

RESOLUCIONS DEL CONGRÉS

PONÈNCIA ESTRATÈGICA

UGT

www.ugt.cat

I. DE LA CRISI FINANCERA A LA CRISI DEL SISTEMA 3
1. La globalització del capitalisme salvatge, no dels drets socials 3
2. Els anys de la bonança econòmica i l'oportunitat perduda 4
3. La crisi econòmica a Espanya 6
4. La crisi política 9
5. La crisi institucional 12
II. EL MÓN: DEL CONSENS DE WASHINGTON AL CONSENS DE BERLIN. PER UN NOU CONSENS MUNDIAL. 16
6. Una nova governabilitat al món basada en paràmetres democràtics. De la plutocràcia –poder dels diners– a la democràcia participativa i al servei del poble 16
7. La fi de l'especulació: financera, alimentària, energètica... cap a una economia social i sostenible. 17
8. La cooperació al desenvolupament sindical 19
9. Un nou sindicalisme internacional 20
III. EUROPA. DE LA GOVERNANÇA ECONÒMICA A LA GOVERNANÇA POLÍTICA I SOCIAL 21
10. Una nova arquitectura institucional europea sota els paràmetres de la democràcia. 21
11. Del pacte fiscal al contracte social per Europa: 22
12. La vertebració territorial europea: 23
13. La vertebració social europea: 23
14. La CES: de coordinadora de sigles sindicals a un sindicalisme europeu. Cap a una vaga general europea. 24
IV. UN PAÍS QUE SIGUI RECONEGUT AL MÓN PEL BENESTAR EN QUE VIUEN ELS SEUS CIUTADANS I CIUTADANES 25
15. Dels drets descriptius consagrats a la Constitució als drets efectius. 25
16. A l'ofensiva en defensa dels nostres drets civils. 26
17. En defensa dels serveis públics i els seus treballadors i treballadores 26
18. Ser ric surt molt barat: la fiscalitat per una societat més justa. 26
19. Fer frau surt molt barat. Lluita contra l'economia submergida i el frau fiscal 27
20. Exigència d'una auditoria del deute. 28
21. Reformes per a una nova democràcia: 28
22. Pel dret a decidir: avenç social és avenç nacional. 30
23. La organització territorial: vegueries 31
24. Concert del segle XXI: per l'estat del benestar i la competitivitat de l'economia 32
25. El dret a la mobilitat segura i sostenible. 34
26. Aliances socials per ser més forts. 35
27. Llengua: d'una llengua judicialitzada i polititzada al català com a eina de cohesió social 35
V. ESTAT DEL BENESTAR: DESPESA SOCIAL ÉS INVERSIÓ 37
28. Finançament de l'estat del benestar 38
29. Protecció social i dependència 39
30. Sanitat 40
31. Educació 42
32. Habitatge 47
33. Igualtat d'oportunitats al mercat de treball 48
34. Immigració i mercat de treball 50

35. Per a un mercat laboral de qualitat 51
36. Formació professional permanent al llarg de la vida 55
VI. OCUPACIÓ DE QUALITAT I CANVI DE MODEL PRODUCTIU 57
37. Defensem el diàleg social 57
38. Deroguem les reformes laborals mitjançant la negociació col·lectiva 58
i la lluita al carrer 58
39. La negociació col·lectiva i la mobilització, eines de l'acció sindical 59
39. Condicions de treball 60
40. Un nou model productiu 65
41. Una política industrial i de serveis per a una Catalunya industrial i de serveis 65
42. Polítiques econòmiques dels serveis 66
43. Un sector de la construcció renovat 66
44. Política d'ajuts públics a les empreses 67
45. Clústers industrials 67
46. L'accés a la societat de la informació i del coneixement 68
47. R+D+i 68
48. Cohesió territorial i mediambiental 68
49. El retorn social de les empreses 69
50. Infraestructures i dependència energètica 69
VII. UN SINDICAT INNOVADOR I FORT 72
51. Definició del model sindical 72
52. Escenaris d'actuació 76
53. Més afiliació per tenir més força i millor representació 76
54. La plataforma sindical de resposta a les necessitats de treballadors i ciutadans 82
55. La Xarxa d'Atenció als Treballadors i treballadores 82
56. Instruments d'àmbit laboral 83
57. Instruments d'àmbit social 85
58. La comunicació, una eina al servei d'un sindicat innovador, fort i més participatiu 87
59. Servei Lingüístic i de Promoció de la Llengua Catalana 90
60. Fomentar la participació 90
61. La representació sindical, garantia dels teus drets 92
62. La formació sindical 95

I. *DE LA CRISI FINANCERA A LA CRISI DEL SISTEMA*

1. La globalització del capitalisme salvatge, no dels drets socials

Aparentment, el terme "globalització" fa pensar en un procés de construcció d'una xarxa interdependent i simètrica de l'economia i les relacions socials a escala mundial que ha de portar associat un procés de característiques similars en relació a l'extensió d'un model de progrés econòmic just i sostenible. No ha estat així. En realitat, el procés de globalització només ha contribuït a la dominació dels capitals sobre les societats. Parlem d'una versió actualitzada i profundament més poderosa de l'imperialisme econòmic.

El retrocés de les conquistes socials, vinculat a aquest procés de globalització de les regles més salvatges del pitjor capitalisme, és el fruit d'una intervenció econòmica conscient sobre les regles de la política democràtica per convertir en un no res allò que ha estat tot un segle de lluites i d'avenços socials assolits per la classe treballadora. Cada vegada més, els mercats i les economies nacionals formen part d'un tot que és el gran mercat mundial, dirigit pels interessos de les multinacionals, els fons d'inversió i les institucions financeres internacionals, que imposen de manera implacable la llei del més fort al conjunt de la població mundial, al marge de drets humans, socials i laborals.

El procés de globalització ha comportat una transformació del sistema capitalista en quatre dimensions de forma simultània. La primera, a través de la deslocalització i l'absoluta liberalització dels mercats amb decisions favorables a la supressió de barreres polítiques i tècniques que faciliten la lliure circulació dels capitals a nivell mundial. La segona, a través de la desregulació de les relacions laborals i el desmuntatge del sistema de garanties socials i els controls democràtics. En tercer lloc, amb la transformació del model de consecució de les plusvàlues, passant d'un model productiu a un de profundament especulatiu i beneficiós pel sistema financer internacional. I finalment, a través de la concentració de la riquesa en un pocs poderosos que ja no necessiten el paradigma productivista per assolir els seus enormes beneficis. Aquest procés de concentració de la riquesa va associada a una extrema polarització social, els efectes de la qual ja són ben palesos en les societats del benestar com fins ara representaven les de l'Europa Occidental.

Estem, doncs, davant d'una època d'enormes canvis i transformacions en el terreny de la política, l'economia i la mateixa configuració de les societats i els estats. El poder queda en mans ja no d'una potència bèl·lica com els Estats Units, recorrent a l'exemple clàssic, sinó en les d'un capital apàtrida que es retroalimenta a través de les seves pròpies regles sense tenir en compte drets, cultures, països, societats, justícia. L'única premissa vàlida és guanyar més i fer-ho a qualsevol preu; fins i tot, i paradoxalment, el de la pròpia destrucció.

Aquest nou ordre econòmic d'escala i efectes mundials implica el desenvolupament d'una estratègia d'anorreament de la diferència; de tot allò que no es rendeix al pensament únic; de les ideologies, les organitzacions i les institucions que representen un model basat en la redistribució justa de la riquesa, del progrés social sostenible i respectuós amb l'entorn ambiental. Els estats i les

societats més democràtiques han estat sotmesos a aquest poder difús, enormement influent a través dels mitjans de comunicació i brutalment capaç de generar una hegemonia ideològica difícilment contestable amb les eines clàssiques de les societats modernes ni des de la legitimitat que significa l'exercici del poder dels ciutadans i les ciutadanes.

Aquest procés de desconfiguració, deslegitimació o destrucció de les democràcies occidentals ha comportat efectes demolidors. Potser entre els efectes d'aquesta etapa de globalització de la cobdícia financera sense regles, també podem situar les bases sobre les quals es va fonamentar l'anomenat «miracle espanyol» i que a grans trets va implicar la pèrdua d'una gran oportunitat per a la transformació del procés productiu espanyol i català per convertir-lo en un més competitiu, més productiu i més sòlid econòmicament i socialment.

2. Els anys de la bonança econòmica i l'oportunitat perduda

Els anomenats anys de la bonança econòmica a Espanya i a Catalunya s'emmarquen en el context de l'anomenada globalització econòmica. I encara que el terme, a priori, permeti pensar en la superació de les fronteres nacionals i la construcció d'una economia més equilibrada i interdependent, en realitat es basa en un profund desequilibri entre capital i poder polític i social que pren cos especialment en quatre àmbits: liberalització i desregulació dels mercats; retrocés de les garanties socials de drets i de la qualitat democràtica; la màxima especulació financera que deixa d'estar al servei de l'economia productiva i la concentració de la riquesa a través d'una transferència de capitals i poder econòmic de les classes mitjanes i populars en direcció a les elits econòmiques i financeres.

Per això, no es pot entendre la profunda crisi que pateix Espanya sense emmarcar-la prèviament en una dècada, la del 1996 al 2006, els anys de la globalització, en què es van situar bona part de les bases que avui en dia expliquen les causes de la duríssima situació de la nostra economia. Són els anys de l'expansió del sistema financer espanyol, del creixement del deute privat al nostre país, vinculat a l'eclosió del mercat immobiliari. I de les grans privatitzacions que es varen dur a terme de sectors estratègics en l'àmbit de l'energia, les comunicacions i el sector bancari. Això ha provocat un afebliment de la capacitat d'intervenció que han de tenir els governs en aquests sectors i la formació d'uns monopolis privats que en cap cas han comportat una millora del servei i un abaratiment, sinó tot el contrari.

La combinació entre la baixada dels tipus d'interès, la liberalització del sòl impulsada pel Govern de José Maria Aznar i l'enorme inversió de capital especulatiu col·locada en el sector de la construcció, va tenir com a efecte un importantíssim increment del preu dels habitatges, només suportables per a les famílies gràcies a la facilitat en la concessió de crèdits que posava a l'abast un sistema financer que assolia uns beneficis històrics a canvi de l'hiperendeutament privat.

Aquest, i no el deute públic, és el veritable origen de la crisi econòmica a Espanya, que esclata amb la crisi de les hipoteques escombraries als Estats Units

i que genera un efecte en cadena que obliga els bancs internacionals a exigir l'execució dels crèdits atorgats als bancs espanyols per atendre la demanda de crèdit hipotecari intern. Aquesta decisió dels bancs internacionals genera grans tensions en el sistema financer espanyol, que de forma gairebé automàtica comença a restringir l'accés al crèdit per part d'empreses i famílies.

Però aleshores ja es té plena consciència que Espanya ha perdut l'oportunitat d'aprofitar els anys de la bonança econòmica per impulsar la transformació radical del model productiu. Tot i els constants intents sindicals orientats a impulsar un debat profund i la presa de mesures per generar les condicions pel canvi del model de competitivitat basat en l'esquema tradicional (salaris baixos, mínima inversió en innovació i desinterès per la millora de la qualificació dels treballadors), és impossible crear les condicions per al canvi en un context de creixement de l'economia al 4% del PIB. Com va ser-ho en el moment en què la crisi econòmica es feia ben palesa.

L'economia espanyola va perdre en aquests anys l'oportunitat de canviar les bases del nostre creixement per crear un marc de competitivitat que ens acostés als nostres referents europeus. Ans al contrari, el model productiu ens acostava cada cop més als països del nord d'Àfrica. L'aliança tàcita entre els sectors empresarials més atents a la consecució de beneficis històrics i menys a les necessitats de canvi que exigia la nostra economia, juntament amb els interessos de les grans multinacionals que miren cap a Espanya, van impedir qualsevol possibilitat d'evolució i ens van col·locar en el camí que ara cada cop és més clar, i que no és altre que el de ser la «maquila del sud d'Europa».

Aquest és el paper que en termes productius sembla que té reservat el nostre país, a la vegada que s'accentua el nostre perfil com a destí turístic de baix cost. Perdem, doncs, la possibilitat d'accedir en termes productius a la primera línia dels països més rics i desenvolupats, i a la vegada no acabem de definir des de la qualitat l'explotació estratègica del nostre capital turístic.

En el cas de Catalunya, l'interès de les organitzacions sindicals i una certa sintonia amb les patronals de la gran i la petita i mitjana empresa permeten impulsar, de la mà del Govern d'Entesa presidit per Pasqual Maragall, l'anomenat Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana. Un acord que proposava tot un seguit de mesures, que representaven un full de ruta concret i amb pressupost per a la consecució d'aquest canvi de model productiu a Catalunya. Cal destacar les mesures orientades a lluitar contra el fracàs escolar, la promoció de la formació professional i la necessària vinculació del sistema universitari a les necessitats productives del nostre teixit industrial. Tot i els esforços compartits, aquest full de ruta es va encallar després de l'eclosió de la crisi econòmica.

Al mateix temps, en aquests anys de creixement econòmic especulatiu vinculat especialment al sector immobiliari, es produeix a Espanya un procés gradual de desfiscalització. Els ingressos vinculats a les plusvàlues per la compravenda d'immobles i les llicències de construcció, creen el miratge que aquesta fiscalitat tan específica pot esdevenir permanent i comença un procés de rebaixa continua dels impostos directes vinculats a les rendes del capital que acaben representant

un percentatge inferior al que cotitzen les rendes del treball, en el conjunt de la renda nacional. Així mateix, es produeix un desplaçament constant d'un tipus de fiscalitat directa i progressiva vinculada a la renda cap a una d'indirecta, que penalitza el consum i, per tant, injusta i gens progressiva. És un procés de desfiscalització de l'Estat agreujat també per la venda de les grans empreses públiques, algunes en sectors estratègics, que passen a mans del capital privat.

La descentralització d'una part de la fiscalitat té un efecte nociu en tant que deixa d'estar orientada al sosteniment de la despesa, i es transforma en un element d'atracció de capitals i d'inversions empresarials sobre la base de la competència deslleial entre comunitats autònomes que beneficien el dúmping fiscal col·locant les seves finances en situació de feblesa, com s'ha vist.

No obstant això, cal destacar que un dels problemes endèmics que tenen les finances públiques a Espanya s'anomena frau fiscal i que està xifrat en més d'un 20% del PIB.

En aquest context de decisions errònies, la Unió Europea accentua el seu perfil de mercat econòmic i espai de transacció financera, en detriment de la seva vessant més política i ciutadana. La posada en marxa de l'euro, una mesura a priori necessària per la consolidació de la identitat europea, demostra amb el temps que es fa sobre la base d'un model de creixement econòmic, que a nivell comunitari no genera les eines que caldrien per afrontar una situació de crisi econòmica com la que actualment travessem. S'evidencia que no es pot avançar de forma conjunta en matèria monetària si no comporta un procés proporcional en matèria econòmica i fiscal, com a mínim.

Novament ens trobem davant d'una oportunitat perduda. En la mesura que els estats impedeixen l'avenç substancial en la construcció de l'Europa política i social a través de la cessió de polítiques que fins ara estaven sota la sobirania nacional, es produeix un efecte de distanciament social de les institucions europees, un clar procés de buidatge democràtic en l'elecció dels seus responsables i una sensació creixent d'ineficàcia.

3. La crisi econòmica a Espanya

Els primers mesos de la crisi econòmica a Espanya posen de relleu la incapacitat manifesta del govern que presideix José Luis Rodríguez Zapatero per identificar els símptomes d'allò que ja estava succeint. Tot i que els primers tocs d'alerta ja es situen l'any 2007 amb les primeres dificultats del sistema financer originades per la crisi de les hipoteques escombraria -conegudes com a *subprime*- a l'Amèrica del Nord, i que provoquen la caiguda de la banca Lehman Brothers, el govern socialista no entén la magnitud del problema i pren decisions en ple context electoral que contribuiran a afeblir la situació financera pública al nostre país, provocant un increment del dèficit de l'Estat.

El govern de Zapatero decideix suprimir l'impost que grava els grans patrimonis i que representa la xifra de 5.000 milions d'euros d'ingressos; reparteix sota el concepte de dividends una paga de 400 euros per contribuent amb càrrec al superàvit de les arques públiques i impulsa l'anomenat Pla E que pretén

esdevenir un ajut en forma de 8.000 milions d'euros d'inversió pública orientada a sostenir un sector de la construcció que ja ha començat a desplomar-se per causa de la crisi financera que afecta especialment el nostre país, i que representa la pèrdua de més de 900.000 llocs de treball directes durant el primer any de la crisi econòmica, que ja comença a desfermar tota la seva força i que té efectes directes en forma de destrucció d'ocupació.

No obstant això, és una evidència que el problema rau en el sistema financer, que s'ha vist afectat per les restriccions de crèdit dels bancs internacionals i han d'afrontar també els efectes de la cobdícia especulativa, especialment vinculada al sector de la construcció, afavorida per les mateixes administracions locals i autonòmiques que potencien el creixement del sòl urbanitzable, sense criteris objectius i racionals, com a conseqüència, en el cas dels ajuntaments, d'una manca de finançament adequat. Es determina aleshores el primer pla de rescat de la banca espanyola, que tot i ser, en paraules del president Rodríguez Zapatero, el sistema financer més sòlid del món, necessita que l'Estat l'avali amb un fons de 150.000 milions d'euros, ara per afrontar l'anomenat forat de la banca.

L'economia espanyola inicia el camí de l'estancament i la depressió. De forma encadenada, tots els sectors productius es veuen afectats per la manca d'estímul que representa el crèdit, que desapareix en la mesura que els bancs comencen a tenir serioses dificultats per equilibrar els seus balanços. Les xifres de l'atur continuen creixent i comencen les pressions sobre el govern socialista per a impulsar mesures que reactivin la contractació. De forma oportunista, la patronal promou el debat sobre la necessitat d'impulsar una reforma laboral que flexibilitzi les condicions de treball. A la vegada, s'intensifiquen les pressions de la Unió Europea en relació al paquet de mesures estructurals que segons els dirigents europeus Espanya necessàriament ha de prendre per reactivar l'economia i la contractació. Unes mesures que, teòricament, han d'anar orientades a guanyar la confiança entre els nostres referents europeus i a la vegada recuperar la credibilitat entre els mercats financers i les agències de qualificació que ja comencen a penalitzar les emissions de deute espanyol, incrementant la prima de risc i, per tant, augmentant el tipus d'interès que paguem per finançar-la, cosa que significa un increment exponencial dels costos financers que han de suportar els pressupostos generals de l'Estat.

El Govern de Zapatero, tot i resistir-se a les pressions, a partir del 10 de maig de 2010, varia radicalment la seva política econòmica, assumint el nou dogma de l'austeritat en la despesa pública i el combat de les taxes de dèficit públic.

El canvi de rumb de les polítiques del Govern es tradueix en un primer paquet de mesures entre les quals hi ha el decret pel qual es retallaven els salaris dels empleats públics un 5%, i en l'apertura de negociacions sobre el sistema de pensions, que conclou amb un acord amb els agents socials i econòmics per a l'allargament progressiu de l'edat de jubilació als 67. El fantasma de la intervenció d'Espanya per part de la Unió Europea, com ja ha passat amb Irlanda i Grècia, imposa una nova agenda econòmica. Una agenda de restriccions que no fan més que generar més depressió econòmica i una pujada constant de les taxes d'atur que arriben a cotes històriques.

En aquest context, el discurs en relació a la necessitat d'una reforma laboral que impulsi la contractació pren força. Tot i els esforços negociadors dels sindicats, la patronal no demostra una veritable voluntat d'arribar a acords orientats a la creació d'ocupació i espera que el mateix govern assumeixi les seves posicions després del notable avenç de la dreta en les eleccions municipals i autonòmiques. I espera que el Govern, afeblit per aquests resultats, assumeixi les posicions patronals. És així. El Govern aprova a través de Decret llei del mes de juny de 2010 una reforma laboral que obre les portes del mercat de treball a la precarització de la contractació, amplia substancialment les causes d'acomiadament, rebaixa les indemnitzacions i afebleix de manera important la negociació col·lectiva. Els sindicats convoquem la vaga general el 29 de setembre que representa un cop de força molt important a un govern molt afeblit políticament.

La Unió Europea, en especial el tàndem que formen la cancellera alemanya, Angela Merkel i el president francès, Nicolás Sarkozy, mantenen la pressió sobre els estats, principalment del sud, imposant una agenda d'austeritat orientada a assegurar l'estabilitat i la solvència dels seus propis sistemes financers.

Comença, doncs, l'etapa de l'austeritat econòmica com a dogma per la sortida de la crisi. Tot i així, les conseqüències de les polítiques de retallades el que fan és agreujar encara més les febleses econòmiques d'un país arrossegat per la crisi del seu sistema financer. Una crisi que no s'acaba d'abordar de forma directa, tot i se'n planteja la seva reforma a través d'un pla de fusions entre caixes per tal d'ordenar i dimensionar el sector d'estalvi, que ja es troba en el punt de mira de la Unió Europea que entén el sistema de caixes com una forma de competència deslleial en relació als bancs. En aquest sentit, el Govern posa en marxa el Fons per a la Restructuració Ordenada de la Banca (FROB) que promou amb un pla que arriba als 40.000 milions d'euros, la fusió i compra de caixes territorials.

Mentrestant, en la seva lluita per controlar la despesa pública, el Govern inicia un pla d'ajustos que implica retallades salarials per als empleats públics i reduccions dràstiques de les inversions de l'Estat en infraestructures.

La victòria electoral del Partido Popular el 20 de novembre de 2011, no és altra cosa que el resultat de la pèrdua de confiança de l'electorat socialista que acusa el gir en les polítiques del PSOE a partir del 10 de maig de 2010, i l'èxit d'una estratègia profundament tacticista d'un Partido Popular que des de l'oposició simplement s'ha dedicat a observar el desgast d'un govern intervingut *de facto* per les decisions que indica la troica formada pel Fons Monetari Internacional (FMI), la Comissió Europea i el Banc Central Europeu. L'arribada al poder de Mariano Rajoy només ha significat un enduriment d'aquestes polítiques orientades obsessivament al control de la despesa pública, sense tenir una veritable estratègia de reactivació econòmica.

El Partido Popular ha decidit aprofitar l'oportunitat que ha generat la crisi per posar en marxa el seu veritable programa electoral, i que és perfectament explicable a través de la reforma laboral que ha destrossat objectivament el dret laboral a Espanya tal i com l'hem entès fins ara, i que ha introduït el màxim desequilibri entre treballador i empresari. Impulsa el desmantellament del nostre

model d'estat del benestar, suprimeix la universalitat de la sanitat pública, dificulta l'accés a la formació universitària, afebleix intensivament els serveis socials, col·loca en situació d'inviabilitat econòmica la Llei de dependència. Rebaixa el poder adquisitiu de les famílies, especialment de les més vulnerables, amb brutals increments de les tarifes de l'electricitat, l'aigua i el gas; i aprova un increment de l'IRPF que afecta principalment les classes mitjanes i de l'IVA que afecta tothom, més enllà de la renda, sense oblidar que aquest programa electoral gaudeix del suport de totes les forces conservadores del Parlament, incloent-hi els partits de la dreta nacionalista i vulnera el Pacte de Toledo amb la no revalorització de les pensions.

Unes decisions econòmiques que impediran que aquest país abandoni l'estat de xoc econòmic en què es troba i comenci a créixer. Unes mesures que no fan més que multiplicar el risc de fractura social i que fan recaure tot el pes de la crisi sobre els treballadors i les treballadores, les classes mitjanes, els autònoms, els pensionistes i les petites i mitjanes empreses sense ser els responsables d'aquesta crisi econòmica.

El Govern de Catalunya, encapçalat per Artur Mas, inicia a partir del gener de 2011 un procés d'ajustos en el pressupost de la Generalitat que comporta retallades econòmiques importantíssimes en les partides corresponents en els sistemes educatiu i sanitari públics, així com en el conjunt de la despesa social. El govern de CiU també ha imposat retallades salarials que han afectat els empleats públics de Catalunya, i que han suposat una reducció del 23% de les seves retribucions. Tot aquest conjunt ha significat un deteriorament greu de la qualitat dels serveis públics i un afebliment notori de l'Estat del benestar en el nostre país que afecta especialment els ciutadans i ciutadanes més vulnerables i que estan patint més greument les conseqüències de la crisi econòmica.

A Catalunya, ja superem les 250.000 persones aturades que no tenen cap mena de prestació ni subsidi per desocupació. En el conjunt de l'Estat hi ha 1.700.000 famílies que tenen tots els seus membres a l'atur. El 52% dels joves no treballen i creix cada dia el nombre de persones que opten per sortir a l'estranger per trobar feina.

Davant d'aquestes xifres esfereïdores, mentre veiem com els veritables culpables d'aquesta situació de pèrdua de drets fins ara inqüestionables, d'empobriment generalitzat de la ciutadania, d'incertesa social i personal i de manca d'expectatives, és evident que la crisi econòmica havia de desencadenar una profunda crisi de desconfiança política.

4. La crisi política

L'error d'anàlisi i la manca de determinació a l'hora d'afrontar els primers efectes de la crisi econòmica a Espanya han representat un llast que va provocar una enorme pèrdua de suport social al PSOE, que es va agreujar en el moment en què va fer el gir copernicà a les seves polítiques econòmiques a partir del 10 de maig de 2010. De la mateixa manera, l'excés de tacticisme d'un Partido Popular que simplement es va dedicar a notificar el desgast electoral del PSOE, sense implicar-se mínimament en la decisió de mesures contra la crisi, també ha

contribuït a generar un distanciament de la ciutadania en relació al conjunt de l'anomenada classe política que és observada com absolutament aliena als greus problemes que travessa el país, incapaç de connectar amb els neguits de la gent i aparentment més preocupada per debats que no superen les fronteres dels parlaments.

Aquest distanciament s'agreuja quan es comprova com mentre els ciutadans patim increments dels preus, retallades de drets, reduccions salarials, s'incrementa l'atur i l'exclusió social i famílies són desnonades per no poder pagar les quotes de la hipoteca, els gestors de la banca no assumeixen cap mena de responsabilitat, mantenen els seus contractes blindats i importants indemnitzacions quan són acomiadats. Mentre la gent més vulnerable viu processos dramàtics, els poderosos viuen en plena impunitat. Hi ha diner públic per rescatar la banca de forma successiva mentre es redueix dràsticament la despesa social quan és més necessària.

I els partits majoritaris no saben o no poden sortir del setge que representa el discurs únic per sortir de la crisi. Davant d'una opinió pública més qualificada, més informada a través de les xarxes socials, i molt més crítica, els partits polítics semblen absolutament capficats en el manteniment dels seus esquemes de funcionament i d'interlocució tradicionals sense parar consciència que s'està obrint un abisme entre ells i la ciutadania que pot acabar afeblint les pròpies bases del sistema democràtic al nostre país. Això afecta en especial a l'espectre polític de la socialdemocràcia o a l'esquerra radical. En plena revisió de les seves fórmules polítiques de partit, l'electorat progressista ha d'optar entre l'esquerra estàtica, l'esquerra estètica, el vot de protesta a través de candidatures testimonials o bé l'abstenció.

Els partits han perdut credibilitat en la mesura que és evident que les seves decisions estan massa condicionades pels lobbies de poder, el sistema financer i ara els mercats internacionals i la burocràcia de les grans institucions europees i mundials

En matèria econòmica s'ha instal.lat un discurs que ha arrelat en qualsevol àmbit de la societat,que elimina les opcions ideològiques i fa perdre qualitat democràtica al confondre alternativa política amb alternança política.

Aquesta evidència, associada a la manca d'expectatives professionals i personals de molta gent, especialment jove, al nostre país, està fent cada cop més profunda l'escletxa entre el sistema de partits actual i l'electorat. Aquest ha estat el veritable caldo de cultiu de la indignació que es va materialitzar el 15 de maig de 2011. No és més que una reacció relativament organitzada a través de la comunitat construïda a través de les xarxes socials, molt espontània en el seguiment massiu que va tenir i enormement amplificada pels mitjans de comunicació que troben en aquest moviment una resposta diferent, singular i autèntica a la situació de crisi econòmica. Una reacció al discurs imperant i que culpa el conjunt de la societat de la situació que viu.

Des de l'inici de la crisi, el missatge més rellevant que s'emet des dels centres de poder, insisteix de manera compulsiva que hem viscut per sobre de les nostres

possibilitats. Aquesta culpabilització col·lectiva és absolutament necessària, si després es pretén que s'accepti una penitència en forma d'empobriment econòmic, retallada de drets i pèrdua de condicions de treball.

Una campanya de fons que arremet contra el propi sistema de partits, engabiats per unes estructures de poder econòmic i financer que els utilitza al servei dels seus interessos, a la vegada que contribueix a l'afebliment de la seva credibilitat atiant discursos que aprofundeixen en la desconfiança dels ciutadans i generalitzen injustament conductes no legítimes ni compatibles amb el servei als interessos públics. Aquesta campanya contra les organitzacions polítiques i contra l'activitat política en general, que aprofita els errors, les febleses i les contradiccions dels partits ha tingut un apartat especial que afecta el sindicalisme i les organitzacions dels treballadors. En la mesura en què hem format part de l'escenari polític, val a dir que també som part d'aquesta crisi de representativitat. En la mesura que la concurrència dels sindicats majoritaris en la construcció d'acord en el marc del diàleg social ha tingut efectes molt positius en relació a la millora de les condicions de vida dels treballadors, a la vegada que ha servit per contrarestar els plantejaments més durs de la patronal, també ha tingut un efecte negatiu en el terreny de la imatge i el prestigi de les organitzacions sindicals. Un cert abandonament de la vessant més reivindicativa, a la vegada que a través de la negociació i l'acord també s'assolien resultats sindicals interessants, ha generat la percepció que les organitzacions dels treballadors s'han institucionalitzat en detriment de la capacitat reivindicativa. El nostre model sindical, basat en la concertació, el diàleg i l'acord, que tants bons resultats havia donat al conjunt de treballadors i treballadores d'aquest país, s'ha trobat amb un nou model de relacions decretlegislatives, que ens ha generat certa desubicació i manca de respostes davant de la societat i enfront d'aquesta política permanent del Govern espanyol de regular les relacions laborals mitjançant decrets.

Com a conseqüència d'aquesta voluntat permanent de diàleg i proposta per part nostra, s'ha generat una percepció de sindicalisme institucional i escassament combatiu que ha arrelat en el si de la societat. Sovint la nostra presència en les meses de diàleg i en la signatura d'acords ha estat instrumentalitzada per tal de situar-nos com a part del sistema que ara es troba en qüestió. I això ha afectat la nostra credibilitat com a organitzacions representatives dels interessos dels treballadors. Ha estat utilitzada per denunciar la dependència del sindicalisme majoritari dels pressupostos públics, construint una percepció a través dels mitjans de comunicació, absolutament allunyada de la nostra realitat organitzativa.

La nostra condició d'organitzacions de treballadors ens ha situat objectivament com l'enemic a batre per part dels lobbies de poder, que han optat per la confrontació i el desprestigi com a eina política i no pas pel diàleg i la negociació per resoldre conflictes. Cal constatar-ho: la nostra voluntat de negociació s'ha utilitzat per afeblir el moviment sindical i els treballadors. Com a mínim, des de maig de 2010, el diàleg social ha estat una ficció. En plena crisi i amb tots els governs abocats a l'aplicació de polítiques d'ajust, seguint els dictats dels mercats, i amb el dogma de la reducció del dèficit per bandera (la regla d'or incomprensiblement acceptada per tothom), les diferents meses de negociació s'han utilitzat per associar a les organitzacions sindicals totes les mesures que, a

iniciativa del Govern o a iniciativa del empresariat, o de tots dos, han intentat descarregat el pes de la crisi sobre els qui no l'han provocada.

Aquest context de crisi econòmica i política associada a totes les organitzacions, que en una mesura o altra, han format part de l'escenari públic des de la recuperació de la democràcia al nostre país, ha provocat un salt qualitatiu que ha afectat els pilars que sustenten el nostre sistema democràtic, minant significativament la credibilitat de les institucions.

5. La crisi institucional

La incapacitat per compartir diagnòstics i propostes entre partits; la renúncia a reforçar la interlocució amb les organitzacions socials i econòmiques representatives; la desaparició del diàleg i la col·laboració entre administracions; la manca de transparència en la presa de decisions econòmiques, l'alarma social generada per determinats casos de corrupció política, així com la permanent dissonància en els compromisos electorals i l'acció política posterior dels governs, han col·locat el país davant d'una crisi institucional de primer ordre.

D'altra banda, l'evident transferència de sobirania en favor de la influència creixent dels mercats financers i les institucions econòmiques internacionals com l'FMI, el Banc Central Europeu i els membres de la Comissió Europea, ha posat de relleu la pèrdua de valor de la participació democràtica en la presa de decisions col·lectiva, així com el cada cop més limitat poder executiu dels governs estatals que es dediquen simplement a validar formalment les polítiques que venen imposades per aquests organismes cada vegada més allunyats del control democràtic dels ciutadans.

El poder legislatiu, endogàmic i sovint impermeable a les veritables preocupacions de la societat, s'aferra als seus codis, al seu llenguatge críptic i als seus procediments partidaris, i es minimitzen les possibilitats d'ampliar la participació ciutadana a través de mecanismes com la iniciativa legislativa popular (ILP). Un exemple d'això ha estat les enormes dificultats que ha obtingut la ILP per la dació en pagament que va ser impulsada per la societat civil catalana i espanyola i que va patir l'actitud refractària d'un parlament espanyol en la seva aprovació.

No és nou el debat en relació a les funcions i la vigència del Senat, orientat exclusivament a la seva condició de cambra de segona lectura, i no a la seva configuració com a veritable espai de representació territorial de l'Estat.

En aquest sentit, la necessitat de millora de la qualitat democràtica al nostre país, derivada de la percepció social que els governs i els parlaments han cedit sobirania a mans dels lobbies econòmics i financers, també comporta l'obertura del debat al voltant de la reforma del sistema electoral per garantir la màxima pluralitat ideològica en el si de les institucions legislatives, assegurar un vincle més directe entre representats i representants i estimular una major participació, compromís i responsabilització del conjunt de la ciutadania. Precisament, les mesures adoptades pel Partido Popular en el sentit de rebaixar en un 30% el nombre de regidors, camina en la direcció oposada al que obliguen les necessitats de major participació, major pluralitat i més eficàcia en la dedicació

política. Aquestes mesures contribuiran al deteriorament permanent de representativitat de les institucions democràtiques, afavoriran el bipartidisme i reservaran la capacitat de concórrer a unes eleccions als candidats i candidates provinent de les classes benestants, o a persones al servei d'interessos privats.

Aquesta crisi institucional, però, també ha afectat el poder judicial al nostre país. Al marge de la seva ineficiència sistèmica vinculada a la manca de recursos de l'Administració de Justícia, a la necessitat de modernització dels procediments associats, ara cal afegir la imatge de manca d'independència del poder judicial en relació al sistema de partits, així com l'augment de les taxes judicials i l'atac que representa al dret a la tutela judicial com a dret fonamental. S'ha produït una enorme intoxicació de les institucions com el Tribunal Constitucional, el Tribunal Suprem i el Consell General del Poder Judicial, que de ser un dels pilars de credibilitat del sistema, al marge d'interessos partidistes, ha passat a esdevenir un dels camps de batalla de la política en els últims anys. La politització d'aquests òrgans de la judicatura al nostre país ha estat evident i ha perjudicat profundament els fonaments del nostre sistema democràtic basat en la separació dels poders executiu, legislatiu i judicial.

En aquest mateix sentit, el sistema financer ha patit l'impacte del descrèdit. Un país necessita un sistema bancari professional, al servei de l'economia productiva i motor de la inversió pública estratègica. I podem dir que el sistema financer espanyol ha contribuït al llarg dels últims anys a la generació de la bombolla immobiliària, a la consolidació d'una cultura econòmica basada en el crèdit fàcil i l'especulació, lluny de l'estalvi i la inversió en innovació i competitivitat.

Més enllà de la pèssima gestió d'importants entitats financeres que han col·locat el nostre país al límit del col·lapse econòmic, sense que s'hagi vist cap assumpció de responsabilitats per part de cap dels seus gestors, també cal dir que ha protagonitzat onerosos episodis d'actuació fraudulenta com el cas de les participacions preferents, i que ha representat l'apropiació dels estalvis de milers d'usuaris que van adquirir aquests productes financers animats per les estructures de comandament de les entitats i emparats en la confiança de la que fins ara eren dipositaris bancs i caixes.

Igualment, la manca de rigor en la presa de decisions d'inversió i el vincle viciat entre el consells d'administració de determinades entitats d'estalvi i determinats governs autonòmics, no ha fet més que contribuir a impulsar una economia de l'especulació, la inversió financera sota el dictat d'interessos de partit i l'increment del deute de moltes administracions. Per tot això, podem dir clarament que hi ha un intent injust de protegir i afavorir les entitats financeres socialitzant les seves pèrdues, fent-nos creure que ha estat la societat qui ha estirat més el braç que la màniga.

Unió Europea, de l'esperança a la desconfiança

No obstant això, aquesta crisi institucional no afecta únicament les institucions espanyoles. El conjunt de la societat també visualitza amb desconfiança les institucions europees. Si bé és veritat que sempre hi ha hagut una distància entre el Parlament Europeu, la Comissió Europea i la ciutadania del nostre país,

aquesta sensació ha variat quan s'ha instal·lat el convenciment que les polítiques venen imposades per unes institucions que no votem, que s'escapen al nostre control democràtic i que, a més, serveixen interessos vinculats als mercats financers, als sectors econòmics i financers d'Alemanya, França i els Estats Units, sota la cobertura de les polítiques ultraliberals impulsades pel Fons Monetari Internacional (FMI).

Les institucions europees abans impulsores d'aquest model ara semblen impotents davant l'onada neoliberal que les ha envaït.

Tot allò, en definitiva, que havia simbolitzat el projecte d'Europa per als ciutadans de Catalunya i d'Espanya, ara s'ha transformat en desconfiança i amenaça. El projecte europeu es basava en l'interès econòmic solidari a partir de la configuració d'un espai de comerç sense fronteres però amb regles basades en l'acord entre agents socials i econòmics, un respecte creixent per l'entorn ambiental com a valor i patrimoni col·lectiu que cal preservar i un model de drets socials i benestar col·lectiu sobre el que s'han fonamentat, sens dubte, les dècades més pròsperes i pacífiques que ha viscut mai el vell continent i els seus ciutadans i ciutadanes.

La crisi econòmica i el domini *de facto* que Alemanya, a través de la cancellera Angela Merkel especialment, però també la França presidida per Nicolas Sarkozy, han desconfigurat aquest model d'una Europa solidària.

Tant és així que han posat al servei dels interessos econòmics dels seus països la cessió que el conjunt d'estats de la UE, amb excepció de Gran Bretanya principalment, ha fet de les eines en política monetària. En mans dels interessos financers de la banca alemanya i francesa, fonamentalment, la Comissió Europea i el Banc Central s'han convertit en poc més que en extremitats sensorials dels països més poderosos de la UE. I a través d'aquestes institucions, allunyades de la voluntat i el control democràtic dels ciutadans de cada un dels estats que en formen part, assistim com a convidats de pedra a la presa de decisions que, d'una banda, estan trencant la cohesió a la mateixa Unió Europea i, de l'altra, imposen polítiques d'austeritat màxima a les economies que fan fallida financera després d'intensos atacs especulatius dels mercats. Al què cal sumar-hi el desprestigi al què ens sotmeten les agències de qualificació i l'extorsió que patim de la mà dels poderosos seguint el dictat del sistema financer. I tot això davant la mirada passiva del Banc Central, que assisteix immòbil a la caiguda d'economies com la grega, la portuguesa, l'irlandesa, l'espanyola i les que vinguin posteriorment si no es varien d'una vegada les polítiques que ens estan portant a l'abisme econòmic, la fractura social i l'afebliment brutal del projecte polític que ha representat la Unió Europea i l'allunyament dels principis bàsics per una Europa Social.

Catalunya i Espanya

Els vells consensos s'esmicolen en l'àmbit europeu com també ho fan en l'àmbit espanyol, generant moviments socials de fons que afecten els acords sobre els que es produeix la transició a la democràcia al nostre país i configuren l'Estat al llarg d'aquestes més de tres dècades.

Un d'aquests moviments que troben el seu caldo de cultiu en la combinació de crisi econòmica i trencament dels equilibris institucionals a Espanya és el que posa en evidència les dificultats d'encaix de Catalunya en una estructura d'Espanya que realment permeti el ple desenvolupament de l'autogovern del nostre país, faciliti els sosteniments fiscal i financer de Catalunya i incorpori la diferència cultural i lingüística en el terreny de la riquesa derivada de la pluralitat i no de l'amenaça contínua que s'ha de combatre amb més uniformització des de les institucions centrals de l'Estat.

El fracàs del procés de reforma de l'Estatut de Catalunya que es va veure frustrat després del debat al Congrés dels Diputats i agreujat posteriorment amb la seva revisió per part del Tribunal Constitucional, un cop havia estat sotmès a referèndum i aprovat pel poble de Catalunya és un exemple prou demostratiu del procés de recentralització que s'ha endegat a Espanya.

Un procés d'involució autonòmica que va acompanyat d'un escanyament de la capacitat financera, i per tant, econòmica de Catalunya, que reclama un nou pacte fiscal després de comprovar que l'últim acord de finançament ha estat incomplert de forma reiterada per les autoritats espanyoles, en detriment de les necessàries inversions publiques i la disposició d'una part més important dels recursos que generem i que en bona mesura es destinen a la solidaritat interterritorial amb altres comunitats autònomes que aproven rebaixes fiscals i tenen garantit un millor sosteniment dels estàndards de qualitat dels serveis sanitaris i educatius gràcies al recursos propis de Catalunya.

L'increment de la percepció social que aquest desequilibri entre l'aportació de cada territori no és sostenible, ens impedeix assegurar amb els nostres propis recursos un model de benestar social suficient, i és precisament aquesta situació, conjuntament no l'oblidem amb les polítiques per la coalició de govern conservadora que governa el nostre país en els últims dos anys, mitjançant les seves retallades i els atacs constants al nostre model d'estat del benestar, que impedeix que Catalunya pugui fer ús de tota la seva capacitat econòmica i social per sortir de la crisi la que explica la voluntat creixent entre els catalans que aquesta situació d'injustícia s'ha de resoldre d'una vegada per totes.

En aquest desequilibri que es descriu, és on tindran lloc les tensions entre Catalunya i Espanya i que poden obligar, si no reben una resposta basada en la lleialtat, el diàleg i el consens, a reformular completament el marc autonòmic en relació a l'encaix de Catalunya. Comença a ser una demanda social majoritària que s'ha d'atendre o s'avançarà en la fractura emocional entre Catalunya i Espanya.

La UGT afirma que els responsables de la difícil situació que viuen els treballadors catalans no són els treballadors d'altres territoris de l'estat espanyol. En són responsables les polítiques —i els que les vehiculen— que anteposen els interessos del sistema financer als interessos dels ciutadans. Els enemics dels treballadors catalans no són els jornalers andalusos, els miners asturians o els treballadors madrilenys, sinó els dirigents de La Caixa o del Foment del Treball Nacional.

II. EL MÓN: DEL CONSENS DE WASHINGTON AL CONSENS DE BERLIN. PER UN NOU CONSENS MUNDIAL.

La globalització ha estat un pla deliberat per tal de rebaixar les condicions de vida dels ciutadans i ciutadanes del planeta. El "capitalisme de casino" havia generat les institucions perfectes per aquesta finalitat arran dels acords de Bretton Woods (FMI i BM) i en els darrers anys s'hi ha afegit el dogma de l'austeritat comandat per Berlín. Davant d'aquesta articulació de la governabilitat del món al servei dels capitals, exigim un nou consens mundial per al benestar de les persones.

Les desigualtats socials i laborals ens porten a una conflictivitat lògica, i esclata el desequilibri entre règims basats en el poder coercitiu de les forces armades i en una elit d'enorme poder adquisitiu, mentre que la immensa majoria del poble viu gairebé en la indigència.

Les anomenades primaveres àrabs són un exemple de l'esclat d'aquest desequilibri, que tenen un factor distorsionant en l'anomenat fonamentalisme islàmic en les seves varietats i que pot arrossegar aquests pobles d'un tipus de repressió a un altre. I que la intervenció exterior, lluny d'evitar-ho, l'esperona.

6. Una nova governabilitat al món basada en paràmetres democràtics. De la plutocràcia –poder dels diners– a la democràcia participativa i al servei del poble.

L'arquitectura internacional s'ha mostrat caduca per afrontar els reptes del segle XXI. D'acord a aquesta afirmació, és urgent la remodelació de les Nacions Unides i la democratització de la seva elecció i el seu funcionament fins a esdevenir un veritable parlament dels ciutadans i ciutadanes. Ens neguem al poder de veto que tenen determinats estats en base a la seva potència econòmica i militar. El Consell de Seguretat de les Nacions Unides ha de tenir com a objectiu protegir la població civil de qualsevol agressió.

És urgent també la reforma de les institucions internacionals. L'economia especulativa domina i condiciona l'economia productiva. Per un dòlar invertit en economia real de béns i serveis se n'utilitzen seixanta al servei de l'economia virtual. Cal exigir la reconversió del Fons Monetari Internacional, del Banc Mundial, de la Organització mundial del Comerç (OMC)... en organismes internacionals que tinguin control democràtic i que vetllin per evitar l'especulació econòmica al món.

Ens neguem que el pes econòmic sigui l'excusa per crear un contrapès en la governança mundial. El G8 i el G20 són fòrums que decideixen els viaranys de la economia mundial emparant-se en la seva potencialitat econòmica. A aquest club de països rics s'hi ha afegit els BRICS (Rússia, Sud-àfrica, Xina, Brasil...) i els denominats CIVETS (Bangladesh, Vietnam...) que volen imposar el seu model de desregulació laboral i social en el context internacional. Cal avançar de la plutocràcia –el poder dels diners- a la democràcia– el poder del poble.

7. La fi de l'especulació: financera, alimentària, energètica... cap a una economia social i sostenible.

En aquests moments l'economia mundial basa la seva fortalesa i alhora la seva debilitat en l'especulació amb el menjar, amb l'energia, amb el capital humà... en definitiva, es juga amb les nostres vides en una economia "de casino". Apostem per una economia social i sostenible sota els paràmetres de:

Garantir el treball digne

L'any 2011 es va tancar amb 205 milions de persones aturades arreu del món, la majoria de les quals són joves. Víctimes de la destrucció premeditada d'ocupació per part dels lobbies econòmics i polítics, les relacions laborals van perdent cada dia centralitat per esdevenir pura mercaderia. En tenim casos dramàtics a les zones franques industrials d'Àsia o d'Amèrica Llatina. És en aquest sentit que cal un compromís mundial per garantir el treball digne i amb drets arreu del món. Cal incloure el treball digne com un dels drets humans i dels Objectius del Mil·lenni de les Nacions Unides, no com un mer dret declaratiu si no com un dret bàsic inalienable de l'ésser humà.

Pacte per a l'alimentació

Segons la FAO, el 2050 s'incrementaran en un 70% les necessitats alimentàries del món, i en l'actualitat 850 milions de persones (el 12,5% de la població) passa fam. Exigim la creació d'una agència de l'alimentació que asseguri que no es comprin collites senceres al món per especular amb el seu preu, cosa que comporta la fam i la mort de milions de persones al món. L'aigua tampoc pot ser moneda de canvi ni d'estats ni de multinacionals. Per això necessitem que l'aigua estigui tutelada per un organisme amb potestat internacional.

La transició cap a un món sense guerres ni violència

La cultura de la pau s'ha d'imposar damunt de la cultura de la guerra. Avui hi ha milions de persones que viuen al món desplaçades o bé sota els efectes de la guerra. Cal garantir la seguretat de la població civil, i en especial els seus drets bàsics en cas de conflicte. Volem una societat en què s'imposi la cultura de la pau entesa com el conjunt de valors i actituds i comportaments que prioritzen l'ésser humà i la seva dignitat, on prevalguin els drets humans, el rebuig a la violència en totes les seves formes i l'adhesió als principis de llibertat, justícia, solidaritat i tolerància, així com la comprensió entre els pobles, els col·lectius i les persones.

Impost sobre les Transaccions Financeres

Cal gravar fiscalment els moviments internacionals per a totes les transaccions especulatives, calculades entre cinc i sis billons de dòlars diaris (accions, bons, divises...), amb uns tipus prou alts que facin poc atractives les operacions a curt termini. La gestió i recaptació d'impostos s'hauria de fer de manera multilateral i hauria de servir per al desenvolupament de països empobrits.

Paradisos fiscals i societats deslocalitzades i persones físiques i jurídiques

Demanem la completa transparència fiscal internacional per combatre l'evasió de capitals, el frau fiscal, i el blanqueig de diners a través dels paradisos fiscals. És en aquest sentit que en demanem la total abolició. Cal que es considerin paradisos fiscals aquells països que segueixen amb el secret bancari en la seva legislació, i que la informació fiscal flueixi amb total transparència a tot el món. Cal que es consideri així mateix, tràfic il·legal dels capitals i traficants, a totes aquelles entitats i persones físiques i jurídiques que aprofitant aqueswts paradisos fiscals, especulin i ocultin els seus capitals financers, per lo que és necessari que és persegueixi arreu. Les empreses transnacionals han de rendir comptes país per país per d'evitar el frau en l'impost de societats. Vint-i-una empreses que cotitzen a l'IBEX 35 de l'Estat espanyol operen en paradisos fiscals.

El canvi climàtic: per una transició justa

Vint anys després de la cimera de la terra de 1992, les emissions de gasos d'efecte hivernacle continuen augmentant al mateix ritme que l'ús insostenible d'energia i recursos, i comprometen la conservació de la biodiversitat i aguditzen l'amenaça d'un desastre global si no es prenen mesures urgents.

Europa ha d'apostar inequívocament per una transició justa definida com els "mecanismes polítics, econòmics, socials i ambientals que tendeixen a desenvolupar noves formes de producció, que permeten el desenvolupament de les forces productives i la inserció dels treballadors en aquestes noves branques d'activitat davant la tendència mundial creixent de l'ús d'energies renovables i tecnologies de producció neta", contemplada a la Conferència pel Canvi Climàtic de Cancún.

Hem de donar suport a una clara reducció de les emissions de gasos hivernacle a Europa i al món com a mesura per garantir el futur de les generacions properes, amb un programa social creïble i amb fons necessaris per ajudar a transformar sectors i a crear nous filons d'ocupació.

Actualment, i de forma més significativa en el futur, el medi ambient és un factor de competitivitat clau per l'empresa, de manera que no adoptar una política de gestió ambiental empresarial correcta pot determinar la seva supervivència mateixa. En aquest sentit, es promourà que les polítiques de gestió ambiental s'implantin i siguin efectives en tots els estaments i àrees de treball de l'empresa, així com que la gestió ambiental quedi integrada en la política de l'empresa.

Considerem que són bàsics cinc pilars d'aquesta transició:

- *Participació.* La magnitud dels canvis que són necessaris per aconseguir una reducció del 80-95% de les emissions de gasos hivernacle per al 2050 requereix un fort compromís de tothom. El diàleg social, la negociació i la participació són valors i eines fonamentals per a la creació de més ocupació i de qualitat a les nostres economies
- *Crear i mantenir llocs de treball.* Cal generar llocs de treball "verds" gràcies a les inversions nacionals en noves tecnologies baixes en emissions de carboni,

així com en la seva captura i apostant per l'I+D i la innovació, i la transferència en tecnologia.
- *Una formació, educació i competències lligades a una societat cada dia més verda.* Les estratègies actives impulsades pel governs en matèria d'educació i formació i competències, són imprescindibles per al canvi de model productiu i per a la igualtat d'oportunitats.
- *Drets sindicals.* El respecte als drets laborals i humans és essencial per assegurar la transició justa a Europa i a tot el món.
- *Protecció Social.* Els governs han d'assegurar una xarxa de seguretat per als ciutadans i ciutadanes afectats per la transició econòmica.

8. La cooperació al desenvolupament sindical

El sindicalisme és una eina fonamental de vertebració de la democràcia i de governabilitat arreu del món, tal com hem vist en els recents episodis transcorreguts als països àrabs. És en aquest sentit que creiem en una cooperació transformadora i no assistencialista que promogui l'empoderament del sindicalisme arreu del món com a principal mecanisme d'emancipació de les classes treballadores i de cohesió social, posant especial èmfasi en el rol que han de jugar les dones i els joves. Per tal de garantir la nostra cooperació al desenvolupament sindical, es continuarà donant suport a Sindicalistes Solidaris per promoure els valors, l 'esperit i la globalització del sindicalisme democràtic al món.

D'altra banda, cada any moren al món centenars de persones per dur a terme la seva tasca sindical. L'any 2011, 76 persones varen morir per defensar el sindicalisme, 56 de les quals a Llatinoamèrica. Exigim que l'assassinat de sindicalistes sigui contemplat i reconegut com a crim contra la humanitat.

La clàusula ecosolidària: la solidaritat a la negociació col·lectiva.

El segle XXI ha de ser un segle amb una forta dimensió ecològica i solidària si volem que sigui viable. N'hi ha prou en observar les dades objectives sobre el canvi climàtic i les seves conseqüències, o si es vol, la creixent desigualtat Nord-Sud que es pot concloure dels informes anuals del PNUD sobre la situació del món.

En aquest context la cooperació al desenvolupament ha d'esdevenir un instrument imprescindible en la lluita per la reducció de les desigualtats i contra el canvi climàtic, que ja no és un problema només del present, sinó que pot condicionar greument les condicions de vida de les generacions futures. Afrontar aquest escenari exigeix actors cada vegada més i millor interconnectats, més i millor conscienciats, més i millor organitzats. Hem de ser, en suma, cada vegada més pertinents, més eficaços i eficients. I en època de crisi encara més.

Amb aquesta perspectiva desplegarem a través de la negociació col·lectiva la clàusula ecosolidària, que consisteix en la conversió de l'estalvi energètic que promouen les nostres seccions sindicals a les empreses en recursos per a la cooperació. Estalviem energia i aigua per a obtenir recursos que ens permetran exercir la solidaritat en dos àmbits d'actuació: els propis treballadors i

treballadores de l'empresa i el sindicalisme dels països del Sud que necessita recursos per a la promoció i la defensa dels drets humans laborals.

9. Un nou sindicalisme internacional

La Confederació Sindical Internacional (CSI) té l'obligació d'articular les respostes globals i coordinades que necessitem davant els reptes que ens imposa una economia globalitzada. La CSI ha d'actuar com a catalitzador de les demandes i necessitats de tots els treballadors i treballadores del món i cal que passi a l'acció i defineixi l'estratègia que ens cal per afrontar els reptes que tenim davant.

I. L'Organització Internacional del Treball (OIT) ha d'esdevenir el veritable òrgan regulador de les relacions laborals internacionals i les seves comunicacions i convenis han de ser respectats i aplicats.

III. EUROPA. DE LA GOVERNANÇA ECONÒMICA A LA GOVERNANÇA POLÍTICA I SOCIAL

A la Unió Europea hem vist com el dèficit democràtic de la construcció europea ha interactuat amb la crisi econòmica.

La negativa a cedir certa sobirania per part de les elits financeres de determinats països, utilitzant els partits polítics com a mers instruments al servei del seu interès ha provocat, un cop més, un desequilibri profund. L'única cessió de sobirania real ha estat la monetària, que era la que interessava a aquestes elits, per elevar a la categoria de perfecte l'especulació i el negoci basat en la ruïna de països sencers.

L'alarmant manca de qualsevol mena de control polític resulta nefasta per a milions de ciutadans de la Unió, la majoria dels quals no saben ni qui la presideix, i on el Parlament Europeu no té capacitat legislativa. La reforma en l'elecció del parlament i en el seu contingut i l'elecció directa del president de la Unió és improrrogable.

La solució passa per una cessió real de sobirania, sobretot en l'àmbit polític i fiscal.

Alemanya és el país més fort de la Unió i qui hauria d'impulsar les polítiques de democratització i control real de la UE, però l'actual cancellera està entregada al servei de les seves elits financeres i això porta a la pròpia Unió Europea a un camí sense sortida i, conseqüentment, a la pròpia Alemanya, tal com han fet palès els excancellers Helmut Schmidt i Helmut Kohl.

10. Una nova arquitectura institucional europea sota els paràmetres de la democràcia*.*

Europa, per a esdevenir un projecte amb garanties, necessita fer un procés refundacional. Necessitem una Constitució Europea que cedeixi sobirania des del poble cap a institucions democràtiques. Un projecte creïble i madur no pot continuar governant a còpia de tractats pactats entre els governants estatals. El procés d'Europa federal, que ha de derivar en la constitució dels Estats Units d'Europa, no pot esperar més.

La nova Constitució Europea hauria de contemplar:

- *Un Parlament Europeu:* elegit democràticament amb poder legislatiu i la inclusió de candidatures paneuropees. No hi pot haver construcció europea sense política europea comuna i en majúscules. La construcció europea sorgida l'any 1945 va significar un pacte entre elits, de pesos i contrapesos d'una Europa debilitada per la guerra. Avui, la democràcia ha de ser el valor principal de la construcció europea.
- *Elecció del President europeu:* necessitem l'elecció mitjançant sufragi universal del President Europeu. Avui en dia, els membres de la Comissió Europea i el seu propi president són escollits entre les elits polítiques. Exigim una simplificació i democratització de la seva elecció.

- *La ILP europea:* la iniciativa popular europea que recentment ha aprovat el seu reglament ha de ser una bona eina per posar en el cor de l'agenda política europea les nostres reivindicacions com a treballadors i treballadores.

11. Del pacte fiscal al contracte social per Europa:

La consolidació fiscal no ha de ser governar en exclusiva l'agenda europea. És en aquest sentit que proposem un contracte social europeu que contempli un protocol de progrés social. Aquest contracte social europeu hauria de contemplar el paper de la negociació col·lectiva i el diàleg social, una governança econòmica per un creixement i ocupació sostenibles, i tenir com a màxima la justícia econòmica i social.

Alguns instruments que s'haurien de contemplar per aquesta finalitat són:

a. *La taxa de transaccions financeres europea* ha estat fins ara fortament defensada pel Parlament Europeu, i mobilitzaria 57 bilions d'euros per al creixement.
b. *La creació d'un tresor europeu:* una moneda única necessita un Tresor únic que sigui capaç de coordinar les polítiques econòmiques de la zona euro.
c. *Agència pública i europea de qualificació del deute:* la crisi de deute sobirà ha posat de relleu el rol de les agències de qualificació. Aquestes han jugat contínuament a rebaixar notes de solvència i han enfonsat països i tret governs. Per aquest motiu exigim la creació d'una agència pública i europea de qualificació del deute.
d. *Un sistema bancari europeu i transparent:* el rol del BCE. Necessitem un sistema bancari europeu que tingui en el Banc Central Europeu el supervisor únic de l'euro. D'altra banda, s'ha de dotar el BCE de mecanismes de gestió transparents i democràtics. El BCE ha de tenir un sistema de garantia de dipòsits, i a part de fer la funció de garantir l'estabilitat de l'euro, ha de tenir el mandat de lluitar per a incrementar l'ocupació, a banda de poder prestar directament als estats i ser avalista d'últim recurs.
e. *Els fons estructurals a través del BEI:* el Banc Europeu d'Inversions podria emetre bons per a projectes que a través d'infraestructures i inversions reactivessin l'economia europea.
f. Els eurobons: necessitem que el Banc Central Europeu (BCE) actuï com a prestamista de darrer recurs, tenint la potestat d'emetre eurobons. Els eurobons mutualitzarien el deute sobirà dels països de la UE i serien un bon instrument per alleugerir la crisi del deute sobirà.
g. *Harmonització fiscal europea versus dumping fiscal:* 17 països que comparteixen una moneda amb 17 sistemes fiscals, només provoquen el dúmping fiscal en pro de rebaixar impostos per fer més competitiva la seva economia. En cas de crisi econòmica, la complementarietat de política fiscal i monetària queda sense sentit. Per aquest motiu cal potenciar l'harmonització fiscal europea.
h. *L'economia social de mercat:* el darrer tractat europeu consagra l'economia social i de mercat com a element definitori de l'esperit europeu. Malauradament, aquest contrapès que garanteix una economia capitalista amb estat del benestar s'està trencant. L'equilibri que suposen els dos conceptes s'esquerda i cal que Europa no renegui dels seus fonaments.

i. *Cap a un marc europeu de negociació col·lectiva:* que fomenti la seguretat dels treballadors i treballadores i eviti el dúmping social.
j. *Un protocol de progrés social:* Europa renegarà d'ella mateixa si és incapaç de seguir avançant socialment. Per aquest motiu exigim un protocol d'avenç social.
k. Garantir un nou salari mínim interprofessional europeu, que asseguri, com a punt de partida, la igualtat mínima en matèria salarial de tots els treballadors i treballadores de la Unió Europea.

12. La vertebració territorial europea:

Una zona econòmica integrada necessita una política de vertebració territorial integral per tal d'afavorir la competitivitat de les economies. És en aquest sentit que urgeix més que mai una planificació acurada de les infraestructures del territori, que connecti Europa amb el nord del Magreb com a futur pol de desenvolupament de les economies de les dues riberes del Mediterrani. Connectar per via ferroviària, per carretera, per mar i aire els països nòrdics amb el continent africà és imprescindible. Amb aquest objectiu el corredor ferroviari mediterrani és la infraestructura clau.

13. La vertebració social europea:

Conjuntament amb la vertebració territorial i econòmica, la UE necessita vertebrar el seu projecte social per esdevenir un projecte creïble. La mobilitat entre treballadors i treballadores és una opció cada vegada més recurrent. El dret a la mobilitat és un dels pilars fonamentals de la Unió Europea, però malauradament no s'han instaurat tots els mecanismes per fomentar-la i per al seu reconeixement. És en aquest sentit que cal continuar vetllant per drets com la "portabilitat" de les pensions, de les prestacions socials o perquè el reconeixement de les qualificacions professionals siguin un fet. També hem de vetllar pels treballadors transfronterers i el reconeixement dels seus drets. En aquest sentit les relacions sindicals transfrontereres són imprescindibles.

Com a eina sindical cal redefinir el paper dels comitès d'empresa europeus. En un espai econòmic propi amb la UE, cada cop és més necessària la coordinació entre les seus de les empreses a cada país. El paper consultiu que se'ls atorga ara, no està en correlació amb la importància de les relacions laborals i les necessitats sindicals d'una economia europea com la nostra. Cal reforçar el seu rol, especialment en temes com els plans de pensions o bé en casos de deslocalització.

D'acord amb la CES, s'ha de potenciar una harmonització social europea i treballar pel ple reconeixement del dret de vaga. Cal treballar també per la creació d'una sala laboral especifica del Tribunal de Justícia de la Unió Europea i un sistema de solució de conflictes laborals.

14. La CES: de coordinadora de sigles sindicals a un sindicalisme europeu. Cap a una vaga general europea.

La CES és l'eina de què s'ha dotat el sindicalisme europeu per respondre a les necessitats dels treballadors i treballadores. Fundada l'any 1973, el seu llarg trajecte ha reproduit la correlació de sigles i forces sindicals a la UE. Però la crisi actual ha posat en relleu les seves limitacions. Necessitem fer un salt qualitatiu important perquè la CES esdevingui i promogui el sindicalisme europeu, amb posicions pròpies i respostes europees, més enllà dels interessos particulars de cada país i de cada sindicat.

Davant de la crisi econòmica actual cal que la CES sigui el verdader catalitzador de la resposta sindical. És per això que instem els seus òrgans de direcció a començar a prendre en consideració l'articulació d'una vaga general europea, i de qualsevol acció unitària que permeti anar cap a la unificació de criteris socials i laborals. Si bé es cert que el passat 14-N, i sota els auspicis de la CES, hi va haver a tot Europa una mobilització conjunta que va tenir forma de vaga general en alguns països, cal apostar per una acció contundent i conjunta que aturi tot el continent i enviï un missatge clar sobre les polítiques d'austeritat.

IV. UN PAÍS QUE SIGUI RECONEGUT AL MÓN PEL BENESTAR EN QUE VIUEN ELS SEUS CIUTADANS I CIUTADANES.

La precarietat dels acords de l'anomenada transició espanyola està esclatant amb tota la seva virulència a l'Estat espanyol.

Aquest fet ha posat de relleu, en moments de crisi, com l'estat de les autonomies, l'estat del benestar i el diàleg social eren projectes prescindibles per alguns.

No solament la precària situació del model territorial és una excusa per situar limitacions a drets dels pobles com el català, sinó que aquesta crisi pretén ser utilitzada per fer desaparèixer molts altres drets de la ciutadania, dels diversos col·lectius dels país, tant de l'àmbit civil, com laboral, educatiu o social.

Els serveis públics actuals són fruit d'un model adoptat a partir de l'any 1978, un model que substituïa el governatiu franquista per un de democràtic i europeu, garant de les llibertats individuals i col·lectives. Per tant, l'atac constant a les condicions laborals dels empleats públics, a la seva professionalitat, als intents de justificar privatitzacions, etc... tenen una càrrega de profunditat d'enorme gravetat al propi sistema democràtic.

Amb la mateixa facilitat que es reforma la Constitució o el Codi Penal per limitar les llibertats individuals i col·lectives de forma arbitrària i injustificada, si que està absolutament justificada una reforma que contempli la creació d'un grup d'inspectors fiscals amb un jutge al capdavant per la lluita contra el frau fiscal, que contempli la confiscació prèvia de bens del sospitós o sospitosos i la seva presó preventiva. Aquesta és la veritable lluita contra el frau.

Volem una Catalunya que sigui reconeguda i respectada al món per les altes quotes de benestar dels seus ciutadans i ciutadanes, i no un país modèlic i pioner en l'aplicació de les mesures d'austeritat. Aquesta aspiració és complementària amb una realitat: Catalunya té un problema cada cop més greu d'encaix en una realitat estatal que l'escanya econòmicament i culturalment.

Durant el 2011 i 2012, a Catalunya no solament s'han retallat drets i serveis que afecten de forma cruel les classes populars, sinó que, a més, s'ha fet una política fiscal beneficiosa per a les classes més adinerades del país, s'ha carregat la responsabilitat de la situació a la ciutadania, i de forma encoberta, se li ha demanat resignació, amb la intenció de desballestar l'estat del benestar i fer que la qualitat dels serveis de la salut i l'educació depengui del poder adquisitiu.

Els dèficits en infraestructures són molt preocupants pel que representen de mobilitat i competitivitat del país, i l'incompliment de compromisos per part de l'Estat fa que incrementi la sensació de maltractament i abús de la ciutadania.

15. Dels drets descriptius consagrats a la Constitució als drets efectius.

La Constitució Espanyola consagra determinats drets –a l'habitatge, a la salut, a l'educació...– que han quedat com meres intencions. El nostre model de país aposta per un model que garanteixi aquests drets mitjançant un "terra" de

despesa social. La llei d'estabilitat pressupostària que va fer modificar la Constitució ha avantposat el pagament del deute a qualsevol altra despesa. Per nosaltres la única despesa imprescindible és la de l'estat del benestar. Cal doncs, que per llei també es garanteixi.

16. A l'ofensiva en defensa dels nostres drets civils.

L'Estat espanyol ha fet un gran avenç en les llibertats civils i els drets de les persones. Drets com el casament de parelles del mateix sexe o bé el dret a l'avortament es troben en aquests moments en continu qüestionament. El nostre sindicat defensarà i estarà al costat de tots els col·lectius i persones que vegin amenaçada la seva llibertat i els seus drets.

En els darrers temps, hem vist com a poc a poc la repressió contra aquelles persones que dissenteixen s'ha incrementat. Hem observat com qualsevol contestació social era reprimida amb gran virulència i la justícia era impecable en les seves decisions. Condemnem la repressió i la brutalitat policial de qualsevol cos, i exigim el nostre dret a manifestar-nos i reunir-nos en llibertat.

17. En defensa dels serveis públics i els seus treballadors i treballadores.

Els serveis públics són el garant de la igualtat i l'eficiència en l'accés i el gaudi del nostre estat del benestar. El sistema d'empleats públics ha estat garant de continuïtat davant dels successius canvis de govern amb un sistema d'accés per mèrits que ha facilitat la igualtat. Per aquest motiu és més necessari que mai defensar la seva tasca, en uns moments en què els treballadors i treballadores públics s'usen com a moneda de canvi dels problemes pressupostaris del Govern. En aquest sentit, continuarem lluitant per la recuperació dels drets laborals i salarials arrabassats als empleats públics, particularment per la recuperació del poder adquisitiu perdut i el salari sostret.

El discurs sobre la manca de finançament i el conseqüent desballestament dels serveis públics és fals. Els ciutadans i les ciutadanes paguem a través dels nostres impostos el que hem decidit mancomunar com a societat perquè ens garanteix els valors que defensem. El nostre sistema d'estat del benestar no pot estar disposat a les inclemències pressupostàries. Si manquen recursos, l'educació, la salut, la dependència... han de ser prioritaris, i si no, s'han de cercar mecanismes d'increment dels ingressos en base una fiscalitat justa i progressiva.

La privatització, venda i trossejament de determinats serveis públics minva la seva qualitat i l'accés de tots els ciutadans i ciutadanes en igualtat de condicions. La pèrdua de seguretat, la mercantilització dels serveis... són algunes de les conseqüències nefastes que tenen les polítiques neoliberals aplicades. És en aquest sentit que ens oposem a la privatització dels serveis públics i a la pèrdua de drets laborals dels servidors públics en pro de la quadratura pressupostària.

18. Ser ric surt molt barat: la fiscalitat per una societat més justa.

Durant molts anys la dreta cultural ha imposat el dogma neoliberal que la rebaixa d'impostos era beneficiosa per l'economia. Aquesta afirmació només ha fet que

incrementar les desigualtats, i ha beneficiat els més rics i ha buidat les arques públiques. Als ciutadans i ciutadanes se'ns ha volgut convèncer que les retallades eren inevitables per la manca de finançament. Però hi ha diners. Només es tracta d'establir prioritats i fixar una tributació justa i progressiva a través d'una reforma fiscal integral.

Una fiscalitat justa, a partir de la qual les persones contribueixin a les arques públiques segons la seva capacitat de pagament, és la millor eina per redistribuir la riquesa. En realitat, però, no paga més qui més té, ja que les rendes de capital, que estan en mans de la classe adinerada, tributen menys del que ho fan els salaris. A poc a poc, també s'ha anat traslladant la tributació cap a impostos indirectes com l'impost sobre el valor afegit (IVA) i els impostos especials. Aquests impostos són regressius, perquè en la seva aplicació no es té en compte la renda de les persones i són les rendes més baixes les que tenen més dificultats per pagar. Al mateix temps, les empreses, a través de l'impost sobre societats tributen cada cop menys, en bona part gràcies a deduccions i exempcions, que han transformat la tarifa efectiva en una de les més baixes de la UE. Igualment, les SIMCAV gairebé no tributen, mentre el frau fiscal s'incrementa, a la vegada que s'imposen amnisties fiscals.

Per tot això, l'actual sistema fa que la redistribució sigui bàsicament horitzontal i no vertical, és a dir, que hi hagi poc flux redistributiu de rendes altes a rendes mitjanes i baixes. Per aquest motiu, proposem un sistema fiscal redistributiu real que compleixi el principi de "que pagui més qui té més" recuperant diferents impostos com el de patrimoni (de forma total) que pagarien les grans fortunes i l'impost de successions. Cal revertir l'efecte pervers de l'impost de la renda de les persones físiques (IRPF) establint nous trams per a les rendes més altes i integrar les rendes de capital a la base general de l'IRPF de manera que els rendiments de capital tributin igual que els rendiments del treball. Alhora, cal eliminar les exempcions i bonificacions a l'impost de societats i establir un nou tram de l'IVA pels articles de luxe, ampliant el ventall d'articles bàsics taxats amb el tipus super reduït.

19. Fer frau surt molt barat. Lluita contra l'economia submergida i el frau fiscal

L'Estat espanyol i Catalunya tenen un dels índex més alts de frau fiscal de la Unió Europea. S'estima que el frau fiscal a Catalunya representa un 23% de la seva economia i que el 70% d'aquest frau el duen a terme les grans empreses i fortunes, la qual cosa contribueix enormement a la injustícia social que suposa que no pagui més qui té més. Per poder combatre-ho, necessitem tenir una administració compromesa amb la lluita contra aquesta xacra que disminueix les aportacions a les arques públiques. Fer frau ha de ser considerat un estigma social i les persones implicades en el frau han de ser jutjades i penades judicialment.

En aquest sentit cal incrementar el nombre d'inspectors fiscals amb una planificació estructurada de treball fins arribar als nivells de la UE i establir formules de coordinació i col·laboració a tots els nivells d'agències tributàries. Igualment, s'han d'incrementar els tipus penals relatius al delicte fiscal. Cal fer un

seguiment permanent de tots els contribuents i desenvolupar eines de pedagogia fiscal. També s'ha d'establir un registre de deutors declarats insolvents per vetar la seva recepció d'ajudes públiques.

20. Exigència d'una auditoria del deute.

La majoria de deute que ens ha portat a la crisi econòmica que tenim fins ara, és deute privat. Nosaltres som qui estem pagant la seva ineptitud. És per aquest motiu que demanem una auditoria del deute que deixi clar a qui devem i per què, assumint com a propi el deute públic.

Per potenciar un canvi de model productiu, cal que la economia es recuperi i surti del pou en el que està. Però això no serà possible mentre els diners que podrien ser utilitzats per a rellançar l'activitat econòmica a través de la inversió pública, siguin destinats al pagament del deute, o mentre els governs -espanyol i català- facin seus els acords sobre estabilitat pressupostària que condemna a l'Administració a reduir el sector públic, i retalla les possibilitats de recuperació econòmica en benefici exclusiu dels especuladors. Les polítiques de dèficit zero, aprovades per governs de tots els colors polítics, són les que estrangulen l'economia i provoquen l'augment del deute, i en el cas de l'economia espanyola i catalana, el que una part substancial dels diners de l'administració estigui dedicat al pagament d'interessos en comptes d'anar a la creació d'ocupació. La UGT exigeix a tots els poders públics que tinguin responsabilitat democràtica i l'audàcia i determinació per defensar els interessos de la majoria de la població enfront de les institucions internacionals que només vetllen pels mercats. Exigim que el govern espanyol, i també el govern català, es neguin a pagar un deute que no ha provocat la ciutadania i que llasten els pressupostos de l'administració, i que es desvinculin de l'anomenada "regla d'or" que impedeix qualsevol recuperació econòmica. És inadmissible que es dediquin diners a pagar els banquers, diners que són retallats de la sanitat, de l'educació, de les pensions, dels serveis essencials als ciutadans, de la necessària inversió pública. Advoquem per la creació d'una banca pública que pugui subministrar el crèdit que necessiten les empreses, els autònoms, les famílies, per tal de rellançar l'activitat i el consum.

21. Reformes per a una nova democràcia:

Regeneració democràtica: Trenta-quatre anys després de la Constitució Espanyola, molts dels límits i dels pactes que s'hi especificaven, o bé han quedat curts o bé s'han trencat.

En aquests anys de corrupció hem vist molts governs que apliquen un programa electoral que no han presentat, de diàleg social trencat, i la ciutadania demostra un grau de desafecció altíssim amb la política.

En aquest sentit, s'ha d'apostar per la regeneració democràtica, donant suport a la democràcia participativa, al referèndum com a eina d'interlocució amb la ciutadania i jutjant i penant els casos de corrupció política.

Sistema financer: a finals de l'any 2009 hi havia 45 caixes d'estalvi a l'Estat espanyol. A data de juliol de 2012 en queden 2, i 10 bancs sorgits de la

reconversió de la resta de caixes. Aquest fet ha comportat la pèrdua, de moment, de 21.803 llocs de treball. En primer lloc, exigim un nou sistema financer per a l'Estat, que garanteixi mitjançant plans de viabilitat la recol·locació dels treballadors i treballadores del sector.

Instem a que es faci una investigació, amb totes les conseqüències, dels delictes als quals hagin pogut incórrer les persones que han practicat la usura a través de les entitats financeres i que l'òrgan supervisor, el Banc Central Espanyol, hagi de passar comptes. Demanem elaborar un pla que promogui el refinançament del deute de les llars, possibilitant la baixada de pressió a les famílies i l'increment del consum.

Exigim que es deixi de rescatar els bancs i de salvar-los només perquè són *too big to fail* o massa grans per caure, i que se separin els bancs d'inversió dels bancs de dipòsits.

L'escàndol del sistema financer encara és més greu quan els culpables de la crisi en surten impunes i amb premis de jubilació i «stock options» indecents. Cal imposar límits a les retribucions que reben els banquers.

D'altra banda, proposem la creació d'una banca pública al servei de la inversió productiva i que totes aquelles entitats que hagin rebut finançament públic mitjançant el FROB o bé el memoràndum siguin nacionalitzades. Qualsevol sistema de sanejament que concentri els actius tòxics en bancs dolents ha d'anar a càrrec de les despeses dels creditors i accionistes.

Sistema judicial: el sistema judicial del nostre país és de les institucions en les quals no s'ha produït la transició democràtica. Casos de corrupció, de cooptació entre les elits... són alguns dels símptomes d'un pilar fonamental de l'estat de dret que en aquests moments necessita una profunda revisió tant en el seu funcionament intern com en la seva elecció.

La recent imposició per part del Govern de les taxes judicials vulnera entre d'altres el dret a la tutela judicial efectiva consagrat a la Constitució. En aquest sentit ens oposarem a una justícia vetada i només al servei d'uns quants que oprimeixen les classes treballadores i afavoreixen les classes més riques.

Reduir l'Estat en funció de les seves competències: l'Estat de les autonomies ha basat els seus criteris d'articulació en el denominat cafè per a tothom. **Amb** la crisi s'han posat de relleu les seves debilitats i les seves fortaleses. Gradualment s'han anat traspassant competències a les comunitats (cultura, educació...) sense desballestar els serveis centrals dels ministeris. La proximitat a la ciutadania i el principi de subsidiarietat ha de regir les competències estatals i adequar els serveis que es presten des de l'Estat a aquelles matèries que els siguin atorgades en exclusivitat.

22. Pel dret a decidir: avenç social és avenç nacional.

L'any 2006 els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya vam aprovar un nou text estatutari, que posteriorment fou decapitat mitjançant una sentència del Tribunal Constitucional (STC 31/2010).

Va ser amb la massiva manifestació del 10 de juliol, on varen confluir les sinèrgies de la majoria de l'arc parlamentari amb la societat civil, que el nostre país ha anat teixint el consens suficient per determinar que una altra relació amb l'Estat és necessària i imprescindible.

El text referendat és el màxim exponent del nostre consens social i ciutadà i és per aquest motiu que exigim el seu desplegament en la seva totalitat. Per sortir de la crisi, cal posar en marxa de manera immediata matèries com la renda garantida de ciutadania.

D'altra banda, hem vist com el Govern de l'Estat practicava la deslleialtat institucional. Catalunya és en aquests moments la comunitat de l'Estat que té menys pressupost executat en matèria d'infraestructures. És en aquest sentit que exigim la recuperació de la disposició addicional tercera de l'Estatut amb efectes retroactius que contempla, durant set anys, la inversió en infraestructures d'una quantitat igual al PIB de Catalunya respecte al PIB espanyol.

A part d'aquesta realitat, la situació econòmica de Catalunya ha facilitat que el malestar s'hagi incrementat i s'hagi estès el descontentament a totes les capes de la societat.

Tots aquests greuges cap al nostre país es van traduir en la massiva manifestació que va tenir lloc l'11 de setembre de 2012 a Barcelona. Sota el lema "Catalunya, un nou Estat d'Europa", l'Assemblea Nacional Catalana aconseguia reunir i unir bona part del malestar de la ciutadania en una convocatòria massiva i històrica. La independència com a horitzó, el dret a decidir, un país federal… són possibilitats pel futur del nostre país que han entrat a l'agenda de manera contundent. Catalunya necessita una relació singular amb l'Estat. Davant d'aquest panorama, el president de la Generalitat va convocar eleccions al Parlament, en un context d'una Catalunya al llindar de la crisi social però també, i en paral·lel, de la crisi institucional i de valors.

Per la UGT de Catalunya el binomi avenç social i nacional és indissociable. Una societat democràtica i madura implica els seus ciutadans i ciutadanes en les grans decisions estratègiques i de futur. Per la nostra organització, el debat sobre quina Catalunya volem i amb qui volem viure, és una reflexió paral·lela i que ha de ser feta amb serenitat, conscients que afecta a tota la ciutadania. A la nostra organització tenim molt clar que la ruptura i la confrontació social no poden ser el resultat d'aquestes decisions estratègiques i de futur. És sota aquests paràmetres que el dret a decidir s'erigeix com pedra angular d'una ciutadania compromesa en aquests dos eixos. Massa vegades la ciutadania entrega el seu vot a candidatures que posteriorment no executen les matèries que portaven al seu programa electoral. Per això, en un primer pla ha de poder decidir quines són les polítiques

que cal prioritzar per tal de poder viure millor i, en un segon terme, en quin model de país es vol viure.

Pel que fa al primer, el nostre ordenament legislatiu contempla un variat ventall de possibilitats per a la participació directa dels ciutadans i ciutadanes en l'elaboració de les lleis. Les iniciatives legislatives populars i les consultes populars són mecanismes que s'usaran sindicalment per dur les nostres iniciatives al Parlament i al Congrés dels Diputats.

En segon terme, a ningú se li escapa que el debat sobre l'encaix de Catalunya i Espanya és un tema viu i no resolt de l'Estat de les autonomies.

Davant d'aquest escenari, la UGT de Catalunya aposta per un respecte escrupolós a la lliure determinació dels pobles, principi reconegut a la jurisprudència internacional. Cal que siguin els ciutadans i les ciutadanes, per mitjà de procediments democràtics, els qui puguin decidir el model de país en què volem viure. El dret a vot és la màxima expressió d'una societat democràtica i dinàmica que en cada episodi i moment de la història interpel·la els ciutadans i les ciutadanes per escollir el seu futur.

23. La organització territorial: vegueries

L'informe que el Parlament de Catalunya va fer al 2006, sobre la revisió del model d'organització territorial de Catalunya, ja situava les estructures bàsiques de l'Administració per atendre la gestió política i funcional dins la cobertura de la Generalitat de Catalunya:

Els municipis, com a ens bàsics en la organització política al territori,

Els Consells Comarcals, com a ens supramunicipals per a la gestió mancomunada de serveis i competències municipals.

Els Consells de Vegueries, que haurien de substituir les diputacions provincials, com a part del sistema institucional de la Generalitat i de cooperació local.

En el transcurs d'aquests anys, en concret al juliol del 2010, s'aprova la Llei de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i posteriorment, al juliol de 2011, es constitueix l'AMB. Aquesta divisió territorial, similar a una vegueria, inclou 35 municipis del seu entorn i assumeix competències en matèria d'ordenació del territori i d'urbanisme, promoció econòmica i cohesió social, en infraestructures, cohesió i equilibri territorial, habitatge, transport i mobilitat, cicle de l'aigua, residus i medi ambient.

Per això, des de la UGT de Catalunya defensem la vertebració del nostre país en les tres divisions esmentades i amb la racionalitat de competències que aporti eficiència al teixit econòmic i social del territori.

Dins d'aquesta vertebració, per la UGT de Catalunya el model d'anàlisi i diagnosi de la realitat, així com de les propostes per avançar en el terreny econòmic,

laboral i social, és el de la concertació entre els agents polítics, econòmics i socials en cadascun dels àmbits territorials.

D'aquesta manera, aconseguirem la participació de les forces que operen al territori i el consens necessari per a preservar l'equilibri social i territorial.

24. Concert del segle XXI: per l'estat del benestar i la competitivitat de l'economia.

Catalunya, malgrat els avenços aconseguits en els darrers acords, té un finançament deficitari per poder desenvolupar totes aquelles tasques que com a país té l'obligació de proveir. Educació, salut, serveis socials, habitatge i treball, són els pilars fonamentals de l'estat del benestar i és a Catalunya a qui toca desenvolupar-les. La fiscalitat és una de les eines imprescindibles per sortir de la crisi.

És en aquest sentit que proposem el Concert econòmic del segle XXI: per l'estat del benestar i la competitivitat de l'economia, un concert que ha de contemplar les següents línies:

a. *Un pacte de consens, ampli i de país.*
   La UGT de Catalunya considera que per garantir l'èxit d'un nou model de finançament per a Catalunya, ha de comptar amb un ampli suport social i polític. Aquest acord ha de tenir dos objectius: que els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya puguin viure millor i vegin incrementades les seves quotes de benestar, i que la competitivitat de la nostra economia en surti reforçada.
b. *Harmonització fiscal i social amb la UE.*
   Europa compta amb una moneda única sense tenir un sistema fiscal únic. Per tant, la complementarietat de la política fiscal i monetària no existeix.
   Hi ha marge. L'Estat espanyol és un dels països de la UE amb una pressió fiscal més baixa, i una despesa en estat del benestar més minsa, ja abans de les retallades. Actualment, la xarxa que representa l'estat del benestar i el seu reforçament és imprescindible per rescatar les persones d'aquesta crisi. Són els països que utilitzen la fiscalitat com a xarxa de protecció pels seus ciutadans els que estan resistint millor la crisi.
   Moltes vegades hem sentit a parlar de convergència econòmica de la zona euro. Nosaltres defensem la convergència social. Cal equiparar la pressió fiscal per tal de poder anivellar l'estat del benestar del ciutadans i ciutadanes a la mitjana europea.
c. *La recaptació, gestió, inspecció i capacitat normativa de tots els impostos recaptats a Catalunya.*
   La recaptació, la gestió, la inspecció normativa de tots els impostos recaptats a Catalunya, atorgaria un plus d'eficiència al nostre sistema fiscal, perquè el Govern de la Generalitat podria aplicar i preveure les despeses d'una manera autònoma i previsible, alhora que aportaria un increment de la transparència en les relacions fiscals. Actualment l'Estat recapta el 95% dels impostos i Catalunya el 5%, aproximadament.
   Aquest sistema també hauria de tenir una visió integral i general de la fiscalitat a casa nostra. D'aquesta manera també s'haurien d'abordar i incloure en la recaptació els impostos locals. Només tindria una limitació, que seria la

derivada dels compromisos comuns que s'estableixin amb l'Estat i la Unió Europea.

Actualment és insostenible l'aportació que fan les rendes del treball a les arques públiques comparada amb l'aportació que fan les rendes de capital. La recaptació de l'impost que grava el treball cada cop té més pes en la cistella comuna dels impostos. La recaptació de l'IRPF l'any 2007 significava el 38% de la recaptació total, mentre que l'any 2010 va suposar el 44%. En canvi, l'impost de societats –que grava els beneficis empresarials- ha caigut proporcionalment moltíssim: de representar el 23% el 2007, el 2010 només ha representat l'11%.

La pressió fiscal de l'Estat espanyol és molt baixa comparada amb la mitjana de la UE.

El frau fiscal sobre totes les estimacions representa del 23% al 25% del PIB de l'Estat espanyol. Els mateixos estudis fan que les dades extrapolades a Catalunya situïn el frau fiscal en un 22,3%. Aquesta xifra contrasta amb la mitjana de la UE, que es situa entre el 10 i el 12%. Aproximadament, això significaria un increment per als pressupostos de la Generalitat de 16.000 milions d'euros. Un nou sistema de finançament ha de ser capaç d'incrementar els ingressos i d'intensificar l'aportació de les rendes més altes als pressupostos.

Quan parlem de la capacitat d'inspecció de la Generalitat de Catalunya, estem parlant també del compromís d'incrementar el nombre d'inspectors a casa nostra per posar-nos a nivells europeus (la mitjana europea d'inspector és d'1 funcionari per cada 42.000 habitants. A l'Estat espanyol és d'1 funcionari per cada 102.000 habitants).

d. Un terra de despesa social al servei de l'estat del benestar i la competitivitat.

De la mateixa manera que s'ha limitat el dèficit públic per llei, demanem que en els pressupostos generals de la Generalitat de Catalunya es fixi un mínim de despesa social, que significaria pressupost de la Generalitat. Aquest terra de despesa social seria revisable anualment amb la integració de totes les variables que hagin sofert una evolució d'acord amb les necessitats socials, la demografia, etc. Parlem de la salut, l'educació i els serveis socials, que haurien d'estar garantits mitjançant aquesta llei.

e. Un sistema de cohesió social per a l'Estat espanyol .

L'assumpció de competències per part de les comunitats autònomes no pot de cap manera ser una eina per afavorir el dúmping fiscal i per a rebaixar impostos. Apostem per la cohesió social amb l'Estat espanyol com a mecanisme per harmonitzar els nivells de vida dels ciutadans i ciutadanes de l'Estat.

Aquelles comunitats receptores de fons no podran en cap cas rebaixar la seva pressió fiscal. En aquest sentit, el principi d'ordinalitat ha de ser respectat.

f. Una Agència Tributària única per a Catalunya:

L'instrument per a la recaptació de tots els impostos generats a Catalunya ha de ser l'Agència Tributària de Catalunya. Aquesta ha d'optar per un model organitzatiu propi, únic i públic, adaptat a les competències singulars de la Generalitat de Catalunya reconegut en l'article 204.1 de l'Estatut:

"La gestió, la recaptació, la liquidació de tots els tributs propis de la Generalitat de Catalunya, i també, per delegació de l'Estat, dels tributs estatals cedits totalment a la Generalitat, corresponen a l'Agència Tributària de Catalunya".

La nova Agència Tributària de Catalunya hauria de comptar amb la participació dels ens locals, per poder desenvolupar una política fiscal integral per tot el

territori i establir l'eficiència com un dels pilars bàsics en la recaptació i la gestió de tributs.
Aquest canvi en l'organització es podria fer, en virtut del principi d'autoorganització de la Generalitat, independentment que s'aprovi o no un nou model de finançament.

25. El dret a la mobilitat segura i sostenible.

El moviment de persones i béns cada vegada s'incrementa més. Estudiar i treballar en diferents ciutats, viure lluny d'on es treballa... són elements que cada vegada arrelen més a les nostres societats. Per aquest motiu, cal garantir el dret a la mobilitat d'una manera segura i sostenible, establint xarxes de transport públic a tot el territori que connectin no només amb la capital sinó entre les diferents zones del país. El transport públic ha de ser un element de cohesió territorial i social. La mobilitat és un dret i ha d'estar a l'abast de tothom. Cal canviar el model de mobilitat de Catalunya i fer-lo més competitiu i a l'abast dels treballadors i treballadores. La darrera línia de tren que es va construir a Catalunya que no fos d'alta velocitat per anar a París o Madrid data de l'any 1932. Durant aquests anys el model de rodalies ha quedat obsolet, tant per la manca d'inversió com de manteniment. A més, l'entrada en funcionament del TAV ha generat un element més de distorsió i desequilibri territorial. En els darrers vuitanta anys per a la mobilitat interna i externa a Catalunya, tan sols s'han creat autovies, amb un model desenvolupista que aboca cotxes i camions a les carreteres, genera situacions de congestió i saturació en les èpoques de creixement i que cal ampliar permanentment. Això i la inexistència d'estacions de mercaderies territorials fan que gairebé tota la mobilitat quotidiana obligatòria —laboral, d'estudis i de mercaderies— es faci per carretera. Al final, aquest model també perjudica els ingressos dels treballadors que deixem part important del nostre salari i de la salut a les carreteres.

D'altra banda, les retallades per part de les administracions també han afectat el transport públic. Moltes línies que cobrien els polígons de les nostres ciutats han desaparegut o s'han retallat.

La UGT de Catalunya aposta per l'inversió en transport públic col·lectiu, sobretot en la xarxa de rodalies, per recuperar els projectes de noves línies ferroviàries orbitals i transversals, per mantenir el transport col·lectiu com un servei públic i contra la seva privatització i per crear una xarxa d'estacions de mercaderies als territoris. El nostre sindicat continuarà reclamant la millora de l'accessibilitat als centres de treball i polígons industrials en transport públic i impulsarem la participació dels agents econòmics i socials en els diferents consells de mobilitat.

Continuarem treballant perquè totes les empreses o espais singulars de més de 500 treballadors i les administracions públiques amb més de 250, desenvolupin el Pla de mobilitat, que ja és de compliment obligat, i per ampliar la cobertura del sistema tarifari integrat fins a arribar a un sistema d'àmbit català i posar una tarifa única en l'àmbit de la Regió Metropolitana.

És imprescindible que Catalunya es connecti al món mitjançant terra, mar i aire. Només així tindrem una economia competitiva.

26. Aliances socials per ser més forts.

La societat civil catalana sempre ha destacat pel seu dinamisme i el seu compromís amb l'avenç social i nacional de Catalunya.

A poc a poc, aquesta societat civil s'ha anat adaptant als nous temps i adquirint noves formes. En aquests moments, al nostre país conviuen una gran amalgama d'associacions i entitats, plataformes o moviments de persones que comparteixen amb el sindicalisme els mateixos valors i objectius. Cal una aposta clara per a la creació de sinèrgies amb les diferents entitats ciutadanes que van sorgint arreu del nostre territori, que donen veu als qui no la tenen, que enforteixen el bastió davant de la destrucció dels qui tenen el poder. El treball en xarxa és el que ens permetrà arribar a un nombre més gran de ciutadans i ciutadanes, de treballadors i treballadores. El sindicat ha de mantenir en equilibri i de manera transversal la política sindical i la política social, entenent que no funcionen una sense l'altra. Necessitem nodrir l'entitat de relacions amb altres entitats que permetin obrir-nos a la societat, canviant al mateix ritme que ella.

Amb els anys han evolucionat les formes de mobilització. Aquestes ens han permès d'arribar a més gent, gràcies a les noves tecnologies, i d'innovar per teixir sinèrgies amb bona part de la població. Experiències com la vaga de consum promoguda pels sindicats amb el moviment veïnal el passat 14-N, el «piquet empresarial», Twitter, Facebook, etc., són eines que ja han de formar part de la nostra estratègia com a sindicat.

27. Llengua: d'una llengua judicialitzada i polititzada al català com a eina de cohesió social

Vivim temps de judicialització de la llengua. El català, un dels eixos que més ha ajudat a cohesionar el nostre país, ha esdevingut objecte d'una sèrie de sentències, interlocutòries, i resolucions que qüestionen l'ús de la llengua catalana com a idioma vehicular tant a l'escola com a les administracions.

Volem un model de societat on el català sigui la llengua vehicular a l'ensenyament, perquè la immersió lingüística a les escoles, amb el català com a llengua d'aprenentatge, ha demostrat ser un model d'èxit.

També reclamem una administració que mantingui la llengua catalana com a idioma vehicular preferent, perquè ha quedat palès que aquesta ha estat la millor opció per a fer del català un instrument important de cohesió i de convivència, des de la normalitat i lluny de la confrontació.

Advoquem per l'enfortiment del teixit social a favor de la llengua. En una època com la que vivim, d'agressions i vulneracions dels drets lingüístics, és el moment de generar més complicitats amb la societat civil. És l'hora d'apostar decididament per la defensa del model lingüístic cohesionador en tots els àmbits. Cal el compromís de la nostra organització amb el conjunt d'entitats socials que tenen per objecte la defensa del català, especialment en el social i en el de l'ensenyament.

Cal l'acció conjunta en l'àmbit laboral. Es fa imprescindible el treball en xarxa amb les associacions professionals que lluiten per la defensa de la llengua en aquells camps on el català encara hi troba més entrebancs: la justícia, la restauració, el comerç, la sanitat…

Promoure el català des de baix. És necessari estendre el català a les empreses també a través de la nostra xarxa de seccions sindicals. No podem deixar el model lingüístic del l'àmbit socioeconòmic només en mans dels empresaris i del món dels diners. Cal reforçar l'actitud de compromís cap a la llengua catalana, perquè no vegem relegats els nostres drets lingüístics en tant que ciutadans que treballem, però a la vegada consumim. Cal adoptar un compromís lingüístic des de baix, perquè el dret a usar el català a la feina no es conserva si no es defensa.
L'impuls de la llengua des de la nostra organització. Volem un model lingüístic que des de la nostra organització també podem impulsar amb força: podem ser còmplices amb el desenvolupament del català a les empreses, podem afavorir la cohesió social a través del foment de l'ús de la llengua catalana en el terreny laboral, a través dels nostres organismes arrelats entre els joves, entre les persones d'origen immigrant, entre tots els treballadors, assalariats o autònoms.

V. ESTAT DEL BENESTAR: DESPESA SOCIAL ÉS INVERSIÓ

Han passat molt anys per tal que la paraula crisi hagi agafat un pes com té en l'actualitat, el seu impacte ha augmentat necessitats de la població, situant nous sectors de la societat en risc de pobresa i generant noves situacions d'exclusió social. La ciutadania té una clara sensació de vulnerabilitat socioeconòmica, tot i així els governs utilitzen la crisi per a camuflar sota un discurs d'austeritat el major atac cap els nostres drets socials i aplicar continues retallades al nostre estat de benestar. La UGT de Catalunya entenem que aquestes retallades cap a la despesa social no suposarà cap solució a la situació generada per la crisi, que només tindrà efectes perversos contra la qualitat i cobertura dels nostres serveis públics que en molts casos ja eren insuficients fins i tot abans de la crisi.

Les famílies estem patint un enduriment de les condicions de vida, però els dèficits del nostre estat de benestar i les mancances en els seus efectes redistributius i d'igualtat d'oportunitats constaten la limitació de les prestacions i serveis del nostre sistema de protecció social, alhora que no es reparteixen de manera igualitària els costos socials de la crisi.

Tot el contrari del que pretén el nou Govern, és en moments de recessió econòmica com l'actual, en què moltes persones es troben en situacions de vulnerabilitat i en què les desigualtats ens estan dirigint cap a una fractura social, quan és més necessari que mai invertir en polítiques socials i en serveis públics, com a condició necessària per cobrir les necessitats de la ciutadania i garantir una societat cohesionada i més igualitària, però també com una veritable garantia de creixement econòmic i de creació d'ocupació.

Coneixedors de la importància del treball remunerat per garantir uns ingressos suficients i com a element central de la inclusió social, avui ens hem de qüestionar la idea que un lloc de treball sigui una garantia de benestar; ja no podem dir que el treball és una font estable, i en alguns casos tampoc suficient d'ingressos; i la incidència de la pobresa també afecta considerablement les persones treballadores: a Catalunya, al 2010, el 13,7% de les persones ocupades i el 30,3% de les persones desocupades tenien uns ingressos inferiors al llindar de la pobresa. En aquesta línia, la pobresa infantil a Catalunya supera la taxa de pobresa mitjana de la població; el 23,7% dels menors de 16 anys estan en situació de risc de pobresa, i això en bona part es deu a la situació dependent dels menors a les rendes de treball, d'un treball que cada dia es fa més precari i més inestable, però també a l'escassa protecció de la infància en el nostre sistema de protecció social.

Ens trobem en un moment crític per a les polítiques socials i urgeixen ja actuacions que evitin dirigir-nos cap a una fractura social. Per això, des de la UGT de Catalunya entenem que s'ha de reprendre la idea de despesa social com a inversió. Cal que es revalori i s'enforteixi la protecció social i que el sistema català esdevingui un model referencial en aquesta matèria, i per això ja és el moment de preguntar-nos com hem d'obtenir els recursos econòmics que necessitem per finançar la despesa social i empènyer definitivament un estat de benestar fort i suficient.

Necessitem, ara més que mai, invertir en polítiques socials i en serveis públics, com a condició necessària per cobrir les necessitats de la ciutadania i garantir una societat cohesionada i més igualitària, però també com una veritable garantia de creixement econòmic i de creació d'ocupació. La despesa social ha de ser vista com una inversió de futur, sinó només generarem un estat de benestar merament assistencial, de cobertura mínima i en què únicament les persones que puguin el complementaran amb la contractació de serveis i assegurances privades.

Cal que reclamem i impulsem la declaració d'un "terra" social, decidit amb el consens dels agents socials i els partits polítics, amb el que sigui possible garantir els mínims indispensables per a una societat cohesionada i com a garant de cobrir les necessitats mínimes d'un estat de benestar de tota la ciutadania.

28. Finançament de l'estat del benestar

En els darrers dos anys, la despesa social se ha reduït dràsticament, arribant la despesa per habitant en educació, salut i protecció social a nivells similars a l'any 2006. El pressupost per a les partides d'educació, sanitat i protecció social s'ha reduït en un 10%, sent aquestes les partides que han suportat el major pes de la retallada pressupostària, el 65% del total. Però, a més, cal tenir present que el percentatge de persones que treballen en ensenyament, sanitat i serveis socials és a Catalunya d'un 8%, a Espanya d'un 10%, mentre a Europa té una mitjana d'un 15% i per exemple a Suècia és d'un 24%, la qual cosa vol dir que Espanya és l'estat que menys persones té treballant per atendre els drets socials bàsics, i això representa molt menys i pitjor servei per a la ciutadania en general.

Si el problema per mantenir l'estat del benestar són els recursos públics disponibles, hauríem d'analitzar què hem de fer per a incrementar-los sense pressuposar que el problema rau en un motiu econòmic, sinó que, al cap i a la fi, el problema és polític, perquè les possibilitats de finançar un estat de benestar més potent són reals.

Tot estat de benestar se sustenta sobre dos pilars. Un és la despesa social, bàsicament en educació, sanitat i protecció social, però ampliable a d'altres camps com la promoció de l'autonomia personal, l'habitatge, la promoció o el foment de l'ocupació, etc. I l'altre, els ingressos obtinguts a partir d'un sistema fiscal progressiu. En els darrers anys, aquests dos pilars han rebut durs cops amb una tendència política d'augmentar la regressivitat fiscal, que se suma a la contenció de la despesa social.

El manteniment de les polítiques socials i d'igualtat és un principi i un dret irrenunciable. L'evolució dels estats democràtics d'Europa ha estat vinculada al desenvolupament de l'EB social, conegut com a estat social europeu, basat en la redistribució de la riquesa com a element corrector de les insuficiències de l'economia de mercat i de la solidaritat entre la ciutadania, contrapunt a la ideologia del model liberal que ens volen imposar i que afronta les necessitats socials amb accions de beneficència, sense reconeixement de drets subjectius i apel·lant a l'individualisme i al mercat.

Aquesta tendència, al nostre país, enforteix tant l'escletxa social de la despesa social com l'escletxa fiscal de la societat espanyola i catalana respecte l'europea. Aquesta escletxa, en part s'explica pel desenvolupament tardà del sistema fiscal i de benestar espanyol, fruit dels anys perduts per la dictadura.

El nivell i la intensitat en la capacitat de reassignar recursos, depèn en gran mesura de la voluntat i la manera en què l'estat recapta, i a partir de la qual es podran dur a terme les diferents polítiques. La tendència en política fiscal dels governs durant els darrers 30 anys ha estat la d'afavorir les rendes provinents del capital davant les del treball, alhora que s'incrementaven els impostos indirectes en detriment dels directes. Ara, i en conseqüència, la ciutadania amb rendes més altes suporta una menor càrrega fiscal que la de rendes baixes, s'ha engrandit l'escletxa iniciada amb la dictadura i s'està afavorint l'acumulació i no redistribució de la riquesa. En definitiva, tenim un sistema tributari cada cop més regressiu, a la vegada que es renuncia a un important nombre de recursos tributaris. Molts recursos que abans d'aquestes reformes les administracions disposaven per fer polítiques públiques.

29. Protecció social i dependència

Aprofitant l'actual moment de gran incertesa i de crisi econòmica, els que defenen aferrissadament el desmantellament del nostre estat del benestar volen debilitar i liquidar les conquestes socials de la classe treballadora i generar entre la població una severa inseguretat i vulnerabilitat social. Davant d'aquest constant assetjament, per la UGT de Catalunya un primer repte al que s'han d'enfrontar els sistemes públics de protecció social és respondre contra aquesta ofensiva. Per això que hem de dir de manera contundent i més forta que mai, que hi ha altres alternatives per fer front als reptes que té el nostre sistema de protecció social, i que si apostem per l'enfortiment del nostre estat del benestar és tant per assegurar-nos que tothom estigui protegit com per garantir el benestar a totes les persones i la cohesió social.

En aquesta resposta haurem de ser contundents i apostar per un model de protecció social amb un important nivell de protecció i de despesa social, i una amplia capacitat protectora i de gran cobertura, que no sigui merament assistencial i on la majoria de les persones cobertes estiguin per sobre de la garantia de mínims.

La Llei 12/2007 de serveis socials, que regula el sistema català de serveis socials, ha d'actuar com a paraigües general que garanteixi el dret subjectiu de les persones a tenir cobertes les necessitats bàsiques des de la promoció de les seves capacitats personals. El nostre sistema de serveis socials ha de disposar d'una base sòlida de serveis públics que creïn ocupació i facin emergir l'economia submergida donant prioritat a les prestacions de serveis davant de les prestacions econòmiques.

Més concretament, pel que fa a la cura de les persones amb dependència, la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD) no ha satisfet les expectatives generades ni la d'aquests serveis, i tampoc ha aconseguit canviar el model d'atenció i cura a les persones

que, a més de sostenir-se sobre les esquenes de dones treballadores, encara no sembla que aposti per la professionalització del sector de la cura i l'atenció a les persones, l'ocupació de qualitat i els salaris dignes.

La UGT de Catalunya considerem que és primordial desenvolupar la cartera de serveis, no només per motius d'eficàcia i d'atenció adequada sinó també perquè el desenvolupament correcte de serveis provocarà la creació de més llocs de treball. Així, la UGT de Catalunya considerem que cal fer una aposta clara per la prestació de serveis públics de qualitat, que converteixi en excepcionals i motivades les prestacions econòmiques vinculades a serveis i a cuidadors no professionals. En aquest sentit, és necessari desenvolupar encara més els serveis d'ajuda a domicili per atendre les persones en situació de dependència.

En endavant, creiem que ja és hora que es posin les bases per fer un canvi de model d'atenció a la dependència on es posi més accent a l'autonomia personal amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida de les persones, ja que un dels objectius de la Llei de dependència era fomentar oportunitats perquè les persones visquin una vida el més autònoma possible, i se situï en l'esfera pública la responsabilitat i la professionalització de l'assistència i la cura d'aquestes persones.

Renda Mínima d'Inserció

Amb l'aposta per un model català de protecció social, la UGT de Catalunya lluitarà per a restituir la renda mínima d'inserció (RMI) com una prestació de dret subjectiu i universal. Assumim que la RMI és la darrera xarxa de protecció econòmica de moltes persones, i entenem que aquesta prestació ha d'actuar com una prestació econòmica del dret subjectiu de tot individu a disposar d'uns ingressos suficients que permetin cobrir les necessitats econòmiques essencials per a dur una vida digna i, contràriament al que s'ha pretès amb les darreres reformes que ha patit, la RMI ha de tenir la capacitat suficient per fer front a situacions de pobresa econòmica, recuperar la seva flexibilitat per atendre la gran diversitat de situacions de pobresa i d'exclusió social i per adaptar-se als diferents perfils de les possibles persones beneficiàries.

El següent pas més enllà de la RMI serà desenvolupar la renda garantida de ciutadania, d'acord amb els articles 24.3 i 25.2 de l'estatut d'autonomia de Catalunya, segons els quals les persones en situació de pobresa o d'exclusió del mercat laboral sense mitjans de subsistència propis tenen dret a rebre una renda garantida de ciutadania que els permeti dur una vida digna.

Des de la UGT defensarem els serveis públics en condicions de qualitat i d'accessibilitat per a tota la població, fruit d'anys de lluita obrera i de reivindicacions populars.

30. Sanitat

La crisi també està servint d'excusa per a forçar un canvi radical al sistema públic de salut català. Ens trobem davant un procés de privatització, que fa palesos clars interessos per part del Govern de la Generalitat en la sanitat privada, que ha

comportat la fragmentació de l'Institut Català de la Salut o l'adjudicació a empreses privades amb afany de lucre de serveis d'atenció primària i que força els ciutadans a acudir a la medicina de pagament, com a conseqüència de les llargues llistes d'espera que es generaran i de la pitjor qualitat dels serveis.

Les retallades que s'han dirigit al sistema català de salut -i que han tingut dos efectes immediats: destrucció d'ocupació i empitjorament de les condicions laborals de les plantilles del sector-, que sens dubte tindran efectes perversos sobre la qualitat dels serveis públics i sobre l'evolució a mitjà i llarg termini dels comptes públics sanitaris. Un pitjor servei, avui, amb llargues llistes d'espera, allargament de proves diagnòstiques, i atenció professional de qualitat no garantida, s'ha traduït en un allargament dels processos clínics i patològics. Això comportarà un augment de la ineficiència dels serveis, un allargament del seguiment de patologies, així com un major risc al fracàs de l'acció preventiva de la sanitat pública.

A les retallades del Govern català hi hem d'afegir les que procedeixen de l'Estat, amb la qual cosa es pretén acabar amb el dret bàsic i fonamental de l'atenció sanitària pública. Volen aprofitar la por, la sensació d'impotència generalitzada, per desmuntar un pilar fort que sustenta el nostre estat de benestar i per a deteriorar progressivament el nostre sistema nacional de salut, ja escàs de finançament.

La UGT de Catalunya rebutjarem frontalment tota retallada proposant intervencions que augmentin l'eficiència sense retallar la despesa, i mesures preventives i de salut pública potents, ja que és la manera més justa, intel·ligent i contundent de reduir costos futurs. I defensarem una assistència sanitària pública i universal d'accés en condicions d'igualtat, que prioritzi la promoció de la salut i en la prevenció de la malaltia, i potenciï la participació comunitària activa en la formulació de la política sanitària i en el control de la seva execució.

Així mateix, i tenint en compte que els treballadors i treballadores són el primer actiu del sistema sanitari públic, s'han de contractar els professionals necessaris per garantir l'atenció sanitària de qualitat al ciutadà, i seguirem treballant per a l'homogeneïtzació de les condicions laborals i salarials dels professionals sanitaris que presten aquests serveis, independentment de la titularitat de les empreses que presten el servei públic (ex. concertades) altres convenis que donin assistència pública. El pes de les retallades en salut no pot ser sostenible i minvar any rere any les condicions laborals dels professionals sanitaris, per això apostem per uns salaris dignes i condicions laborals de qualitat.
Apostem per garantir la sostenibilitat i la consolidació d'un model que s'ha demostrat eficient i barat, comparat amb d'altres comunitats autònomes o països europeus.

El sistema sanitari públic sempre s'ha finançat pels ciutadans i ciutadanes via impostos. A l'àmbit de Catalunya s'han establert impostos directes per augmentar aquest finançament i en els últims mesos s'han afegit nous repagaments a assumir pels ciutadans. Aquest sobrepagament dificulta l'accés a un dret fonamental com és la salut i suposa una agressió als grups de població amb més necessitats sanitàries i als col·lectius socials que, en l'actual crisi econòmica,

demanen més atenció. Per tant, aquesta mesura accentuarà més la distància social de les persones amb menys ingressos i dels malalts. És injusta i insolidària, i trenca l'accessibilitat i l'equitat del sistema públic.

31. Educació

La funció social de l'educació

Segons la Internacional de l'Educació, aquesta "s'ha de promoure com un dret humà i un bé públic".

Una educació de qualitat desenvolupa el talent i la creativitat dels éssers humans, i contribueix al desenvolupament personal i professional de l'individu, així com al desenvolupament social, cultural, econòmic, polític i mediambiental de la societat en conjunt. Promou la pau, la democràcia, la creativitat, la solidaritat, la inclusió, el compromís amb un medi ambient sostenible, i l'enteniment internacional i intercultural. Proporciona a les persones el coneixement, les habilitats i les destreses fonamentals per conceptualitzar, qüestionar i resoldre els problemes que es produeixen tant a escala local com mundial."

En el si d'una societat i una economia basades cada vegada més en el coneixement, l'educació i la formació s'han convertit en elements claus per al progrés personal, social i econòmic. La societat del coneixement valora les competències, les capacitats cognitives, les actituds, les relacions, les emocions… En un context on els canvis es produeixen acceleradament, el que li demanem al sistema és la capacitat de formar habilitats per fer front a les noves maneres de viure. Per la UGT de Catalunya, és imprescindible que la funció social de l'educació es desenvolupi en un marc de garanties encaminades a la igualtat d'oportunitats i al desenvolupament al llarg de la vida que permeti a cada individu transitar pel sistema per aconseguir els objectius de formació que cada moment i circumstància requereixin.

La pròpia diversitat de l'alumnat aconsella una certa varietat de trajectòries que s'adapti millor a les diferències individuals quant a aptituds, necessitats, interessos i ritmes de maduració, justament per no renunciar a uns resultats de qualitat per a tothom.
En qualsevol cas, el sistema ha d'assegurar a tots els alumnes l'adquisició dels coneixements i de les competències que els preparin com cal per a les posteriors etapes educatives, formatives o laborals, ha de facilitar posteriors recorreguts pel sistema reglat en l'edat adulta i ha de garantir una qualitat equivalent dels diferents processos formatius. Així doncs, per poder garantir una educació de qualitat per a tothom en la qual l'equitat sigui una realitat, s'han de posar en marxa mecanismes que atenguin la diversitat de l'alumnat.

El context polític actual ha situat l'educació en el punt de mira de les retallades pressupostàries que afecten sobre tot els recursos humans, menys plantilla de professorat per a més alumnat, però també els recursos materials per al funcionament dels centres educatius.

Pel que fa al percentatge del PIB que es dedica a l'ensenyament, som a la cua de la Unió Europea. A l'àmbit de l'Estat espanyol, amb les últimes retallades ens situem en un 4,35%, i a Catalunya per sota d'aquest índex, quan la Llei d'educació marca que la inversió ha de ser del 6%. Només cal veure com els pressupostos en educació del 2012 a Catalunya han baixat en 723 milions d'euros. Ens hem quedat amb unes quantitats similars a les de l'any 2007; amb una diferència, ara hi ha 100.000 alumnes més al sistema. En dos anys el pressupost ha disminuït un 13,3 %. La dimensió de les retallades és tan gran que òbviament tindrà efectes negatius en la qualitat educativa i en les oportunitats futures de moltes persones. La reducció del nombre de mestres, la reducció del nombre d'hores de les classes de suport o l'increment d'alumnes per aula i la precarietat laboral de molts i moltes docents en són exemples.

La UGT de Catalunya no pot acceptar les polítiques que es basen en treure recursos perquè van en la direcció contrària a allò que volem que sigui l'educació, una prioritat de país per la qual precisament cal continuar invertint en el sistema públic com a únic garant de la cohesió social i la igualtat d'oportunitats.

No invertir en educació porta greus conseqüències de pèrdua de drets però també d'obertura del camí cap a la privatització dels serveis. Veiem com la crisi és l'excusa perfecta per a fer un canvi de model en què l'ensenyament públic, sostingut amb fons públics, doni pas a opcions de mercantilització que escapin al control social.

La qüestió que cal tenir en compte és que ens porten al debat estèril de la despesa, i així és molt difícil entrar en el veritable debat que interessa, que abordi la necessitat d'introduir reformes que resolguin els problemes que té el sistema educatiu espanyol i català.

Els canvis que necessita el sistema educatiu no són precisament els que figuren en l'avantprojecte de la LOMCE, a la qual el nostre sindicat s'oposa obertament, perquè suposa un retrocés sense precedents per a l'educació i un pas enrere en la consecució d'un sistema educatiu modern i estable.

No podem permetre que una llei, no consensuada per la comunitat educativa, atempti contra l'escola catalana i el seu model d'immersió lingüística. Però tampoc podem permetre un canvi de model basat en postulats ideològics neoliberals que pretenen la mercantilització de l'educació que respon a determinats interessos, la segregació de l'alumnat en lloc de la cohesió social i l'adoctrinament en lloc de l'educació cívica democràtica per a tothom.

La lluita contra el fracàs escolar ha de continuar, ja que els resultats de l'última dècada no són gens bons. A Catalunya, la taxa bruta de població que finalitza l'ESO ha guanyat només 1,5 punts en deu anys (en el conjunt de l'Estat espanyol només un 0,7%).

Al curs 2009-2010, la taxa de fracàs escolar a Catalunya (població escolar que no obté el graduat en ESO) és del 23%, el 27,5% dels quals són nois i el 18,2% noies.

El sistema educatiu català després de la LEC

La Llei d'educació (LEC) no ha resolt alguns dels problemes que tenia el sistema, com són la segregació escolar i la inclusió; per tant, caldrà seguir buscant la manera d'aconseguir aquestes fites.

La qualitat d'un sistema educatiu es mesura per la capacitat d'aconseguir l'èxit educatiu de tot l'alumnat sense cap mena de discriminació, tant pel que fa a l'accés a una plaça escolar com a les condicions d'escolarització i als resultats. També sabem que les desigualtats entre les famílies, tant de capacitat instructiva com econòmica, són factors determinants per explicar la forta dualitat que pateix el nostre sistema educatiu. Tot i que l'escolarització és la condició necessària per assolir el dret a l'educació, no és, en cap cas, un element suficient per als processos que al llarg de la vida escolar poden incrementar encara més aquestes desigualtats.

Per això, per combatre el fracàs escolar s'han d'implantar mesures que trenquin determinades dinàmiques, socialment perverses, que consoliden les fortes diferències entre les escoles. En aquest sentit, un dels factors que explica la segregació escolar és la segregació urbanística dels nostres municipis. De fet, hi ha situacions on la segregació residencial prèvia genera una segregació escolar més accentuada. Però aquest no és l'únic factor. Continua havent-hi un nombre significatiu de centres situats en àrees no segregades on es concentren percentatges altíssims d'alumnat que requereix més atenció educativa.

Per tal d'assegurar una escolarització equilibrada de tot l'alumnat i que aquest compromís pugui ser assumit per tots els centres que integren el servei educatiu de Catalunya, cal que l'Administració aporti el finançament suficient perquè les famílies gaudeixin d'una autèntica gratuïtat en els ensenyaments bàsics. Però alhora, també cal ser implacables en la persecució de pràctiques dissuasives que apliquen alguns centres, tant públics com privats, per evitar la inscripció i l'escolarització de determinats alumnes.

És fa més necessari que mai continuar impulsant la millora de l'escola pública i, alhora, potenciar el servei educatiu de Catalunya com l'àmbit de concurrència dels centres públics i dels centres concertats en la prestació del servei públic educatiu que garanteixi una bona educació de qualitat per a tothom i que faci efectiva la igualtat d'oportunitats.

Ningú ha de trobar-se en una situació de desavantatge per diferència de gènere, origen, orientació sexual, religió, estatus social i econòmic o per capacitats personals. Les persones amb discapacitats hauran de rebre assistència per desenvolupar al màxim el seu potencial.

En aquesta línia, la UGT de Catalunya demana que les autoritats educatives catalanes lluitin per reduir el fracàs escolar als paràmetres que s'apropin als dels països més avançats del nostre entorn.

L'educació infantil (0-3 anys)

L'actual context de retallada posa en perill allò que es va aconseguir amb la Llei 5/2004 de creació de llars d'infants de qualitat.

Els infants de 0-3 anys tenen dret a l'educació i per això els governs han de posar els mitjans per a la creació de la xarxa pública amb caràcter educatiu i uns requisits mínims de qualitat.

L'educació primària i secundària

La primària és una etapa fonamental per a l'alumnat, on adquireix la base de tot el procés d'aprenentatge que més tard anirà desenvolupant. Cal assegurar l'èxit escolar actuant decididament en aquestes edats, la qual cosa exigeix un bon tractament de la diversitat amb els recursos adients: plantilles de professorat que permetin disminuir les ràtios, disposar de personal especialitzat de suport a la docència, així com tornar al sistema de substitució de les baixes en el moment en què es produeixen.

Cal apostar decididament per prioritzar els sistemes educatius i formatius que propiciïn el coneixement de terceres llengües i l'alfabetització en les TIC.
S'ha de potenciar l'educació intercultural, no sexista, de prevenció de la violència i de respecte a la diferència.

L'escola ha de permetre una distribució més racional del temps escolar i extraescolar, tornant a establir mecanismes finançats amb fons públics que posin en relació l'escola i l'entorn per donar suport a les famílies que més ho necessitin.
És l'etapa clau on s'han de concentrar els esforços per pal·liar les desigualtats socials, culturals i d'aprenentatge.

L'educació secundària obligatòria (ESO) ha de complir els principis de l'escola comprensiva i mantenir el caràcter terminal, i evitar la segregació de l'alumnat i la doble titulació. També ha de mantenir el seu caràcter preparatori i ser, així, porta d'accés a la formació professional específica de grau mig i a les diferents modalitats del batxillerat.

Les noves necessitats i demandes que la societat actual planteja al sistema educatiu obliguen a una reconsideració global d'aquests ensenyaments, una formació permanent del professorat i personal educatiu i a una major informació i formació als pares i les mares per garantir la coresponsabilitat i la convivència en tot el procés educatiu.

El batxillerat ha de facilitar tres sortides, ha de preparar per a la universitat, per als cicles formatius de grau superior i per al món laboral, per això entenem que l'alumnat l'ha de poder cursar en unes condicions de més flexibilitat i opcionalitat.
A més, el sistema ha de permetre que al llarg de la vida qualsevol persona pugui optar per incorporar-se als estudis secundaris no obligatoris a través d'una oferta suficient en la xarxa d'escoles d'adults.

Per aconseguir una educació adequada i racional calen fer més esforços en la dotació de plantilles i professionals especialistes, així com incidir més en l'orientació i la tutoria en tota la secundària (ESO, batxillerat i formació professional i formació d'adults).

Cicles formatius de formació professional

En l'àmbit de la formació i la qualificació de la població jove, s'ha de garantir una oferta suficient de formació inicial, que asseguri l'ocupabilitat de la població jove i que en faciliti la inserció laboral; i una oferta de recursos formatius de "segona oportunitat", a l'abast dels joves que han abandonat el sistema educatiu sense completar els ensenyaments obligatoris.

Les ofertes de formació per a la població jove s'han de completar amb una oferta suficient de beques i ajuts que permeti seguir una formació a temps complet i poder compatibilitzar, segons els casos, la formació i la feina.

És necessari avançar en la millora de la formació en centres de treball (FCT) i en l'increment significatiu de les places de formació en alternança, que possibiliti, amb un contracte laboral, compaginar en els ensenyaments professionalitzadors la formació en un centre formatiu amb la formació pràctica en entorns reals de treball a l'empresa.

L'educació superior: universitat i recerca

Considerem el món universitari com un eix estratègic d'actuació sindical, perquè les universitats són motors de desenvolupament econòmic i social i de l'esperit crític que ha de tenir, al nostre entendre, tota societat. Per la universitat passen cada any més de 10.000 estudiants que seran els futurs ciutadans i molts d'ells ocuparan càrrecs de responsabilitat. A més, les polítiques universitàries incideixen de forma important en el desenvolupament dels diferents territoris de Catalunya i, per tant, l'actuació sindical es farà a favor d'un millor repartiment de la riquesa i per la vertebració del territori.

El sindicat s'ha d'acostar al moviment estudiantil com a forma de lluita màxima unitària i suma de sinèrgies en la defensa del model públic d'ensenyament superior, i establir formes de relació amb els estudiants que seran els futurs treballadors i treballadores.

Constatem que a través de les retallades del finançament, ens volen imposar la transformació del model actual d'universitat com a servei públic per anar cap a un model que s'orienta a la manca de control democràtic, que limitarà l'accés als estudis superiors i que precaritza les condicions de treball dels docents i del personal d'administració i serveis. Per a la UGT, els canvis de les nostres universitats s'han d'orientar a la consolidació d'un model social d'universitat pública que garanteixi el seu paper com a agent educatiu, social i econòmic. Una universitat amb accés universal, que respongui a les demandes socials de manera eficient i democràtica.

Les tendències mundials cap a la comercialització i la competència en el sector de l'educació superior amenacen amb comprometre la qualitat i l'equitat. Cal revertir aquestes tendències. El sector de l'educació superior i la investigació compta amb el potencial d'aportar solucions als reptes científics, mediambientals, econòmics, socials i ètics més urgents als quals hem d'afrontar avui. L'educació superior i la recerca contribueixen al desenvolupament i benestar dels individus, tant a través del desenvolupament personal dels estudiants com a través del desenvolupament de la societat en conjunt.

32. Habitatge

El context de crisi està accentuant la vulneració del dret a l'habitatge: les situacions d'atur i les conseqüents dificultats creixents per pagar la quota hipotecària o el lloguer estan provocant processos de desnonament de moltes famílies de la seva vivenda habitual: l'any 2011, hi ha hagut 14.000 execucions hipotecàries i 7.000 desnonaments, i ha deixat les persones desnonades en situació de màxima vulnerabilitat i exclusió financera i residencial. Aquest fet, en un context de fortes retallades i de pèrdua o limitació de mesures de protecció últimes com les ajudes al lloguer o altres prestacions, aboquen aquestes famílies a una situació d'exclusió social de difícil sortida i a ser demandants d'uns serveis socials cada vegada més febles i saturats.

Necessitem polítiques integrals que evitin o mitiguin futures situacions d'emergència social que seran de més difícil solució i que requeriran creixents recursos; les administracions han de garantir el dret de ciutadania i constitucional d'accés a l'habitatge digne i assequible, i en aquest sentit, cal:

Generar un parc d'habitatges de lloguer assequible de titularitat pública, fent ús, entre d'altres, dels habitatges que estiguin en mans de les entitats financeres intervingudes o que han rebut fons públics de l'Estat.

Creiem necessari realitzar els canvis normatius perquè en el nostre país es pugui realitzar la dació en pagament, és a dir, que amb l'entrega de l'habitatge a l'entitat financera amb la qual es té la hipoteca quedi liquidat tot el deute.

Creiem que s'han d'aturar, en aquest moment, tots els desnonaments, sempre que es tracti de l'habitatge habitual i l'impagament del préstec hipotecari sigui per motius aliens a la pròpia voluntat.

Les persones que hagin patit l'execució hipotecària tindran dret a continuar residint a l'habitatge, pagant un lloguer no superior al 30% dels seus ingressos mensuals per un període de 5 anys.

Articular noves solucions per a l'accés de les rendes baixes a un habitatge de compra o de lloguer.

Reforçar les polítiques d'ajuts a les famílies per al pagament de l'habitatge.

Millorar els instruments de mediació, així com establir els canvis normatius necessaris per evitar la pèrdua de l'habitatge habitual de les persones

endeutades, com la dació en pagament i la transformació de la hipoteca en lloguer social.

33. Igualtat d'oportunitats al mercat de treball

Persones amb dificultat per accedir o retornar al mercat laboral, persones de col·lectius específics, persones aturades de llarga duració, joves, dones, majors de 45 anys, persones immigrades amb baixa formació, persones amb discapacitats... són grups de població que pateixen més els moments de recessió econòmica, ja que són els primers que perden la feina i els que presenten més dificultats a l'hora de trobar-ne. En aquest sentit, la UGT de Catalunya considera imprescindible garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés al mercat laboral per a tots els treballadors i treballadores, independentment de les seves circumstàncies personals. Així mateix, aquesta igualtat s'ha d'estendre al manteniment i promoció en el lloc de treball, sense oblidar la igualtat en l'accés a la formació necessària per tal de millorar la seva ocupabilitat i qualificació professional.

Dones i mercat de treball

L'actual context de crisi ha posat en evidència les prioritats de governs i legisladors i el manteniment dels avenços assolits en matèria d'igualtat no han estat al davant d'aquestes prioritats. Ben al contrari, fites assolides a través de la Llei d'igualtat, que reforçaven el paper de la negociació col·lectiva en aquesta direcció, han quedat desdibuixades i posades en interrogant a través de la reforma laboral que facilita la inaplicació o desvinculació d'allò acordat en conveni col·lectiu per part de les empreses de forma unilateral, i això comporta tornar a la masculinització del treball i del conflicte social.

L'entrada en vigor de les reformes laborals és un element que contribueix a desfer els equilibris guanyats en democràcia en matèria d'igualtat de gènere, ja que elements com la unilateralització en les polivalències, el fet de permetre les hores extraordinàries i l'augment d'hores de flexibilitat interna afectaran clarament les dones, que es veuran penalitzades amb pensions minses i, per tant, moltes d'elles també veuran desequilibrada la seva autosuficiència financera actual i futura.

En aquest sentit, haurem d'estar alerta i preparats davant les majors dificultats en la lluita contra la discriminació salarial i la debilitació dels drets de conciliació que, a causa de la separació de rols encara no superada, en major part afecten les dones, i altres obstacles que poden abocar en l'actual context de crisi a moltes d'elles a l'abandonament del mercat laboral, la qual cosa pot provocar un greu retrocés en el camí cap a la igualtat efectiva de dones i homes en el mercat laboral i en la societat.

Com a sindicat, caldrà fer visible, més que mai, el paper de les dones en els diferents àmbits, i fer pedagogia activa de la coresponsabilitat en el món laboral, en el món social i, fins i tot, en el món familiar.

Joves

L'Avalot, els joves de la UGT de Catalunya seguirem treballant en la necessitat de fer d'altaveu de les necessitats dels joves en l'àmbit laboral i social, en el marc de la UGT de Catalunya i de la societat catalana en general.

En aquest sentit, la UGT de Catalunya continuarà donant suport a totes les iniciatives que serveixen per promoure l'afiliació jove que s'incorpori al sindicat dins l'Avalot.

Des de la participació i decisió dels i les joves reivindiquem, des d'una perspectiva propositiva, la millora de la situació dels joves i el desenvolupament de projectes i accions. En aquest sentit, l'Avalot fa que per una banda es treballi per la millora de les condicions laborals i socials, i per una altra, s'ofereixi un marc de participació ciutadana per als joves en el sindicat.

En moments de crisi com l'actual, en què hi ha més d'un 50% de la població jove catalana a l'atur, un 55% de subocupació i gairebé un 60% de temporalitat, l'Avalot denunciarà i lluitarà contra la difícil situació del jovent català, i farà propostes per tal de pal·liar la xacra social que suposa la precarietat juvenil.

Aquestes propostes passen per la necessitat de construir una societat on rics i poderosos paguin més impostos, on no hi hagi frau fiscal i on les transaccions especulatives estiguin regulades i gravades tributàriament. La protecció social, la sanitat, l'educació, la formació i l'habitatge, s'han de garantir per a totes les persones joves del nostre país i, per a fer-ho, des de l'Avalot reivindiquem unes polítiques actives d'ocupació que facin front al 52% d'atur juvenil, salaris dignes que ens permetin viure, prou temporalitat i subocupació entre la gent jove i, sobretot, polítiques d'inversió en la nostra formació (tant per als joves sense estudis com per als sobrequalificats) per tal de garantir la transició escola-treball i un procés d'emancipació digne.

Hem de dir prou al model internacional neoliberal, i lluitar per un nou model on la llibertat, la igualtat i la justícia social vagin agafades de la mà, i continuar lluitant per un Estat del benestar que reparteixi la riquesa.

Gent gran

L'esperança de vida de les persones cada vegada és més llarga, fet que fa que visquem més anys, però la greu situació de crisi que pateix el nostre país, fa que aquest sigui un dels col·lectius més vulnerables, tot i que, segons la nostra Constitució: «els poders públics garantiran la suficiència econòmica als ciutadans durant la tercera edat, mitjançant pensions adequades i actualitzades periòdicament. Amb dependència de les obligacions familiars, en promouran el benestar mitjançant un sistema de serveis socials que atendran els problemes específics de salut, habitatge, cultura i lleure».

La realitat és que, a causa dels canvis introduïts al sistema de pensions, hi ha moltes persones que viuen per sota del llindar de la pobresa, i d'altres, pendents de la incertesa que es produeixin noves retallades de les pensions per part del

Govern, tant de l'Estat com de la Generalitat de Catalunya, i això genera una marginació i la fractura social d'aquest col·lectiu.

En quant a la sanitat pública, les persones grans tornen a veure com els retallen les prestacions sanitàries, com ara els medicaments, la imposició de fórmules de pagament o copagament que són essencials, etc.; i és que a mesura que passen els anys, aquestes persones van envellint i la seva salut va minvant, és per això que la sanitat ha de ser assequible, de qualitat, i ha de fer politiques que promoguin millores en la salut, tant física com mental, per garantir la qualitat de vida a la ciutadania.

Hi ha altres factors que fan que les persones grans tinguin més dificultats en el dia a dia, ja que la disminució del seu poder adquisitiu fa impossible el pagament del seu habitatge o el fet d'anar en transport públic.

34. Immigració i mercat de treball

En el primer decenni del segle XXI, Catalunya ha rebut gairebé un milió de persones nouvingudes procedents sobretot de països del Sud. Aquest ha estat un dels reptes més importants tant des del punt de vista de les polítiques públiques com de les xarxes cíviques. Podem afirmar que es va vertebrar un model català d'integració i cohesió social, amb un pes important de les polítiques d'acollida i ciutadania en ajuntaments i escoles, i amb més de 500 projectes anuals d'entitats socials. En aquest sentit, el paper dels sindicats catalans ha estat fonamental.

Aquestes polítiques i accions eren finançades sobretot per un fons anual d'immigració pactat entre la Generalitat de Catalunya i el Govern central vehiculat a través de la Secretaria per a la Immigració de Catalunya. Amb les retallades actuals, aquest fons ha desaparegut, i això qüestiona directament el model català d'acollida i integració, les aules d'acollida i els plans d'entorn de les escoles, els programes municipals i els projectes clau que realitzava la societat civil, tant les entitats pròpies de persones d'origen immigrant, com les socials i sindicals.

De la mateixa manera, continuarem treballant per la defensa dels drets laborals i de ciutadania de les persones immigrades, vetllant perquè la normativa existent en la matèria doni resposta a les diferents realitats de les persones.

La UGT continuarà reivindicant el reconeixement del dret a vot de les persones immigrades i la unificació del permís de treball i residència dels immigrants que accedeixin a la residència per reagrupament familiar i estiguin en edat laboral.

En moments de crisi com l'actual, aquells col·lectius que tenen una situació més precària en el mercat de treball són els que primer en pateixen les conseqüències, que en el cas de les persones immigrades pot arribar a significar la pèrdua de les seves autoritzacions de treball. Per això, la UGT demanarà que els períodes de formació ocupacional de les persones estrangeres durant la vigència de l'autorització de treball s'equiparin al temps cotitzat a efectes de la renovació de les autoritzacions de treball.

És oportú establir plans d'acollida al si de les empreses, i al món del treball en general, que permetin al sindicat establir contacte directe amb la població nouvinguda al nostre país, i al món del treball en concret, per orientar-los i acompanyar-los en la seva formació, coneixement dels drets sindicals i ciutadans, i característiques de la comunitat en la qual s'integren.

35. Per a un mercat laboral de qualitat

Creació d'ocupació i qualitat

L'ocupació és, juntament amb l'educació, la sanitat i els serveis socials, un dels quatre pilars sobre els quals es fonamenta l'estat del benestar de qualsevol societat avançada. Avui ningú discuteix el dret de les persones a l'educació, a la salut o a l'accés als serveis socials: són uns drets basats en la universalitat, és a dir, tothom hi ha de tenir accés, la transparència, la gratuïtat i la seva permanència en el temps, en qualsevol moment de l'any s'hi pot accedir; les dificultats les trobem quan parlem del dret a l'ocupació i a l'accés als serveis d'ocupació.

La crisi econòmica actual està provocant una delicada situació del nostre mercat de treball, que continua sense millorar, augmenta la població sense feina, es redueix l'ocupació, i la minva de drets, i la que es crea és temporal, de baixa qualitat i molt més precària, i són els treballadors i treballadores els que estan pagant els efectes d'aquesta crisi, que no han causat, en forma d'un increment desmesurat d'atur.

La reducció de l'atur: objectiu prioritari

La reducció de l'atur depèn fonamentalment de l'orientació de les polítiques econòmiques, financeres i fiscals que apliquen els governs, tant de l'Estat com de la Generalitat. Per això, des la UGT demanem que s'impulsin tot un seguit de mesures de politiques actives d'ocupació que puguin combatre l'origen dels problemes del mercat laboral i afrontin el canvi de model industrial i de serveis de les empreses del nostre país.

Hem de tenir en compte que actualment la taxa d'atur que pateix Catalunya està per sobre del 24%, cosa que fa que la situació sigui absolutament insostenible, tant a nivell individual com a nivell social i de país.

A nivell individual, comporta una situació dramàtica per a la mateixa persona, així com per les famílies, en un context molt difícil, en el que el risc de desmotivació i d'exclusió social és molt elevat i posa en perill la capacitat de desenvolupament personal, l'ocupabilitat i la cohesió social.

A nivell social i de país, l'atur posa en perill a més del nostre model de benestar, la nostra capacitat de reacció del sistema de cobertura social.

Des de la UGT, demanarem mesures per elevar la participació en el mercat de treball i reduir la desocupació estructural, promoure una ràpida i adequada reinserció de la classe treballadora en el món laboral i la reactivació econòmica. I

perquè les mesures siguin un èxit, s'ha de garantir que les persones en situació d'atur trobin feina de qualitat i tinguin prou capacitat i recursos personals per moure's en el mercat de treball i en les millors condicions de cara al futur .

Nou escenari d'ocupació

A causa de la taxa d'atur tan elevada que patim, ens trobem davant un nou escenari del mercat de treball, i una de les principals reivindicacions de la nostra organització, ara més que mai, i amb més força, és la necessitat de «creació de més ocupació i de més qualitat; així com la de preservar l'ocupació existent digne.

La generació dels llocs de treball, i, per tant, la creació d'ocupació, depèn en gran mesura de l'activació econòmica. No n'hi ha prou amb generar llocs de treball, sinó que han de ser capaços de donar estabilitat i alt valor afegit, perquè aquest creixement de l'ocupació ha d'arribar a beneficiar els diferents col·lectius de la població, i crear oportunitats per a tots aquells que tenen més dificultats a l'hora d'inserir-se en el mercat laboral. Qualitat en l'ocupació és, per tant, generació de feina amb garanties d'estabilitat, tot respectant el nivell de qualificació i/o d'experiència acreditada per les persones, dignament remunerat i en òptimes condicions de seguretat.

En el món global, on l'increment de l'atur creix, el treball és escàs i en el qual, en el millor dels contextos econòmics, continuarà havent milions de persones desocupades, la UGT de Catalunya considera necessari el repartiment del treball, i mesures com, per exemple: la jubilació anticipada, la reducció de la jornada, la limitació de les hores extraordinàries, entre d'altres, que ens permetria avançar cap a un model millor.

En aquest sentit, s'ha de donar suport i enfortir les activitats productives en els àmbits de la indústria i els serveis, i per això el Govern ha tenir la responsabilitat d'impulsar nous sectors productius com els serveis a les persones i les empreses, entre d'altres, i contribuir així al canvi imprescindible de model productiu que necessita el nostre país, i generar llocs de treball i millorar l'ocupabilitat de les persones treballadores que han estat excloses del mercat de laboral.

Així, la UGT de Catalunya demanarà totes aquelles mesures que de manera integral impulsin factors de creixement, i es duguin a terme accions que permetin a les persones en situació d'atur incrementar les seves oportunitats de trobar feina. Aconseguir una població activa qualificada que respongui a les necessitats del mercat laboral i promoure l'aprenentatge permanent al llarg de la vida.

Tanmateix, vetllarà per la igualtat d'oportunitats en l'ocupació, l'accés i participació en el mercat de treball de totes les persones treballadores, siguin dones o homes, o formin part de col·lectius que, de manera conjuntural o estructural, presenten dificultats evidents d'inserció laboral, persones amb discapacitat i en situació d'exclusió. I per aconseguir-ho, és imprescindible la creació de mesures i d'accions adreçades a col·lectius, sectors d'activitat i territoris definits com a prioritaris.

Polítiques actives d'ocupació

Les polítiques actives d'ocupació (PAO) tenen una importància cabdal en l'actual context econòmic de recessió i d'increment de l'atur, en què l'economia catalana presenta taxes de creixement negatiu i una taxa d'atur ascendent. És el moment de poder trencar amb la gran assignatura pendent, que continua essent la modernització de les polítiques actives d'ocupació, la seva flexibilització i adaptació als trets actuals del mercat laboral i del territori.

La UGT de Catalunya reclama una reforma en profunditat de les polítiques actives d'ocupació, i cal que es converteixin en un servei permanent en el temps, gratuït i universal, al qual hi puguin accedir tots els ciutadans i ciutadanes en qualsevol moment de la seva vida.

Considerem que no es pot plantejar una reforma de les PAO, sense disposar dels recursos humans i materials necessaris, sense modernitzar i professionalitzar totes les eines necessàries i sense incrementar les dotacions pressupostàries destinades a aquesta finalitat, per poder aconseguir-ne una gestió més eficaç, amb l'objectiu de minimitzar les conseqüències que la crisi econòmica té sobre els treballadors i treballadores del nostre país.

Des de la nostra organització considerem que les polítiques actives d'ocupació han de donar resposta a les necessitats dels treballadors i treballadores. Per tant, han de ser adequades a cadascuna de les situacions, accessibles per a tothom, tant per aquells que estiguin en situació de desocupació o que vulguin millorar la seva feina.

I per tal de mesurar els resultats que s'obtenen amb les polítiques d'ocupació, des de la UGT de Catalunya considerem imprescindible la seva avaluació, que s'elaborin indicadors per dur-la a terme, consensuats pel conjunt d'agents implicats i comparables amb les de les polítiques actives estatals i europees.

Espais de concertació

Per la UGT de Catalunya la concertació territorial és l'instrument de participació, diàleg i coresponsabilitat mitjançant el qual les administracions i els agents econòmics i socials participen de manera activa en el disseny, planificació i desenvolupament de les polítiques que afecten el territori i les persones.

La nostra organització, com a agent social més representatiu, ha de garantir la seva participació en els diferents àmbits: l'empresa, dins la negociació col·lectiva, i en l'àmbit territorial i ciutadà, en les relacions i el diàleg amb les administracions publiques i els agents socials i econòmics.

Aquesta concertació exigeix el treball quotidià de totes les organitzacions implicades en les polítiques d'ocupació (administracions, agents econòmics i socials), basat en el diàleg permanent, la implicació, la complicitat i les sinèrgies que se'n deriven, tot i que actualment es qüestionen i es substitueixen per la pràctica sistemàtica de la imposició i la unilateralitat.

Davant aquest escenari, la UGT de Catalunya impulsarà la seva presencia en tots els espais de concertació (autonòmic, provincial, metropolità, comarcal, local) i en coresponsabilitat amb les administracions públiques i els agents socials i econòmics que intervenen en el diferents espais per assolir la coordinació de les polítiques ocupacionals, la planificació de les accions, el disseny d'estratègies col·lectives, i la participació activa dels actors locals que donin suport a la generació d'ocupació, i que garanteixin els drets laborals i socials de totes les persones.

Catalunya, els seus agents socials i sobretot la seva estructura econòmica i social, necessiten la Llei de participació institucional dels agents socials, en desenvolupament del què diu l'Estatut de Catalunya i tal com tenen la majoria de comunitats autònomes de l'Estat. Aquesta llei ha de garantir tots els nivells de concertació i participació dels agents socials més representatius en cada àmbit, tant a nivell sectorials, nacionals, comarcals i locals i en tots i cadascuns dels àmbits socials, laborals i econòmics de l'Administració.

Serveis públics d'ocupació

Els serveis públics d'ocupació han de considerar-se com un servei més de la ciutadania, al mateix nivell que l'educació, la sanitat i els serveis socials, i han de basar-se en els principis d'allò que és públic, gratuït, universal, en la igualtat, coordinació, integració, cohesió social, continuïtat, i amb la participació dels agents econòmics i socials. Això significa que les persones han de tenir la possibilitat d'exercir el seu dret d'accedir els serveis públics d'ocupació. I a unes politiques actives d'ocupació en les mateixes condicions que la resta de serveis.

Des de la UGT de Catalunya defensem el servei públic d'ocupació, on la intermediació laboral ha d'assolir la importància que realment té, és a dir, possibilitar el contacte entre els llocs de treball que ofereixen les empreses i les persones demandants de feina capacitades per desenvolupar aquests llocs de treball, i han de garantir la qualitat de l'ocupació i de les condicions laborals dels professionals que hi treballen per a donar resposta a les necessitats del conjunt de la ciutadania.

Des de la UGT de Catalunya defensem la ocupació de qualitat, que ha de passar forçosament per una bona orientació professional i la millora formativa, i per la definició de la carrera professional.

Aquesta millora de l'ocupació també passa perquè el servei públic d'ocupació esdevingui el referent de les persones aturades i de les empreses, i es mantingui un veritable compromís en l'intermediació laboral, amb una oferta d'ocupacions amb criteris de qualitat per a les persones que busquen feina o volen millorar la seva situació laboral.

Per a una bona intermediació laboral, és imprescindible el procés de l'orientació professional, que és el punt de partida per participar en qualsevol mena de política d'ocupació, després cal un disseny de l'itinerari professional personalitzat, que serà el fil conductor per planificar les estratègies adequades per millorar

l'ocupabilitat, trobar feina o progressar en el lloc de treball; tot això, ha d'arribar a tota la població i ha de tenir una continuïtat en el temps.

Des de la UGT creiem que l'acció concertada, el diàleg i el consens entre els diferents agents socials, econòmics i l'administració, són imprescindibles per tal d'aconseguir l'objectiu d'una ocupació estable i de reduir la taxa d'atur, tenint en compte la realitat local i territorial i la situació del mercat de treball.

36. Formació professional permanent al llarg de la vida

En l'actual situació de crisi econòmica i destrucció d'ocupació, es constata que la millora de la qualificació i la formació professional contribueix a millorar l'ocupabilitat del conjunt de les persones treballadores aturades i ocupades. En aquest context, les dades que es disposen de l'evolució del mercat de treball ens indiquen que demostrar que s'està qualificat influeix en les possibilitats d'accedir a una feina, mantenir l'ocupació o promocionar-se i millorar professionalment.

La formació professional ha de donar resposta tant a les necessitats de les persones que es volen formar, com als canvis constants que pateixen les empreses. Per això, s'ha de dissenyar un model obert i flexible, tant en l'oferta formativa com en el currículum, i hi ha d'haver una oferta que en la seva magnitud s'acosti a la demanda de les necessitats del país.

Nou model de formació professional

Fins ara, les accions descoordinades que ha fet el Govern de la Generalitat de Catalunya no han donat els resultats esperats, com ho demostra el fet que més de la meitat de la població en situació d'atur té un nivell baix o molt baix d'ocupabilitat. Davant del repte de donar resposta a aquesta greu situació, en molts casos l'actuació del Govern català ha semblat més que contribuïa a ser una part del problema i no una part de la solució.

Les polítiques seguides pel Govern català, amb unes alarmants retallades en els pressupostos, ens estan deixant en una situació d'inferioritat, ja no sols respecte els països més avançats del nostre entorn, sinó en relació a les dades mitjanes espanyoles. La realitat es contradiu, cada vegada més, amb els repetits missatges polítics de millorar l'ocupabilitat dels recursos humans per afrontar amb èxit el canvi de model productiu.

Els ràpids canvis que es produeixen en el teixit productiu tenen efectes immediats en el mercat de treball. En aquesta situació, es fa necessari que, periòdicament, es disposi del conjunt de dades que facilitin l'encaix entre les necessitats de formació i qualificació i la planificació de les ofertes que s'organitzen. A la vegada, es necessita que les ofertes responguin a les necessitats reals de les persones, dels territoris i de les empreses.

En el marc del dret a la formació permanent al llarg de la vida, les persones han de poder accedir a una xarxa de dispositius d'informació i orientació professional que els ajudi a conèixer els itineraris professionalitzadors que poden seguir i els

acompanyi en l'elecció de les ofertes formatives que tenen al seu abast, ja sigui en l'FP inicial o en l'FP per a l'ocupació.

Formació professional per a les persones:

En una línia d'actuacions que millorin el nivell de formació i qualificació de la població activa catalana, el Govern de la Generalitat ha de promoure un conjunt d'accions que abastin les respostes adients a les diferents necessitats que es detectin.

Per al conjunt de la població treballadora, tant l'activa ocupada com la que està en situació d'atur, es necessita programar una oferta suficient d'accions de formació i qualificació. En aquesta línia, per als treballadors i treballadores ocupats, s'ha de promoure que participin en els plans de formació que les seves empreses poden fer amb els recursos que tenen assignats en el sistema de formació de demanda.

Les accions formatives s'han de complementar amb una oferta suficient de procediments de reconeixement i certificació de les competències professionals que les persones treballadores adquireixin a través de l'experiència laboral i de la formació no formal. Amb la participació en aquests processos, a més a més de la certificació que s'obté, també es posen en valor els coneixements que es tenen i, a la vegada, l'orientació que es rep ajuda a conèixer com es pot completar la formació que falta per poder obtenir un certificat de professionalitat o una titulació de formació professional.

A l'empresa: dret a formar-se

L'àmplia presència que té el nostre sindicat en el conjunt del territori català ens posa en una situació òptima per oferir als afiliats i afiliades informació en diferents àmbits relacionats amb la formació i la qualificació, com poden ser, entre d'altres, el dret que es té a la formació en el si de l'empresa, les diferents possibilitats de formació i qualificació que hi ha, els requisits per accedir a les diferents modalitats d'FP, els itineraris professionalitzadors que es poden seguir, els recursos educatius i formatius que hi ha en el territori, i en què consisteix el reconeixement i certificació de les competències professionals i quins efectes té.

Des del sindicat podem contribuir activament a que les persones treballadores prenguin consciència de la importància que té pel seu futur laboral formar-se i qualificar-se professionalment. Al mateix temps, des del sindicat es pot incidir positivament perquè els diferents col·lectius de treballadors i treballadores (joves, dones, estrangers, majors de 55 anys, persones amb dificultats afegides per tenir una discapacitat, autònoms...), en un exercici efectiu de la igualtat d'oportunitats en el dret a la formació, es decideixin a fer un pas decisiu per millorar la seva ocupabilitat.

VI. OCUPACIÓ DE QUALITAT I CANVI DE MODEL PRODUCTIU

L'ofensiva ideològica ultraliberal, en el marc de la crisi sistèmica que estem patint, està atacant amb una virulència desconeguda els drets civils i socials amb una especial incidència en la desregulació del dret del treball. A més, aquesta ofensiva dóna cobertura legal a l'arbitrarietat empresarial, desprotegeix les persones treballadores, i es trenquen els equilibris existents entre capital envers força de treball. Darrera de les polítiques anomenades *d'austeritat* no només hi ha l'objectiu de retallar l'estat del benestar, també un canvi de model productiu a nivell europeu, l'Europa de les dues velocitats i l'Europa de dos mercats de treball, un mercat de treball al Nord, capdavanter en innovació i qualitat del treball, i un mercat de treball al Sud amb costos laborals baixos i menys drets laborals, precarietat i rotació laboral... per convertir-nos en la «maquila d'Europa», i condemnar-nos al treball intensiu de baix cost, i, d'aquesta manera, no ser competència del Nord ric.

37. Defensem el diàleg social

Durant aquests últims 30 anys, la UGT de Catalunya ha estat fermament compromesa amb el diàleg social i la consolidació del marc català de relacions laborals com a font central del dret del treball a Catalunya. En definitiva, d'una manera conscient, hem treballat tots aquest anys per crear i consolidar un model català propi, basat en la democratització de les relacions laborals, la cohesió social i el progrés econòmic que ara les forces polítiques de dretes destrueixen amb la imposició de reformes i retallades pròpies de polítiques ultraliberals.

El diàleg social amb les patronals i els acords institucionals de consolidació del marc català de relacions laborals passen pels seus moments més baixos. L'incompliment permanent de les patronals dels acords interprofessionals tant a Catalunya com a l'àmbit estatal, així com sobretot de les patronals sectorials, que incompleixen permanentment el seus respectius convenis sectorials, ha portat al bloqueig de bona part de les negociacions sectorials, intersectorials i institucionals. La Generalitat encara no ha situat cap àmbit català per definir quines són les polítiques de reactivació econòmica per sortir a curt termini de la crisi i canviar el model productiu.

El sindicalisme de la UGT de Catalunya és un sindicalisme de contrapoder, davant del poder econòmic dels mercats, de l'Europa política de les retallades anomenades d'austeritat, i de les patronals i dels sectors econòmics que aprofiten la crisi per introduir reformes laborals i socials, quan el que volen és el lliure mercat sense drets laborals i la individualització de les relacions laborals per derogar els convenis col·lectius, que han estat la gran eina de millora de la condicions de treball, entre d'altres drets i millores aconseguits en molts anys de conquestes laborals i socials.

No renunciarem al diàleg social com a eina de progrés social i laboral, però al mateix temps, el sindicalisme actual ha de tenir una funció de contrapoder davant dels poderosos econòmics, polítics i empresarials. El sindicalisme no només ha de ser el dic de contenció d'aquest atac, sinó que al mateix temps hem de ser-ne pal de paller.

No renunciarem al diàleg social com a eina de progrés social i laboral, però, al mateix temps, el sindicalisme actual ha de tenir una funció de contrapoder davant dels poderosos econòmics, polítics i empresarials. El sindicalisme no només ha de ser el dic de contenció d'aquest atac, sinó que al mateix temps hem de ser el pal de paller de la transformació social, econòmica i política per a una societat més justa.

Diàleg social amb l'administració

El diàleg social amb les institucions i administracions públiques ha de ser estable i permanent, com ho han estat els acords estratègics amb la Generalitat, ara pendents de la renovació o d'un de nou. Apostem per marcs estables de diàleg social institucionals com una eina no només de grans acords, sinó per buscar enteses en la política econòmica i especialment de reactivació econòmica, en política industrial i contractació pública, en polítiques d'ocupació i formació professional i en polítiques de benestar i cohesió social... així com també, des d'aquest marc, hem de poder influir en els problemes concrets dels treballadors i les empreses.

Mentre es mantinguin les polítiques de retallades socials i laborals dels governs, que estan portant a la ruïna al país, a l'enfrontament i a la destrucció de les bases de la convivència i de la cohesió social, estan fent inviable el diàleg social.

38. Deroguem les reformes laborals mitjançant la negociació col·lectiva i la lluita al carrer

Si haguéssim de ressaltar una característica de l'etapa democràtica en les relacions laborals, sens dubte destacaríem com un valor inqüestionable el diàleg social en l'àmbit institucional però especialment en la negociació col·lectiva entre les organitzacions sindicals i patronals i els diferents governs.

Amb l'arribada de la crisi i les retallades, s'ha vist la cara més dura del neoliberalisme econòmic i social. Les polítiques de reformes no són sinó retallades i imposicions de sacrificis als treballadors i treballadores, polítiques que estan molt lluny de fomentar el diàleg, el consens, i d'aconseguir un clima social favorable als acords que permetin percebre a la gent que els esforços i sacrificis han de ser compartits. Només busquen l'enfrontament, el conflicte i l'empobriment de la gent treballadora.

Per la UGT de Catalunya el diàleg social continua sent el pal de paller de les relacions laborals i socials; i dins del diàleg social, per nosaltres és irrenunciable la negociació col·lectiva com a eina bàsica reguladora de les condicions de treball dels treballadors i treballadores.

La negociació col·lectiva és, doncs, l'eix vertebrador de l'acció sindical, i com a tal, ha rebut un atac frontal de les forces ultraliberals mitjançant la imposició de les reformes laborals. Obertament volen trencar el factor d'equilibri i de pau social. Per aquesta raó, la nostra resposta sindical s'ha de centrar en fer de la negociació col·lectiva la nostra arma contra les reformes laborals, intentant neutralitzar els

seus efectes mitjançant la negociació sectorial. En aquests moments de regressió i crisi, és quan les empreses i les patronals han de decidir entre el model de diàleg social que hem creat o el conflicte i la confrontació.
La lluita contra la reforma s'ha de situar en dos àmbits; en la negociació col·lectiva i la mobilització al carrer. Davant de la imposició de les reformes laborals, la resposta sindical ha de ser clara, de rebuig frontal, i el missatge a les empreses i a les patronals ha de ser molt clar. Totes aquelles empreses i patronals que decideixin aplicar les reformes laborals obren la via de la confrontació laboral i social; en canvi, per a aquelles que decideixin no aplicar-les, el camí serà diàleg i la negociació.

39. La negociació col·lectiva i la mobilització, eines de l'acció sindical

És necessari recuperar el marc sectorial de la negociació col·lectiva com a principal eix de la negociació. I és objectiu prioritari, per la UGT de Catalunya, l'aposta pels convenis col·lectius d'àmbit català en tots els sectors, a fi i efecte de homogeneïtzar les condicions de tots els treballadors i treballadores, defugint les pràctiques autàrquiques i, per tant, els convenis, pactes i acords d'empresa no articulats sectorialment.

Cal aconseguir articular els convenis sectorials d'àmbit català amb caràcter normatiu i mínim d'aplicació directa a les pimes, i deixar a l'àmbit de l'empresa (especialment les mitjanes–grans) la fixació última dels aspectes més contractuals i quantitatius. Però també hem de tornar a donar valor a l'autonomia col·lectiva per assolir acords que millorin substancialment la norma legal en àrees com l'estabilitat laboral, la rotació, la promoció, la formació... i també que es regulin les pautes i condicions per poder realitzar un ERO en les empreses del sector.

En aquest sentit, els acords marc sectorials han resultat una eina efectiva per frenar la competència deslleial entre empreses d'un mateix sector, producte de les reformes, i les seves conseqüències per les treballadores i els treballadors. Així mateix, transversalment és una forma d'articular empreses de diferents sectors que participen en un mateix procés productiu.

La UGT de Catalunya pretén, mitjançant la dimensió sectorial de la negociació col·lectiva, donar cobertura a totes les persones treballadores, amb representació legal o sense, amb conveni col·lectiu o sense. I això ho volem fer racionalitzant els convenis col·lectius, apostant perquè siguin més amplis i més forts en el marc de les relacions laborals català.

Un altre aspecte fonamental, en l'àmbit de la negociació col·lectiva sectorial, és la descentralització de les comissions paritàries dels convenis estatals a Catalunya per adequar-los a les realitats sectorials i productives del nostre país.

Així doncs, l'aposta de la UGT de Catalunya en matèria laboral, és assolir tots els nostres objectius mitjançant la negociació col·lectiva, però davant de les dificultats i bloquejos, siguin de l'Administració de la Generalitat com de les patronals, tindran en la mobilització una resposta ferma contra la seva arbitrarietat i imposició.

La resposta sindical no només la trobaran en la negociació col·lectiva, en la mobilització i en el carrer, sinó que, a més, utilitzarem el Tribunal Laboral de Catalunya (TLC) com a òrgan principal de solució de conflictes en tots els sectors i en totes les empreses a Catalunya.

La UGT de Catalunya considera que el TLC té un paper central davant dels conflictes individuals i col·lectius, i que els seus procediments són una garantia que protegeix treballadores i treballadors davant l'arbitrarietat i la imposició empresarial.

La consecució d'acords en el TLC és la consolidació del model que ha funcionat fins ara, però davant de les reformes, la mediació amb proposta mediadora o l'arbitratge delegat i l'arbitratge plural són les nostres fórmules per evitar la latència dels conflictes a les empreses i assolir l'equilibri i l'estabilitat necessaris en les relacions laborals.

39. Condicions de treball

Política salarial

Fa 30 anys el pes del salari sobre el PIB era al voltant del 58% amb un model d'una família un salari. Ara aquest model és impensable, s'ha fet imprescindible un model d'una família dos salaris per garantir un mínim suficient davant de la constatació que el pes del salari sobre el PIB és al voltant del 42%. Mentre que les grans fortunes han anat en augment, l'empobriment de les famílies és l'altra cara de la moneda.

Avui, més que mai, quan moltes famílies subsisteixen amb un únic salari o amb la pensió d'algun dels seus membres, és imprescindible defensar l'adequació dels increments salarials al cost real de la vida.

El model productiu del capitalisme actual es caracteritza per la cerca incessant del benefici mitjançant, exclusivament o bàsicament, la reducció dels costos laborals. I això és aplicable no només als països del Sud sinó també del Nord, com és el cas, per exemple, d'Alemanya amb els "minijobs".

L'objectiu de la negociació col·lectiva ha de ser garantir un salari digne i suficient que representi mantenir el poder adquisitiu perdut any rere any per l'IPC oficial, que moltes vegades no està al mateix nivell de les despeses d'una família mitjana.

Els increments salarials han de tenir en compte l'equilibri dels següent indicadors: el beneficis empresarials, la inflació, la productivitat, la variació de costos, les inversions i l'evolució econòmica de sectors d'activitat. Per evitar els abusos i els enganys dels que tenen les dades econòmiques a les empreses, els empresaris o els seus gestors, s'han de crear comissions sectorials ad hoc, s'han de donar més competències i continguts a les comissions paritàries dels convenis d'àmbit autonòmic o provincial, de manera que tinguin capacitat per conèixer les dades reals, per poder elaborar propostes més concretes i adequades a les pròpies realitats.

L'intent permanent de la patronal de relacionar salaris amb productivitat, no és amb la voluntat d'incrementar la productivitat sinó per reduir costos laborals, i evidentment en aquests casos la resposta sindical és contrària. Sindicalment es pot parlar de productivitat sense que sigui per a la millora de la competitivitat de l'empresa i els treballadors participem en els beneficis de l'empresa.

La congelació o reducció salarial només poden ser un element de negociació des d'una informació clara i transparent, i la reducció salarial mai pot ser un element generalitzable, ni a les empreses ni als sectors. En tots aquells casos d'inaplicació salarial en els convenis sectorials i/o d'empresa hi ha dos elements clars: primer, cal que hi hagi un pla de viabilitat de l'empresa i, segon, amb garanties que en els propers anys no hi haurà destrucció d'ocupació.

La congelació o reducció salarial només poden ser un element de negociació des d'una informació clara i transparent, i la reducció salarial mai pot ser un element generalitzable, ni en les empreses ni en els sectors. En tots aquells casos d'inaplicació salarial en els convenis sectorials i/o d'empresa, hi ha tres elements clars: primer, cal que hi hagi un pla de viabilitat de l'empresa, segon, amb garanties que en els propers anys no hi haurà destrucció d'ocupació i, tercer, que la majoria de treballadors i treballadores afectats estiguin d'acord amb aquesta mesura.

Per la UGT de Catalunya té plena vigència la reclamació d'un salari mínim digne, i la reivindicació del salari mínim de 1.000 euros, tant en la negociació col·lectiva com a nivell general, es fa més imprescindible fins i tot amb la crisi, ja que el cost de la vida segueix pujant i en moltes famílies ja no treballen tots els membres.

Productivitat

Una de les grans debilitats de l'economia de Catalunya és la feblesa de la productivitat. Contràriament a allò que es diu interessadament des de diferents àmbits, inclosos els empresarials, aquesta feblesa no es deu tant als costos laborals com a factors propis del funcionament intern de les empreses.

L'intent permanent de la patronal -amb la complicitat dels governs- de relacionar salaris amb productivitat, no es fa amb la voluntat d'incrementar aquest sinó per reduir costos laborals. Ha estat així fins i tot en temps de bonança econòmica. Sindicalment es pot parlar de productivitat sempre que sigui per la millora de la competitivitat de l'empresa i els treballadors participem en els beneficis de l'empresa.

La productivitat ha d'anar lligada al canvi de model productiu, si no és un debat que no vol millorar la productivitat, sinó devaluar l'economia mitjançant la baixada de salaris, ja que no podem devaluar la moneda. Dit això, la UGT de Catalunya volem entrar a fons en el debat de la productivitat perquè aquest és clau pel canvi de model productiu. Ara cal parlar de productivitat des d'un punt de vista integral, i no com una relació directa entre productivitat i costos laborals, quan en alguns sectors hi ha altres costos, com poden ser els energètics, que tenen més importància que els salarials.

Productivitat integral vol dir que cal dimensionar tots els factors que afecten en la producció tant siguin en l'activitat industrial com en la de serveis. Per millorar la productivitat —que en cada empresa i sector depèn de diferents factors o de diferent pes—, cal tenir en compte la inversió tecnològica, la formació, els costos energètics, els costos laborals, els costos estructurals, la logística, les matèries primeres...

A part del factors que incideixen en la productivitat, hi ha un altre element que és clau respecte les economies europees més capdavanteres, que és la dimensió de les nostres empreses i les seves col·laboracions tant en la innovació com en l'exportació. De la mateixa manera que certs sectors econòmics han de reconvertir la seva activitat econòmica, cal un redimensionament de les empreses catalanes. L'atomització de les petites i mitjanes empreses ens fa perdre productivitat i competitivitat, en els estats europeus més avançats la grandària mitjana de les empreses és molt més gran que la nostra, cosa que els permet més capacitat inversora en innovació, posicionament dels productes, formació, internacionalització...

Flexibilitat negociada

La flexibilitat no ha de ser una eina d'imposició empresarial i generadora de més precarietat laboral, com han consagrat les reformes laborals, fent cas omís dels acords sobre flexibilitat negociada amb la patronal. La flexibilitat ha de ser negociada i d'anada i tornada. Cal tenir unes regles sectorials que després cada empresa el pugui adaptar els seus processos productius, tant de baixades com de pujades de producció. Al mateix temps, els treballadors també han de tenir la seva flexibilitat per formar-se, per a la conciliació personal i familiar...

Aquesta flexibilitat, tant per a les empreses, com per als treballadors, s'ha de regir pel principi de la negociació i cal que tingui en compte la flexibilitat que es pugui preveure durant l'any, d'acord amb els períodes d'activitat de les empreses i de les persones, puntes de producció de les empreses o cura de fills de les famílies, així com la flexibilitat extraordinària sobrevinguda.

La UGT de Catalunya considera que els ERO de suspensió i reducció de jornada són eines imprescindibles per evitar la destrucció d'ocupació. Per tal d'aprofitar els períodes durant els quals les treballadores i treballadors estiguin en suspensió o reducció de jornada, els convenis col·lectius han d'incorporar clàusules que potenciïn plans negociats de formació contínua que ajudin a les persones treballadores a tenir més qualificació, i a les empreses a ser més competitives. Així mateix, també s'han d'incorporar mesures de flexibilitat interna que afavoreixin la conciliació de la vida personal i professional, o qualsevol altra mesura complementària dirigida a afavorir el manteniment de l'ocupació.

Ara bé, una vegada publicada la reforma laboral i el Reglament d'ERO, aquests no poden convertir-se en una eina d'utilització persistent i permanent sense més ni més. Perquè així sigui, cal que el seu ús formi part d´un procés de negociació previ, en què la transparència, la flexibilitat, l'estabilitat en la ocupació, la viabilitat necessària i l'acord amb la empresa, siguin els eixos sobre els quals pivoti aquesta eina.

Altres mesures que es poden adoptar són: la inclusió de clàusules de subrogació obligatòria en els supòsits de successió de subcontractes; definir les activitats pròpies de l'empresa principal, articular convenis de grup, contractar preferentment els treballadors/es de les empreses subcontractades; exigir el compliment de la normativa de l'ETT i limitar la contractació per aquesta via; denunciar les situacions de cessió il·legal i impossibilitar la utilització de les empreses de serveis integrals.

Contractació

En aquesta matèria, la UGT de Catalunya vol situar dos temes cabdals, el primer fa referència a la contractació de qualitat i el segon, a l'excessiu nombre de modalitats de contractes.

Actualment, la contractació resta sotmesa a unes polítiques empresarials que prioritzen més la precarietat laboral que l'estabilitat i la qualitat en el treball, i es fa emparant-se en una legislació contractual dispersa i caòtica amb un excés de models de contractes de treball.

Des de la UGT de Catalunya considerem que per reduir la temporalitat i augmentar la qualitat d'ocupació, cal reduir l'actual ventall de contractes temporals, tot limitant-ne les modalitats contractuals i pactant el seu ús en la negociació col·lectiva sectorial, i adaptar la temporalitat a les necessitats productives. A més, proposem la penalització de la contractació temporal tant en càrregues socials com en la justificació certa i concreta de l'objecte del contracte.

La contractació laboral cal reduir-la a dos tipus contractes, els fixos i els temporals, simplificant les relacions laborals a les empreses. Però el que pretenen és el contracte únic, basat en com es contracta de manera precària, econòmica i s'acomiada amb la mínima indemnització, en definitiva, no trencar la dualitat del mercat de treball, augmentar la precarietat i abaratir costos.

Cal que aquests dos models contractuals –fixos i temporals- defineixin de manera clara la causalitat, i que aquesta sigui la referència de la contractació, i no pas la precarietat, com fins ara.

Subcontractació

Les relacions laborals i sobretot les relacions econòmiques i comercials han anat canviant molt. Abans, les grans indústries pràcticament feien tot el procés productiu, i al llarg dels anys, l'externalització de bona part d'aquests processos, buscant l'abaratiment de costos, ha comportat l'increment de la precarietat i la desregulació laborals, ja que en moltes empreses no s'aplica només el conveni d'empresa o el sectorial de referència, sinó una suma de convenis de cada subcontracta.

Davant d'aquesta realitat, cal iniciar una resposta sindical de molta coordinació dels delegats/des de totes les contractes, i intentar en totes les matèries laborals possibles, des de la salut laboral fins a la política salarial, la creació de

plataformes de reivindicació conjuntes, i coordinar aquesta resposta sindical a les nostres seccions sindicals a les empreses principals.

Calen noves respostes sindicals a les noves realitats, si abans la millor resposta era només des dels convenis sectorials, ara cal fer-ho a les empreses i els sectors, la resposta intersectorial, per arribar a la situació que la subcontractació no sigui, com és ara, sinònim de precarietat laboral.

Salut laboral versus perdre la salut a la feina

La salut i la seguretat en el treball són el mitjà amb què es dota el sindicat per poder canviar situacions encaminades a una millora de les condicions de treball que repercuteixi en una millor salut de tots els treballadors/es, i alhora, que anul·li o retalli la sinistralitat en totes les activitats de les empreses. I l'eina fonamental per assolir aquesta finalitat és la prevenció eficaç dels riscos laborals.

Hem de ser especialment vigilants davant de les retallades pressupostàries a les empreses en aquesta matèria. Amb l'excusa de l'estalvi econòmic en temps de crisi, no podem permetre que es posin en risc les nostres vides.

La UGT de Catalunya apostem per la creació de la figura dels agents territorials i sectorials en prevenció de riscos laborals. Aquest agent servirà no sols per la conscienciació i la interiorització de la prevenció en l'empresa sinó que a més, un cop assolida, serà clau per ajudar a combatre la sinistralitat; tal com ho demostren les estadístiques, allà on hi ha cultura preventiva hi ha menys possibilitats que es produeixin accidents. És la nostra aposta, especialment a les empreses sense representació legal de les persones treballadores, per combatre la sinistralitat i per consolidar la nostra participació en la gestió de la prevenció de riscos laborals.

Participació

Encara que la legislació laboral no contempli la participació directa dels treballadors en la gestió de l'empresa, la UGT de Catalunya considera que és imprescindible plantejar en la negociació dels convenis col·lectius l'ampliació dels drets de participació a través dels òrgans de representació i participació reconeguts per llei. A la vegada, continuem insistint en la necessitat del canvi legislatiu que contempli aquesta participació. Per això, demanarem a les forces polítiques que sigui un tema a incloure en els seus programes polítics amb els quals es presentin com a alternança de govern, a fi d'assolir aquest objectiu de canvi normatiu.

Per a la UGT de Catalunya, és imprescindible ampliar aquets drets i aconseguir que els treballadors tinguin un paper més directe en la presa de decisions que la direcció ha de prendre sobre el present i el futur estratègic de la empresa. Així doncs, la UGT de Catalunya plantejarà i defensarà en la negociació col·lectiva un model de participació ampli, que contempli la codecisió i la cogestió en qüestions tècniques, econòmiques i socials de l'empresa, i que situï el referèndum per aquelles qüestions més importants.

Contractació pública de béns i serveis

Per a la UGT, la contractació pública tant de béns com de serveis, té dues prioritats d'influència sindical. La primera, que contractació pública de serveis no pot ser generadora de precarietat laboral i incomplir la legislació laboral. Apostem per acords marc sectorials que defineixin el mínim que s'ha de complir: aplicació del convenis sectorials de referència del servei, la no participació d'empreses amb infraccions laborals, garantir la subrogació amb totes les condicions laborals anteriors...

La segona, que la contractació pública tant de béns com de serveis no sigui un pur tràmit de concurs públic, sinó una política de reactivació econòmica. Un contracte públic de vegades pot servir perquè una empresa no hagi de tancar, per exemple...

Al mateix temps, apostem de manera clara, com es fa en d'altres estats d'Europa, perquè la contractació pública a Catalunya es faci prioritàriament amb les empreses que tinguin activitat i seu social a Catalunya, és així com també es poden fer grans polítiques industrials i de serveis.

40. Un nou model productiu

La crisi ha posat en evidència les febleses del nostre model productiu. Allò que la UGT de Catalunya denunciava fa més d'una dècada s'ha confirmat, un model productiu centrat en els baixos costos i en una manca de polítiques industrials, i una aposta decidida per la innovació, que és la clau del canvi de model productiu que ens farà més competitius.

Els puntals de l'economia catalana eren la indústria, la construcció i el turisme. I els dos primers han fallat, i la constatació és que amb el turisme i l'increment de les exportacions no n'hi ha prou per tornar el dinamisme a l'economia catalana. És evident que la construcció no recuperarà els seus nivells d'activitat, per tant, la sortida de la crisi només pot venir des de la potenciació de la indústria i les empreses de serveis a la indústria.

Apostem per potenciar els sectors estratègics industrials centrats amb la producció i la innovació, així com per un turisme de qualitat, i que siguin generadors d'ocupació de qualitat.

41. Una política industrial i de serveis per a una Catalunya industrial i de serveis

La transformació del model industrial i productiu està orientat a què Catalunya segueixi sent un país on la indústria tingui un paper protagonista. En aquest sentit, s'ha d'establir un mecanisme amb la participació dels agents socials on es defineixin les prioritats de la nostra economia productiva, marcant-nos com a objectiu fer front a les realitats del nostre model productiu.

Catalunya continua necessitant una bona política industrial orientada al manteniment i desenvolupament de la base industrial que constitueix l'essència

de la Catalunya moderna, i que ha de situar les nostres empreses productives i el país en els termes de competitivitat homologables amb l'entorn europeu del que volem ser plenament partícips.

La UGT de Catalunya aposta fermament pel canvi de model industrial i de serveis, basat en la qualitat de l'ocupació, en l'economia del coneixement, en la recerca i la innovació com a elements capdavanters, en la internacionalització de les empreses, en la sostenibilitat i en la responsabilitat social de les empreses. Els mecanismes d'aquesta política industrial s'han de sostentar en el diàleg social, amb els agents econòmics i socials.

La UGT de Catalunya considera que la política industrial i dels serveis no es pot basar exclusivament en la implantació de sectors emergents, empreses tractores i d'alt contingut tecnològic, factor importantíssim de futur, sinó que s'ha de fer sense obviar l'experiència viscuda com a país tradicionalment industrial, i potenciar l'actualització del teixit industrial existent per dotar-lo de les eines necessàries per afrontar el futur amb èxit. Qualsevol política integral d'indústria i de serveis ha de fer una tasca paral·lela en matèria social i formativa a la d'infraestructures, recursos i estructures tecnològiques, d'R+D+I i de promoció, manteniment i desenvolupament de l'activitat industrial i dels serveis.

En aquest sentit continuarem reivindicant un Pacte per la industria.

42. Polítiques econòmiques dels serveis

Els sectors del comerç, turisme i serveis associats a Catalunya han tingut i continuen tenint un pes rellevant en l'economia i l'ocupació de Catalunya. Els trets definitoris d'aquests sectors, que en la major part dels casos lliguen la seva activitat al territori, els converteix en sectors estratègics per a l'actuació de les polítiques públiques.

D'altra banda, són sectors que presenten una productivitat baixa i estancada, alts índexs d'inflació i una ocupació de baixa qualitat, de baixos salaris i alts índexs de temporalitat. Ha de ser una prioritat dels propers anys avançar cap a uns sectors del comerç, turisme i serveis més competitius, no inflacionistes i que generin ocupació de qualitat i amb salaris dignes. I, a aquest efecte, des de la UGT de Catalunya esperonarem els nostres governs que impulsin i promoguin l'aplicació de les TIC i mesures de R+D+i als sectors que han demostrat fortalesa com el turístic, el de serveis financers i les telecomunicacions.

43. Un sector de la construcció renovat

El sector de la construcció s'ha de basar en nous paràmetres de producció, en els quals l'especulació i el creixement irracional d'etapes anteriors donin pas a un creixement sostingut i ferm. Per aconseguir-ho s'han d'implantar i desenvolupar polítiques específiques equilibrades i sostenibles dirigides a la rehabilitació i restauració del parc d'habitatge existent a Catalunya. A la vegada, és imprescindible elaborar un pla de manteniment de les infraestructures existents i un pla de realització de les que serveixen per enfortir el teixit industrial i assolir nivells de productivitat que permetin aconseguir fer més competitiva l'economia

catalana. Tot això, a fi d'ordenar aquest sector i garantir-ne l'existència, mitjançant un nombre de treballadors i d'empreses, d'acord amb les necessitats reals del país.

44. Política d'ajuts públics a les empreses

Les polítiques d'ajuts a les empreses han de tenir quatre nivells: subvencions, crèdit, capital de risc i ajuts puntuals de liquiditat. Aquestes polítiques d'ajuts han de tenir com a objectiu mínim el manteniment i/o la creació de llocs de treball.

Pel que fa a les subvencions, a més de les condicions necessàries per obtenir-les, inclouran obligacions en l'execució, de forma que, si s'incompleixen, es perdrà el caràcter de subvenció i es transformarà en crèdit exigible. Sobre el crèdit, cal prioritzar la política de crèdits tous per sobre de la de subvencions, ja que és una de les maneres de garantir el retorn en cas de deslocalitzacions. Referent al capital de risc, caldrà que la Generalitat entri temporalment en el capital de societats en circumstàncies determinades i en sectors que es consideren de futur, de valor afegit, de qualitat de l'ocupació i estratègics.

Quant als ajuts puntuals de liquiditat, cal que la Generalitat disposi d'algun instrument per facilitar liquiditat en moments puntuals com l'actual, de tancament generalitzat del crèdit, sempre que garanteixin o creïn ocupació.

Cal instrumentar clàusules que permetin a la Generalitat de Catalunya accedir als títols de propietat que es generin a partir d'aquests ajuts, ja siguin inversions materials o immaterials (processos de R+D+i, patents, marques, models d'utilitat, etc.), de forma que si finalment l'empresa no reïx o es deslocalitza, la Generalitat pugui utilitzar aquests actius en una altra proposta inversora.

45. Clústers industrials

La dimensió d'una nova política industrial i de serveis ha de planificar els clústers –agrupament d'empreses relacionades entre elles– des dels quatre àmbits en què es pot basar la seva creació: geogràfic, sectorial, horitzontal i vertical.

Des de l'àmbit geogràfic, la UGT de Catalunya apostem per l'equilibri, la cohesió social i la sostenibilitat, d'acord amb la idiosincràsia del territori.

Des de l'àmbit sectorial, l'agrupament de les empreses que comparteixin parts o la totalitat dels processos productius i/o de serveis hauran d'aprofitar la proximitat, les sinèrgies, els espais de formació, la recerca i d'altres serveis necessaris i comuns. Des de l'àmbit horitzontal, apostem per l'agrupament de les empreses que sense ocupar un espai comú en els seus processos productius, puguin compartir formació, recerca i altres serveis comuns, i buscar sinèrgies que optimitzin col·lectivament els processos productius específics. I des de l'àmbit vertical, la UGT de Catalunya apostem per l'aprofitament de sinèrgies i recursos propis per tal d'optimitzar cadascun dels esglaons de la mateixa cadena productiva.

46. L'accés a la societat de la informació i del coneixement

Per poder impulsar el canvi de model productiu i per millorar la competitivitat i la productivitat de l'economia i de l'ocupació, cal que apostem per la innovació, el desenvolupament tecnològic i el valor afegit. El progrés tecnològic de Catalunya, que ha de constituir una oportunitat per a la competitivitat del nostre país en un món globalitzat, ha de possibilitar un desenvolupament econòmic sostenible que creï més i millor ocupació i, a la vegada, també ha d'esdevenir una oportunitat per tal d'assolir un estat del benestar amb millors nivells de qualitat de vida per a tota la ciutadania.

L'accés a les TIC ha de ser una estratègia de país, per tant, cal assegurar que tota la ciutadania, amb independència del seu lloc de residència i a un preu assequible, pugui accedir a aquests recursos en les millors condicions possibles pel que fa a la prestació i a la velocitat del servei. Igualment, s'ha de donar resposta a les necessitats de telecomunicacions dels polígons industrials i garantir que disposin de les xarxes de telefonia mòbil i de banda ampla necessàries.

47. R+D+i

Les dificultats de tota mena amb que ens trobem dia rere dia per superar la crisi econòmica demostren que el futur de Catalunya passa per construir uns fonaments econòmics forts, basats en la recerca, el coneixement i la innovació.

Per això, des de la UGT de Catalunya instarem els poders públics i el sector empresarial que facin més esforços econòmics en matèria de recerca i desenvolupament, i en assolir un nivell d'inversió en R+D sobre el producte interior brut igual o superior a la mitjana europea.

Per la UGT de Catalunya és una prioritat estratègica de present i de futur la potenciació de la recerca i el desenvolupament a través del desplegament i la consolidació d'una xarxa de centres tecnològics en el conjunt del nostre territori, que permetin una òptima col·laboració entre aquests centres i els centres de recerca i les universitats.

En aquest sentit, cal establir vincles directes entre les polítiques d'innovació i desenvolupament tecnològic i les polítiques educatives i formatives, especialment amb la formació professional, la formació continuada i la formació universitària.

Estem en absolut desacord amb la política de retallades que afecten la I+D+I pel que suposa de fre a les línies d'investigació en marxa i per l'efecte altament negatiu per a les persones que investiguen, especialment les joves. Si les retallades continuen, ens trobarem que perdrem "cervells" i potencial científic perquè es provocarà un èxode imparable de professionals formats i de científics cap a l'exterior.

48. Cohesió territorial i mediambiental

El medi ambient és un factor de competitivitat clau per a les empreses. És imprescindible, doncs, aconseguir un canvi dels processos productius actuals per

d'altres de més moderns i eficients que en garanteixin la sostenibilitat i la dels seus llocs de treball, i assolir bons nivells de competitivitat i garantir-ne unes condicions saludables.

49. El retorn social de les empreses

Aconseguir formar un professional costa a l'Estat uns diners públics dels quals directa o indirectament se n'aprofiten les empreses. És per això que la UGT de Catalunya considera necessari que les empreses retornin a la societat aquest esforç. La millor manera de fer-ho és complint amb la seva RSE, jugant un paper a favor d'un desenvolupament sostenible que es materialitzi mitjançant un equilibri entre el creixement econòmic, el benestar social i l'aprofitament responsable dels recursos naturals i el medi ambient.

50. Infraestructures i dependència energètica

Les infraestructures són el pilar bàsic sobre el qual descansa el sistema productiu català i l'element essencial per cohesionar el territori. Per avançar en el desenvolupament econòmic, la igualtat i el benestar de la societat, i anar cap un nou model productiu basat en la innovació i en la indústria, sota principis de sostenibilitat, cal implantar i desenvolupar les infraestructures necessàries per fer-ho possible. En aquest sentit, és pertinent destacar la relació positiva que hi ha entre desenvolupament socioeconòmic i infraestructures, ja que sense infraestructures adients és impossible un desenvolupament econòmic sostenible.

La provisió eficient de serveis d'infraestructura és un dels aspectes més importants d'una estratègia de desenvolupament econòmic i social per a Catalunya. La falta d'infraestructures adients constitueix un obstacle primari en l'esforç de posar en pràctica una política de desenvolupament social amb eficàcia, arribar a un índex de creixement econòmic sostingut i aconseguir objectius d'integració interterritorial. És evident que la mala qualitat i la falta de connexió a Internet, la cobertura telefònica deficient, la impossibilitat o les dificultats de connexió a les xarxes de transport de gas o la dificultat d'accés a les xarxes elèctriques són encara avui un problema d'integració per a algunes zones del nostre país.

Les infraestructures han d'actuar com a eines clau per a la cohesió territorial, econòmica i social, perquè a més de tenir el potencial de millorar la connectivitat, reduir els costos de transport i millorar la mobilitat i la logística i, per tant, la competitivitat de la indústria i l'activitat del comerç, també faciliten el desenvolupament social dels diferents territoris atès que els integren i uneixen entre sí, els fan accessibles i permeten els seus habitants connectar-se amb el seu entorn i els serveis fonamentals per a la producció i per millorar les condicions i la qualitat de vida de les persones. En definitiva, han de fer possible que les persones tinguin les mateixes possibilitats de desenvolupament personal i les mateixes oportunitats, independentment del lloc del territori en què resideixin, i serveixin, a més a més, per fer un país més cohesionat i competitiu.
Per tot això, la UGT de Catalunya considera prioritari un pacte sobre infraestructures en què es prioritzin les que siguin necessàries per cohesionar el

territori i les que serveixen per incrementar la productivitat i el creixement a llarg termini, a fi de fer de l'economia catalana una economia sostenible i puntera.

A la vegada, manifesta la necessitat imperiosa que té Catalunya d'apostar per les infraestructures que més puguin aportar a la indústria, com és el transport ferroviari de mercaderies connectat amb els ports. En aquest sentit, la construcció del corredor mediterrani es converteix en una peça clau que permetrà connectar per ferrocarril els ports d'Algeciras, València, Tarragona i Barcelona amb els pols industrials i els mercats del centre i nord d'Europa i ser els ports d'entrada de les mercaderies procedents dels països asiàtics. Per remarcar tot això, la UGT de Catalunya fa una crida al Govern de la Generalitat per tal que faci tots els esforços necessaris i la pressió política adient davant del Govern central perquè, d'una vegada per totes, comenci a construir-lo. Pel que fa al Port de Barcelona, cal que l'Estat compleixi amb els seus compromisos inversors.

Tot i la crisi econòmica que estem patint, no ens podem oblidar que les infraestructures són un motor bàsic de l'economia del nostre país. Ens han de fer guanyar en competitivitat econòmica, però també en benestar per a tots els ciutadans. Hem d'impulsar un seguit d'infraestructures en clau de país que serviran com a tractores per impulsar el creixement econòmic i la competitivitat de la nostra economia. L'impuls de l'Eix ferroviari euromediterrani ha de ser una peça clau en aquest àmbit; aquest eix ha de convertir els Ports de Barcelona, Tarragona i València en els nous punts d'entrada de mercaderies a Europa. Pel que fa al Port de Barcelona, cal que l'Estat compleixi amb els seus compromisos inversors. D'altra banda, demanem l'execució de les infraestructures acordades en l'àmbit de l'Acord estratègic i del Pla director d'infraestructures.

Catalunya, com la resta de l'Estat, depèn de l'energia que compra a l'exterior i que s'obté a partir de combustibles fòssils: petroli i gas. Això posa en evidència la necessitat que té Catalunya de fer polítiques energètiques que redueixin aquesta dependència i potenciar energies renovables amb els recursos naturals que tenim: eòlica, solar, biomassa, entre d'altres. Cal, doncs, impulsar aquestes fonts d'energia i donar un impuls decidit en la innovació tecnològica que permeti ser energèticament més eficients. Ara bé, aquestes polítiques quedarien coixes si no s'aposta decididament per l'estalvi, l'eficiència energètica i la diversificació de les formes d'energia actuals.

I ho hem de fer, perquè això permetrà canviar el model productiu i anar cap a un de nou més competitiu i sostenible, a la vegada que aconseguirem que empreses i consumidors domèstics puguin accedir a l'energia amb costos competitius per les empreses i assequibles per a la ciutadania.

És evident que el cost de l'energia té conseqüències directes en la competitivitat i la productivitat de l'economia catalana; els sectors que més energia consumeixen són el transport i la indústria, seguits del consum domèstic. Tenint en compte aquestes dades, sembla evident que l'energia és el motor de l'economia i de la societat, raons per les que s'han de impulsar polítiques que aconsegueixin aquesta finalitat.

Així mateix, la UGT de Catalunya considera que el nostre país ha fer una aposta decidida per assolir els objectius de "reduir les emissions d'efecte hivernacle entre un 20% o un 30% i incrementar el percentatge de les fonts d'energia renovables en el nostre consum final d'energia fins un 20% i en un 20% l'eficàcia energètica", tal com ha establert la Comissió Europea en el document Europa 2020.

Aquesta necessitat ve imposada per la urgència de lluitar contra el canvi climàtic, a la vegada que facilitarà la innovació i la investigació en energies més netes amb el consegüent increment de creació d'empreses i de llocs de treball.

VII. UN SINDICAT INNOVADOR I FORT

51. Definició del model sindical

Els valors tradicionals del nostre sindicat estan plenament vigents. La igualtat, com a element clarament diferenciador del pensament progressista, junt amb els de justícia, llibertat i solidaritat, són principis bàsics per a la UGT de Catalunya.

La UGT de Catalunya s'adapta als canvis sense renunciar als seus principis: la millora de les condicions de treball, al desenvolupament econòmic, a la redistribució econòmica, al progrés social i cultural, des d'un clar model socialdemòcrata.

En aquest segle, els moviments socials som els que millor analitzem i representem la voluntat de la ciutadania, amb preferència sobre qualsevol altra forma organitzativa.

De fet, les organitzacions sindicals, que han evolucionat amb la societat en què estan inscrites, han ampliat els seus àmbits d'actuació i en aquest sentit, la UGT de Catalunya és present en tots els escenaris socials.

Per això, la UGT de Catalunya és un sindicat de classe, d'orientació socialista, plural, autònom i nacional, que conforma l'esquerra social, sense que això comporti necessàriament una adscripció partidista i que utilitza la concertació des del principi de la lluita de classes, com a mètode d'avenç per millorar les condicions de treball i de vida dels treballadors i treballadores. Al mateix temps és un sindicat obert, participatiu, multiètnic i internacionalista i integrador i representatiu de la diversitat social.

Sindicat de classe, d'orientació socialista, autònom i nacional.

La UGT de Catalunya és un sindicat de classe que agrupa tots els treballadors i treballadores, sigui quina sigui la seva procedència i règim laboral, per lluitar en favor d'una societat més justa i solidària.

El model de progrés social i cultural que defensem per a la nostra societat és el que permet definir la UGT de Catalunya com un sindicat d'orientació socialista, compartint aquest model amb aquelles organitzacions socials i polítiques que, en termes generals, defensin projectes progressistes i catalanistes semblants.

La UGT de Catalunya es defineix com a sindicat nacional, per ser part fonamental de la societat en què està incardinat, compromès amb la defensa de la seva composició política, social i cultural.

La defensa de l'autonomia sindical, entesa com el sotmetiment de les decisions del sindicat a la voluntat dels seus afiliats i afiliades, els seus delegats i delegades, és una condició fonamental per exercir la nostra funció d'element vertebrador de la societat civil i canalitzadora de les reivindicacions dels treballadors i treballadores, tant a dins com a fora del centre i del lloc de treball.

Sindicat democràtic, solidari i participatiu

Les organitzacions sindicals històricament ens hem constituït com una gran xarxa social, que hem basat el nostre funcionament i la nostra força en la democràcia interna, el foment de la participació i la solidaritat. Avui, a la xarxa primària de la UGT de Catalunya ens apropem als 200.000 membres (afiliats i delegats) i hem de ser conscients de la nostra fortalesa com a col·lectiu, fortalesa que hem d'aprofitar per aconseguir millores tant en la nostra qualitat de vida com a ciutadans i ciutadanes com en la consecució d'una societat acord amb els valors de justícia, llibertat i solidaritat.

Una organització que vulgui preservar el contacte amb els treballadors i les treballadores als centres i llocs de treball ha de recórrer permanentment al debat i al consens, i per a això es necessiten estructures democràtiques, participatives, poc burocràtiques, atractives i eficients.

Al mateix temps, els nostres representats i representades requereixen que se'ls tingui presents en tot moment i que se'ls consulti, prèviament a la presa de decisions, sobre les qüestions que els afecten o que tenen repercussió en les seves condicions de treball i el seu futur professional, aprofitant les oportunitats que ens donen les TIC i els canvis que s'han produït en l'àmbit social.

La diversitat d'idees, pensaments i opinions que hi ha en la nostra organització és fonamental per avançar en la consecució de la vertadera fortalesa sindical i estructural. Les formes de pensar, de debatre, d'opinar i fins i tot de comportar-se dins la UGT de Catalunya, han de ser un model de tolerància, de respecte a les diferents opinions i un model de servei a les treballadores i als treballadors, així com una forma d'entendre la convivència i la participació democràtiques. La UGT és un sindicat que respecta totes les opinions personals dels afiliats i les afiliades i que fomenta, al seu si, la participació de les minories.

En el si de la UGT, amb l'objectiu de fomentar la participació dels afiliats i afiliades, es potenciarà la creació de "nodes" sindicals. Aquests "nodes", han de néixer amb la pretensió sindical d'assolir un arrelament territorial i una influència social més grans en els nuclis de gran concentració productiva.

Aquests "nodes" podran ser d'àmbit de polígon o de nuclis urbans, segons les característiques territorials i productives. Així mateix, tindran un caràcter de transversalitat i solidaritat sindical. Tindran com a finalitat poder donar la primera cobertura a les necessitats que hi hagin en el seu àmbit, per tal de poder organitzar una resposta coordinada solidària entre els seus membres i els diferents organismes sindicals (sindicats i territori), als quals correspondrà, en última instància, la defensa concreta davant del conflicte.

Serà funció de la Comissió Executiva de cada Unió, a petició dels afiliats, seccions sindicals i sindicats territorials, la constitució i coordinació d'un "node".

Com a sindicat de classe, democràtic i participatiu, estem oberts al diàleg amb altres organitzacions. Un diàleg que ha de basar-se en el respecte mutu i en el respecte a la identitat de cadascú. Des de la pròpia identitat de la UGT de

Catalunya, hem de ser flexibles per aconseguir estratègies sindicals comunes que permetin millorar les condicions laborals dels treballadors i treballadores i les condicions de vida dels ciutadans i ciutadanes.

Sindicat arrelat al territori i al teixit econòmic de Catalunya

La implantació dels nostres i les nostres representants, afiliats i afiliades de la UGT de Catalunya, presents en totes les comarques del territori —des de les comarques metropolitanes més poblades fins a les zones rurals amb menor població— contribueix a l'arrelament territorial de la nostra organització.

A més del territori, la UGT de Catalunya també estem presents en tots i cadascun dels sectors d'activitat econòmica i laboral —des dels sectors industrials, fins als anomenats terciaris com ara l'agricultura i la pesca, passant pels de serveis, incloses noves realitats com les de caràcter tecnològic i d'atenció a les persones.

Aquesta xarxa que conforma la nostra organització a nivell territorial i sectorial, ens ha de permetre adaptar el nostre sindicat i els nostres posicionaments a les diferents realitats socials i econòmiques que conformen el nostre país. Sense oblidar la visió global transversal i de coneixedor de la idiosincràsia territorial que ha de tenir el nostre sindicat.

Sindicat plural i representatiu de la diversitat social i cultural

La UGT de Catalunya integra les diferents sensibilitats dels treballadors i les treballadores amb independència de les seves opcions polítiques i és respectuosa amb la diversitat ideològica, cultural i lingüística de la societat catalana.

La interculturalitat, el diàleg entre cultures, com a elements constitutius de la nostra manera de fer, en la línia d'un projecte obert d'identitat catalana, de futur, amb capacitat de mestissatge i d'acollida de tots els i les que hi vulguin participar, vinguin d'on vinguin i parlin la llengua que parlin, constituirà un model social català integrador encapçalat pels treballadors i treballadores i la seva solidaritat, el que des de la UGT de Catalunya anomenem "un sol poble". La interculturalitat porta al coneixement i a l'estima de la cultura pròpia i la cultura dels altres.

Aquest procés intercultural ha de fer-se amb respecte a la llibertat individual, a la cultura del país d'acollida i sense imposicions. En aquest cas, la realitat de la immigració no es considera un perill per a la identitat catalana, sinó una oportunitat de modernitat i de progrés, d'avenç i de futur. La llengua catalana ha de ser, en el marc del plurilingüisme i amb respecte a les llibertats d'ús individual, l'element cohesionador i comunitari de la nostra societat.

Avui, la UGT de Catalunya forma part de la societat catalana a l'aconseguir, més que mai en els últims anys, que el sindicat sigui un element actiu de la societat civil, que pren la iniciativa i que dóna respostes, des d'una òptica progressista, als problemes que la societat i els treballadors i les treballadores plantegen.

Sindicat internacionalista

Els processos de globalització de l'economia comporten una mundialització de les relacions empresarials, del moviment de mercaderies i de capitals i generen fenòmens d'exportació dels conflictes laborals i de dúmping social. Tot aquest procés pot posar en perill les conquestes socials aconseguides en el nostre país i fa aparèixer greus desajustos territorials i socials.

Per lluitar contra aquests atacs als drets socials i laborals a nivell internacional, urgeixen mesures que ens permetin avançar en la democratització i l'enfortiment de la vessant social d'aquesta globalització de l'economia.

Per tot això, és imprescindible seguir treballant com ho ha fet fins ara la UGT de Catalunya, en la construcció del sindicalisme global i més concretament, en la consecució d'una estructura sindical sòlida a nivell europeu a través de la CES, i a nivell internacional amb la CSI, de les quals en som membre fundador.

Apostem per un sindicalisme internacionalista que, a de partir de la preservació de la independència de les organitzacions sindicals, encapçali la lluita contra les polítiques d'austeritat i retallades de la UE i l'FMI.

El treball a nivell regional és igualment fonamental en la implantació d'estructures sindicals fortes i eficaces, arrelades en els territoris que conformen l'espai natural de l'activitat econòmica, entre els quals hi ha Catalunya. Només els grans sindicats com la UGT de Catalunya poden garantir aquesta construcció.

Els processos de globalització de l'economia comporten una mundialització de les relacions empresarials, del moviment de mercaderies i de capitals i generen fenòmens d'exportació dels conflictes laborals i de dúmping social. Tot aquest procés pot posar en perill les conquestes socials aconseguides en el nostre país i fa aparèixer greus desajustos territorials i socials.

Per lluitar contra aquests atacs als drets socials i laborals a escala internacional, urgeixen mesures que ens permetin avançar en la democratització i l'enfortiment de la vessant social d'aquesta globalització de l'economia.

Per tot això, és imprescindible seguir treballant com ho ha fet fins ara la UGT de Catalunya, en la construcció del sindicalisme global i més concretament, en la consecució d'una estructura sindical sòlida a escala europea a través de la CES, i a escala internacional amb la CSI, de les quals som membres fundadors.

El treball en l'àmbit regional és igualment fonamental en la implantació d'estructures sindicals fortes i eficaces, arrelades en els territoris que conformen l'espai natural de l'activitat econòmica, entre els quals hi ha Catalunya. Només els grans sindicats com la UGT de Catalunya poden garantir aquesta construcció.

Unitat d'acció

El resultat de les últimes eleccions sindicals segueix configurant, a Catalunya, l'equilibri entre les dues organitzacions sindicals més representatives, la qual cosa consolida el sindicalisme de classe.

Si bé la unitat d'acció no és una finalitat en si mateixa, sinó una eina per donar prioritat a la defensa dels interessos dels treballadors i treballadores, l'experiència al llarg d'aquests anys ens demostra que la unitat d'acció amb altres organitzacions sindicals, especialment amb CCOO, permet aconseguir acords que beneficiïn el conjunt dels treballadors i treballadores i de la societat.

Per això, la UGT de Catalunya, dins el reconeixement a la nostra representació majoritària, advoquem per la unitat d'acció amb totes aquelles organitzacions sindicals i socials per aconseguir millorar les condicions de vida i treball, sobre la base de la confluència de plantejaments, respectant la identitat de cada organització i sense renunciar a la pròpia estratègia sindical

Al mateix temps, considerem necessari adequar el concepte d'unitat d'acció a les noves realitats socials del segle XXI. En aquest sentit, la UGT de Catalunya hem de potenciar la nostra pròpia identitat i propostes en el marc dels moviments socials, per als quals hem de ser un referent important.

52. Escenaris d'actuació

Les organitzacions sindicals es mesuren fonamentalment per tres paràmetres: la força com a organització (nombre d'afiliats i afiliades), la representativitat (nombre de delegats i delegades) i la capacitat de proposta, compromís i resposta, així com la capacitat de treball amb altres col·lectius socials.

El tercer paràmetre depèn en gran mesura dels dos primers. Només una organització amb una base àmplia de persones compromeses amb els seus projectes i que ha estat elegida com a representant d'una majoria de treballadors i treballadores, serà considerada com un interlocutor eficaç. En aquests moments, dels prop de 200.000 membres de la UGT, més de 24.000 en són delegats i delegades que ens representen en més d'11.300 empreses arreu de Catalunya, i que negocien més de 100 convenis provincials i autonòmics.

Per tant, en els nostres objectius estratègics, i incorporades a l'activitat sindical diària, han de ser-hi presents les prioritats de creixement en afiliació i en representació electoral.

53. Més afiliació per tenir més força i millor representació

Davant l'onada neoliberal que en els darrers temps recorre Europa, els sindicats som els capdavanters a la lluita contra les retallades als nostres drets laborals i socials, contra els atacs al model d'estat del benestar i de serveis públics pels quals portem tants anys lluitant. L'afiliació sindical és més necessària que mai, ja que només amb la unió de tots i totes podrem plantar cara i lluitar per defensar els drets de tots els treballadors i treballadores i la ciutadania en general.

Per això,incorporar treballadors i treballadores a la UGT de Catalunya és un objectiu permanent que ha d'estar present en tota l'activitat que desenvolupem, tant en la negociació col·lectiva com en l'atenció que prestem en les nostres seus i en les empreses. Amb això reforcem el convenciment que, per poder incidir en les polítiques que ens afecten en l'àmbit social, laboral, individual i col·lectiu, cal vertebrar esforços i fer, d'aquest, un projecte de i per a la majoria.

La UGT de Catalunya ha de facilitar la incorporació diària a la nostra organització de tots els treballadors i les treballadores que comparteixen amb nosaltres l'objectiu d'aconseguir que la nostra societat sigui cada vegada més justa, més equilibrada, més solidària, més sostenible, més lliure i més democràtica.

Tot això fa necessari conèixer les seves necessitats i aspiracions, com a col·lectiu de treballadors i treballadores així com de ciutadans en general, incorporar la seva consecució en la nostra activitat diària, mantenir un sistema de comunicació àgil i eficaç, fer-los protagonistes i partícips d'aquests processos i apostar decididament per una atenció àgil, una resposta eficaç i per la millora permanent de la qualitat de tot allò que s'ha esmentat, veritables instruments de captació i de fidelització de l'afiliació.

En aquest sentit, definim tres grans eixos d'actuació organitzativa:

- *Creixement de l'afiliació*, enfortint les estructures i els instruments més pròxims als centres d'activitat laboral i dissenyant campanyes específiques tant sectorials com territorials que facilitin l'increment sostingut i percentual d'afiliats i afiliades en relació a la confiança que ens dipositen les persones no afiliades a les eleccions sindicals i en la demanda d'informació, assessorament i serveis.
- *Fidelització de l'afiliació*, mitjançant una informació qualitativa i atenció i assessorament legal preferent i necessària a l'afiliat i afiliada, fomentant alhora la seva implicació i participació en la presa de decisions, i facilitant conjuntament tant el pagament de les quotes com el recobrament dels impagats que es puguin produir.
- *Integració de col·lectius*, enfortint i incrementant els instruments de participació, per a l'ingrés en la nostra organització de les diferents realitats sectorials i socials.

Essent l'empresa i el centre de treball els marcs de referència més immediats, el nostre primer objectiu ha de començar per integrar i afiliar en la nostra organització els delegats i delegades elegits sota les sigles de la UGT de Catalunya que no ho estiguin. D'aquesta manera, ens serà més fàcil afiliar els treballadors i treballadores de les empreses, ja que la proximitat i referent del sindicat que representen els delegats, les delegades i les seccions sindicals és la millor eina afiliativa de què disposem. Amb la finalitat de promoure l'afiliació i la fidelització dels delegats i delegades i amb caràcter general, es promouran accions de discriminació positiva, vinculades a la seva afiliació i a la condició de delegat i delegada.

L'anàlisi de les dades de què som dipositaris ens ha de servir per a conèixer millor la realitat de la composició sociològica de la UGT i les necessitats dels nostres afiliats, delegats i també d'aquelles persones que se'ns apropen sense estar afiliades encara. Hem d'adaptar les comunicacions a les seves necessitats,

personalitzant els missatges i els serveis en funció del seu perfil, al mateix temps que reforcem els vincles entre els objectius d'afiliació i fidelització i la gestió de les dades de la nostra organització. Per això, hem de reorientar també la base de dades com a instrument d'innovació i de creixement del sindicat.

Cal oferir l'afiliació a tots els usuaris de qualsevol dels nostres serveis, posant en valor els avantatges d'estar afiliat a la UGT de Catalunya.

Per tal de facilitar l'acompliment dels objectius de creixement i consolidació, cal que continuem avançant en l'adaptació de la quota sindical a la realitat social i econòmica dels afiliats i treballadors, i acostar-nos a la nostra aspiració que l'aportació dels afiliats i afiliades sigui l'1% de la seva remuneració.

En els supòsits d'afiliats a l'atur que esgotin les prestacions, es podran mantenir com a afiliats en suspensió, i hauran de tornar a abonar la quota en el moment en què tornin a percebre rendes, mantenint-los l'antiguitat.

L'evolució de la mateixa societat i en aquest marc les dificultats afegides que planteja l'actual mercat de treball, conjuntament amb la manca d'una eficaç política de conciliació de la vida laboral i familiar, dificulten la participació de les persones en la vida de les organitzacions. La UGT ha d'afrontar aquesta situació, buscant tant estructures vinculades com noves formes de participació, que ajudin a incrementar l'afiliació i la participació de tots els col·lectius.

Els joves

Un dels col·lectius prioritaris per incorporar al sindicat és el jovent. Aquest col·lectiu és el que ha de donar continuïtat a l'acció que porta a terme el sindicat. L'instrument de què es dota la UGT de Catalunya per incorporar-lo és l'Avalot.

L'aposta per tenir una associació juvenil al sindicat és una bona resposta que permet:

- L'afiliació de joves aturats o estudiants.
- Donar a conèixer el sindicat als estudiants (potencials treballadors) especialment als centres de formació professional, mitjançant xerrades en l'assignatura Formació i Orientació Sociolaboral.
- Generar un altre espai de participació i treball per als joves i les joves, sobretot per a aquells que, per les seves condicions laborals, troben dificultats per fer-ho des del seu lloc de treball.
- Crear un àmbit de permeabilitat entre el sindicat, els i les joves. És important atès que, segurament, per a ells resulta més fàcil afiliar-se a una associació juvenil, per la dinàmica, el funcionament i la seva situació laboral i/o estudiantil, que directament al sindicat.
- Permetre que el i la jove que fa treballs temporals o precaris, amb una gran rotació i que, en conseqüència, encara no sap quin serà el seu sector econòmic de futur, es vinculi a una estructura sindical.
- Potenciar la imatge i el contingut jove del sindicat i crear l'àmbit i l'espai per a la participació dels i les joves, amb la lògica dels joves per als joves.
- Abordar totes les problemàtiques que els afecten en tant que col·lectiu jove en la societat.

La UGT de Catalunya aposta per donar cabuda a les demandes dels i les més joves i per dinamitzar aquest col·lectiu apropant la seva realitat al sindicat, i mostrant-lo com un instrument útil per la millora de les condicions de vida. L'Avalot ha de canalitzar i potenciar les propostes sindicals per als i les joves al si de la UGT de Catalunya i poder-se implantar a tot el territori, amb el suport dels territoris.

Xarxa d'Agents Sindicals per a la Igualtat

La Xarxa d'Agents Sindicals per la Igualtat té per finalitat prevenir, sensibilitzar, detectar i actuar sobre aquelles discriminacions que puguin esdevenir-se en les empreses per raó de gènere, d'edat, d'orientació sexual, de diversitat funcional, de manca de salut, etc.

Entre d'altres, la XASI pretén:

- Integrar la perspectiva de gènere de forma transversal en el si de la nostra organització i a l'empresa.
- Fomentar la participació d'aquells col·lectius més susceptibles de patir discriminació a les empreses i en tots els nivells de representació sindical.
- Vetllar per evitar qualsevol tipus de discriminació en l'àmbit laboral.
- Exigir la plena integració sociolaboral de les persones amb diversitat funcional, mitjançant l'adaptació dels llocs de treball i l'accés als centres de treball, i seguir reivindicant el compliment de la LISMI.

Els tècnics, comandaments, professionals i directius

La nostra organització incorpora, a l'empresa o sectorialment, els col·lectius de tècnics i tècniques i comandaments. Per tant, la UGT de Catalunya hem de fer una aposta decidida per a la coordinació de les diferents realitats d'aquests professionals, facilitant l'anàlisi i la inclusió de les seves reivindicacions en els convenis col·lectius i impulsant la seva participació activa en els processos de negociació i en la presa de decisions al si del sindicat.

Les actuacions que es duen a terme des de les agrupacions de tècnics i comandaments que les federacions nacionals tenen constituïdes i des del Consell de Tècnics i Comandaments, al si de la UGT de Catalunya, ens han d'ajudar a connectar amb aquests col·lectius i aconseguir la seva implicació i participació al sindicat.

Els treballadors autònoms

La Confederació de Treballadors Autònoms de Catalunya-CTAC és una associació amb la voluntat d'oferir tot un seguit de serveis generals i específics als treballadors i treballadores autònoms, donant respostes de forma global al col·lectiu i canalitzant les diferents propostes i reivindicacions vers els òrgans de govern i institucions, amb el convenciment que la persona treballadora autònoma, com qualsevol persona treballadora, té dret a la defensa i millora dels seus interessos professionals, laborals i socials.

La CTAC és una organització referent dels autònoms i autònomes a Catalunya i interlocutora social davant de les administracions públiques i polítics per impulsar un diàleg social.

Els treballadors aturats

La crisi econòmica que estem patint ha provocat un augment dels aturats al nostre país en tots els segments de la població. Si històricament l'atur afectava principalment els més joves i els més grans de 55 anys, aquesta realitat ha canviat i l'atur ara afecta a totes les franges d'edat. A tot això, hi hem de sumar l'augment dels aturats de llarga durada, una situació que no ens havíem trobat a la nostra societat des de fa molts anys.

Per aquest motiu, la nostra organització ha de treballar per donar una resposta a aquests milers de treballadors i treballadores, aprofitant les diferents accions en l'àmbit de la formació i de la intermediació laboral que ja realitzem. Hem d'impulsar una atenció i una organització d'aquest col·lectiu de treballadors que ara està en situació d'atur dins del sindicat, amb la voluntat d'aconseguir una visualització més gran dins de la societat i de lluitar contra l'estigmatització de les persones en situació d'atur per una part dels governants i de les organitzacions patronals.

El disseny d'un conjunt de serveis per impulsar activitats dirigides a aquest col·lectiu de treballadors ens ha de permetre:

Mantenir-ne l'afiliació.

Donar a conèixer les diferents accions que realitza la nostra organització per a la incorporació en el mercat laboral dels aturats i la millora de les seves condicions socials, i impulsar-ne de noves.

Abordar totes les problemàtiques que afecten a aquest col·lectiu d'una forma integral.

Tot aquest treball, amb la clara voluntat d'aconseguir una incorporació en el mercat laboral d'una forma més ràpida.

Els treballadors immigrants

La presència de treballadors i treballadores extracomunitaris a la nostra societat i a la nostra organització és més que una evidència. A fi de donar una resposta eficaç i eficient a les noves demandes i necessitats d'aquest important col·lectiu, AMIC fomentarà:

- L'afiliació al sindicat de totes aquelles persones que s'hi adrecin.
- Comunicar al sindicat qualsevol situació de discriminació sociolaboral que conegui, cercant el suport que s'escaigui en cada situació.
- La consolidació de les relacions de col·laboració amb les administracions, mitjançant les quals es pugui garantir el funcionament correcte dels serveis d'atenció, però posant especial èmfasi en el desenvolupament de processos que tinguin com a objectiu normalitzar l'accés de la població als serveis i prestacions públiques.
- Ampliar i diversificar els serveis i productes mitjançant els quals promoure la divulgació i sensibilització sobre les motivacions, la realitat i les necessitats de la població immigrant, com a element essencial de coneixement de la seva situació i, per tant, l'aprofundiment en el respecte i la solidaritat envers aquest col·lectiu.
- Fomentar la participació del col·lectiu a les candidatures a les eleccions sindicals i a l'estructura del sindicat.

La gent gran

Els jubilats, pensionistes i prejubilats són un col·lectiu cada vegada més nombrós, cal mantenir la seva pertinença al sindicat i augmentar la seva incorporació a la nostra organització. Des del sindicat hem d'atendre les seves necessitats específiques i defensar els seus interessos.

Les actuacions que des de la UJP portem a terme han de seguir les línies següents:

- Millorar i ampliar els serveis específics que els oferim com a sindicat.
- Potenciar les relacions amb altres col·lectius de jubilats i pensionistes i treballar perquè s'incorporin al sindicat.
- Fer tasques d'informació i divulgació de les activitats de l'organització entre les seccions sindicals, per a difondre-les entre el col·lectiu de prejubilats.
- Fer tasques de fidelització amb els afiliats una vegada han arribat a la jubilació, Fent-los participar més en el dia a dia, per no perdre potencial humà.

- Més participació activa en els temes socials.

Les actuacions que es portaran a terme des de la UPJP es faran amb la col·laboració de les ATP constituïdes a les federacions nacionals.

54. La plataforma sindical de resposta a les necessitats de treballadors i ciutadans

Una organització sindical democràtica, entesa com a xarxa social basada en la participació i la solidaritat, ha de ser capaç de donar resposta a les diferents necessitats del conjunt de treballadors i ciutadans.

Els serveis bàsics inherents a l'activitat més fonamental del sindicat (l'atenció i assessorament laboral i jurídic, la formació professional i sindical) s'han de compatibilitzar amb altres serveis complementaris, vinculats a l'àmbit privat o a col·lectius específics, constituint una veritable xarxa de solidaritat social.

Complementant els principals eixos de la nostra acció sindical –millora del poder adquisitiu, racionalització de la jornada laboral, formació, ocupació estable i de qualitat–, aquests serveis bàsics i la qualitat en la seva gestió s'han de convertir en eines d'acció sindical, i alhora han de ser també un factor d'afiliació per ampliar la nostra base social.

Els serveis complementaris han d'esdevenir una eina d'actualització de la tasca sindical i de modernització de la nostra proposta al conjunt dels treballadors i treballadores, així com del nostre valor com a organització potent i eficaç, amb capacitat tant per a obtenir ofertes i avantatges individuals com per fer front a situacions d'injustícia social.

Però no n'hi ha prou de gaudir d'un quadre de serveis coherent i d'alt significat, si no és gestionat de forma eficient per un instrument d'informació i atenció. Per això, la UGT de Catalunya potenciarà la XaT, en la mesura que s'ha convertit en la veritable intranet de l'organització, millorant considerablement la relació amb els usuaris del sindicat, afiliats o no.

55. La Xarxa d'Atenció als Treballadors i treballadores

La XaT, com a veritable intranet de la UGT de Catalunya, ja és l'instrument més utilitzat en el si de l'organització. Donat que el seu objectiu final és esdevenir l'instrument de gestió global de tota l'organització, es tracta d'una eina en constant procés de millora.

Aquesta evolució, recollida en el Pla Director de la XaT, va enfocada en quatre línies fonamentals:

- Informació externa. Informació per a facilitar als treballadors i treballadores que ens visitin i consultin:
  - Directori d'adreces, telèfons i correus electrònics dels interlocutors o serveis que puguin atendre al treballador
  - Agenda d'activitats: actes, assemblees i mobilitzacions que organitza o participa la UGT de Catalunya.

- Informació interna. Sobre els diferents organismes de la UGT per tal de millorar la comunicació entre departaments.
- Gestió externa. Capacitat de realitzar gestions en les atencions, realització de determinades tasques a la intranet per als treballadors que ens visitin/consultin.

- Gestió interna. Capacitat de realitzar gestions entre els diferents departaments per part dels treballadors i col·laboradors del sindicat.

56. Instruments d'àmbit laboral

Serveis jurídics

L'atenció jurídica és l'instrument tècnic que garanteix l'atenció en matèria juridicolaboral, com a complement de l'acció sindical desenvolupada per la nostra organització. Aquesta atenció ha de ser homogènia i amb nivells de qualitat similars per al conjunt del territori de Catalunya, i per tant integrada en la política d'atenció i serveis que tingui establerta la UGT de Catalunya.

Els serveis jurídics de la UGT de Catalunya comprenen els assessors i assessores laborals i els advocats i advocades del Gabinet Jurídic, que desenvolupen les seves actuacions en dues vessants:

- Suport a l'organització (acció sindical, acció social, etc.).
- Atenció i defensa jurídica d'afiliats/des i treballadors/es en general, tant en la vessant del dret laboral com administratiu.

Cal establir els graus necessaris d'atenció, els controls de qualitat del servei, establir la suficient interrelació amb els tècnics i tècniques del Gabinet Jurídic i optimitzar el conjunt de recursos que actualment destinen a aquest servei els diversos organismes.

Els assessors i assessores laborals hauran de garantir el nivell màxim d'atenció en primera instància de les persones afiliades, delegades i treballadores, en totes les seus centrals i delegacions establertes dels territoris, de forma permanent i homogènia, de forma adequada a les demandes del seu àmbit, contrastades pel Consell Rector, que alhora validarà les persones que exerciran aquesta funció.

El Gabinet Jurídic funciona sota les premisses de rigor i qualitat en la gestió i en l'atenció a les persones afiliades i delegades en particular i als treballadors i treballadores en general. Al mateix temps, el Gabinet Jurídic és un servei tècnic que també atén l'organització donant suport a les seves necessitats quan així li ho sol·liciten.

La qualitat dels serveis jurídics en el seu conjunt està controlada per una comissió formada per l'SNC, Gabinet Jurídic i les federacions nacionals, amb la possibilitat d'incorporació d'un representant de territori quan el tema a tractar sigui casuística del Gabinet Jurídic del territori en concret i a la que tots els usuaris han de tenir accés si consideren que no han rebut l'atenció esperada.

La formació i l'orientació professional, les claus del futur

La UGT de Catalunya aposta per l'orientació i la formació professional al llarg de la vida com elements imprescindibles per a tots els treballadors i treballadores, tant ocupats com en situació de desocupació, adreçats a facilitar el seu desenvolupament professional i convertint-les en l'eix vertebrador del conjunt d'actuacions ocupacionals dirigides a la promoció de la carrera professional dels treballadors i treballadores.

La UGT de Catalunya compta amb un instrument propi, l'IDFO, que contribueix a facilitar l'adaptabilitat dels treballadors i treballadores als nous escenaris del mercat de treball, on cada vegada es demana més qualificació, més flexibilitat i més competitivitat, recollint les necessitats formatives que les federacions nacionals detecten i oferint, a través d'itineraris professionalitzats i personalitzats, un ampli ventall de recursos i alhora contribueixen a la fidelització de l'afiliació.

Mutualitat de Previsió Social

La Mutualitat de Previsió Social de la UGT de Catalunya (MPS-UGT de Catalunya) és l'instrument de l'organització que dóna cobertura a les pèrdues salarials que pateixen els afiliats i afiliades que participen en vagues convocades pel sindicat.

La UGT de Catalunya, ,malgrat que considera la MPS un veritable instrument de suport als afiliats i afiliades en la defensa de la negociació col·lectiva, creu que ara més que mai es fa necessari estratègicament generar en el si del propi sindicat una "caixa de resistència", que vertebri la participació del conjunt d'afiliats i afiliades que així ho estimin convenient. Amb aquesta finalitat, el Congrés mandata a l'SNC que inicï aquest procés i doti un fons específic per a constituir-la, impulsi la participació del conjunt d'afiliats i afiliades, i elabori un reglament de funcionament que garanteixi l'acompliment de la seva finalitat de cobertura de les pèrdues salarials dels afiliats i afiliades participants en la defensa de la negociació col·lectiva.
El reglament es presentarà al Comitè Nacional perquè s'aprovi.

Prevenció de riscos laborals

L'Oficina Tècnica de Prevenció de Riscos Laborals (OTPRL) té com objectiu assessorar i informar els afiliats i afiliades del sindicat, delegats i delegades de prevenció, membres de comitès de seguretat i salut, comitès d'empresa, delegats i delegades de personal i seccions sindicals, oferint assistència, suport en reunions i/o consultes, en tot el que fa referència a la prevenció de riscos laborals.

Medi ambient

El Departament de Medi Ambient de la UGT de Catalunya és una eina per a l'assessorament del sindicat per difondre el nostre discurs sindical en matèria ambiental; per debatre i desenvolupar propostes i polítiques orientades a la millora del benestar social, garantint els interessos dels treballadors i treballadores i de les condicions ambientals. Per això ha estat una prioritat articular la gestió del

Departament amb fórmules de col·laboració amb d'altres institucions de forma cohesionada i activa, que possibilitin una acció permanent al si del sindicat, donant resposta a qüestions que reclama la nostra societat.

57. Instruments d'àmbit social

El sindicat no sols ha de lluitar per millorar les condicions laborals dels treballadors i treballadores, sinó que a més a més, ha de contribuir a la millora de la qualitat de vida dels mateixos ciutadans i ciutadanes.

La UGT de Catalunya, una de les xarxes humanes més importants d'aquest país, ha de ser capaç de desenvolupar tot el seu potencial. Històricament ho ha fet en el terreny de la formació, la promoció d'habitatges assequibles, l'orientació personal en matèria de serveis socials i, principalment, a través de l'acció sindical en el si de les empreses. Tot aquest enorme cabdal de solidaritat organitzada ha d'ampliar els seus horitzons.

Vivim en un context de crisi econòmica que està endurint brutalment les condicions de vida dels treballadors i les treballadores. El desmantellament de l'estat del benestar, l'afebliment de les xarxes familiars que fins ara eren un important refugi dels que més patien i les grans dificultats que travessen les organitzacions de suport social, ens col·loquen davant l'obligació, i a la vegada l'oportunitat, d'obrir nous camps per a l'activació de la solidaritat genètica que comporta estar sindicat i fer sindicalisme.

Això vol dir que la UGT de Catalunya ha d'explorar noves possibilitats per a la concreció del que significa en la nostra organització l'ajuda mútua i que implica conèixer, posar en valor i orientar la força de consum que representen els nostres afiliats i els seus entorns personals i familiars; impulsar espais de col·laboració per a l'activació de recursos de primera necessitat a l'abast dels afiliats i afiliades i la construcció de nexes per a l'intercanvi de temps, coneixement i habilitats professionals entre persones vinculades al sindicat.

En temps de dificultat com el que vivim, la UGT de Catalunya ha de ser una organització socialment visible i representativa a les empreses, però també ha d'esdevenir una comunitat essencialment solidària, en la mesura que només és des de la força de la unió entre iguals que podem assegurar el benestar i els drets que avui en dia estan en joc. Promourem, per tant, una política social transversal en qualsevol àmbit de la nostra organització, entenent que, en un moment com l'actual, acció sindical i acció social han de coordinar-se al màxim posible.

Habitatge social

Les carències importants en matèria d'habitatge social que pateixen moltes zones de Catalunya fan que la UGT de Catalunya, a més a més de reclamar polítiques actives per part de les administracions públiques, faci una oferta de construcció d'habitatges per als afiliats i afiliades.

La UGT de Catalunya, a través de Qualitat Habitatge SA, ofereix habitatges de qualitat als seus afiliats i afiliades, a un preu molt per sota del mercat privat.

D'aquesta forma oferim un servei de vital importància, sobretot per als i les joves, alhora que demostrem que és possible fer habitatge de qualitat assequible per a les persones amb menys capacitat adquisitiva.

El conjunt d'organismes de Catalunya, i fonamentalment els territoris, han de contribuir a la projecció i extensió d'un projecte amb clara vocació social i que al seu torn repercutirà en el creixement del sindicat.

Formació de persones adultes

El centre Maria Rúbies és el centre de formació de persones adultes de la UGT de Catalunya. Inaugurat l'any 1997 i reconegut pel Govern de la Generalitat l'any 2003, funciona com a centre d'autoaprenentatge obert durant tot l'any i amb un ampli horari per facilitar al màxim l'accés a un ampli ventall de formació a les persones adultes.

La seva ubicació en un edifici sindical i la implicació de la UGT de Catalunya en aquest projecte li aporta un valor afegit, el del compromís de la nostra organització en la formació al llarg de la vida i en la millor atenció a aquells col·lectius amb més dificultats per la seva inserció formativa-laboral.

Serveis socials

El Servei d'Informació Social (SIS) és una xarxa d'oficines de la UGT de Catalunya dotades amb personal especialitzat en matèria de serveis socials i té com a objectiu principal la reducció de les diferències socials existents i la reducció de la pobresa promovent la igualtat i la integració social i laboral tant en l'àmbit intern del sindicat com en l'acció externa i que, en els últims anys s'han consolidat com a referent per als ciutadans i ciutadanes dels diferents territoris.

S'adreça a tots els ciutadans i ciutadanes de Catalunya i als organismes de la UGT de Catalunya, per aquells temes que van més enllà del que és estrictament laboral, el benestar social.

La cultura i l'esbarjo, drets personals, socials i sindicals

Igualment, la UGT de Catalunya, mitjançant les seves estructures, facilitarà tot tipus d'activitats que fomentin el lleure entre els seus afiliats, incentivant actuacions relacionades amb la natura, l'esport i l'oci en general.

El nostre sindicat ha de transmetre a la societat els seus valors culturals caracteritzats a grans trets pel compromís dels seus membres de treballar i lluitar col·lectivament en la millora de les condicions laborals per garantir la qualitat de vida de les persones; en la solidaritat per garantir igualtat d'oportunitats; en el diàleg i el pacte entre parts per garantir consens; en la innovació per garantir la creació de riquesa i benestar i en la cohesió social. En definitiva, amb la finalitat de construir una societat culta, democràtica, justa i participativa.

Per aquest motiu, la UGT de Catalunya, mitjançant totes les seves estructures, es compromet a promoure les actuacions culturals sindicals i difondre els seus valors

i les dels seus afiliats i difondre els seus valors a la resta de la societat i a incrementar la participació del sindicat en el disseny i execució de les polítiques culturals del país, essent-ne coresponsable com a interlocutor preferent.

La recuperació de la memòria històrica

El 2013 commemorem el 125è aniversari de la creació a Barcelona de la UGT. Reivindiquem l'orgull de pertànyer a una opció sindical més que centenària, reeixida i plenament consolidada, empeltada en la nostra història. Des de l'etapa fundacional, l'any 1888, en la que es va haver de convèncer al conjunt de sindicats i societats obreres de la utilitat d'una articulació organitzativa general fins a l'actualitat s'han succeït una sèrie d'esdeveniments històrics d'una importància cabdal en els quals la UGT hi ha intervingut activament. No es pot explicar amb rigor la història del país obviant les aportacions del nostre sindicat que, alhora, ha de contribuir a facilitar el reconeixement històric del lloc que li pertoca.

La nostra organització forma part de l'esforç social i institucional a favor de la recuperació de la memòria democràtica col·lectiva per aplegar els testimonis i els valors que han defensat els companys i companyes que han maldat, en condicions molt difícils, moltes vegades des de la clandestinitat, i amb un gran esforç personal i col·lectiu, per mantenir viva la flama de la Unió General de Treballadors de Catalunya, per redreçar l'organització i lluitar per l'arribada de la democràcia. A tots ells i elles, i a les seves famílies, els devem reconeixement i homenatge. Per totes aquestes raons mantenim un treball de recerca de documentació i de recopilació de testimonis orals, a través de la Comissió per a la Recuperació de la Memòria Històrica de la UGT de Catalunya, de la web http://historia.sindicalista.org, de l'edició de llibres i de la difusió a través de la nostra publicació cultural *Les Notícies de Llengua i Treball*. Aquesta feina ha de continuar, atès que saber d'on venim ens facilita saber cap a on anar i ens ajuda a reconèixer quins valors fonamentals s'han de preservar i projectar cap al futur.

Alhora, malgrat una part no menyspreable de la nostra documentació, gràcies al nostre compromís permanent, actualment està dipositada en comodat a l'Arxiu Nacional de Sant Cugat, mantenim la reclamació del legítim retorn de la totalitat dels documents de la UGT de Catalunya que actualment encara es troben dipositats a l'Arxiu General de la Guerra Civil de Salamanca. Aquests documents, que formen part de la nostra història, ens els van arrabassar per la força de les armes i van servir per elaborar fitxes policials que van facilitar la persecució dels afiliats al sindicat.

En aquesta línia, i amb la finalitat de preservar la pervivència de la nostra història, la UGT de Catalunya crearà el departament de Documentació i Arxiu, que tindrà com a missió la cura i custòdia de la documentació que produeixin els seus diferents organismes.

58. La comunicació, una eina al servei d'un sindicat innovador, fort i més participatiu

Per la UGT de Catalunya, sindicalisme és comunicació. En aquesta frase es condensa la dimensió estratègica que significa la comunicació per al sindicalisme

modern i innovador que representem. La política comunicativa de l'organització serà única, però treballarà en dos àmbits, l'extern i l'intern, que estarà especialment dirigit als nostres afiliats, delegats i als organismes.

La nostra societat ha viscut la revolució de la mà de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC). Fins al punt que han caigut definitivament els vells esquemes que convertien els poderosos en emissors d'informació i tota la resta, en receptors.

Internet, la xarxa, ha transformat radicalment aquest repartiment de papers. Sens dubte, ha contribuït a la democratització de la informació. Ha obert les portes a la multiplicitat d'emissors i de receptors, a la construcció de veritables xarxes de relació social i a la creació de vies alternatives per a la confecció i difusió d'informació.

En aquesta societat hipercomunicada, la UGT de Catalunya entén que l'exercici del seu lideratge s'ha de bastir no des d'una cultura organitzacional hegemonista, sinó des de l'establiment de noves aliances socials. El sindicalisme que representem ha d'identificar un estil propi i sensible a les noves formes de comunicar-se, és a dir, de relacionar-se. Hem d'entendre que els formats clàssics han de ser revisats i actualitzats per adaptar-los a les necessitats de consum d'informació dels treballadors i les treballadores d'ara.

Per això, la UGT de Catalunya afronta el futur des del convenciment que la comunicació s'ha convertit en un dels factors estratègics per a la construcció d'un nou lideratge sindical. I trasllada l'acció sindical en aquest terreny a tres àmbits principals:

Una nova cultura de la comunicació

La UGT de Catalunya ha de construir la seva pròpia cultura comunicativa. Ha de projectar-se sobre els valors de la participació, la pluralitat i la transparència. I ha de definir un estil coherent i pedagògic perquè compleixi de forma eficaç el seu principal objectiu: la cohesió del sindicat. La consolidació d'aquesta cultura corporativa i la utilització dels instruments i els canals d'informació adequats asseguraran la fidelització dels nostres afiliats i delegats i ajudaran a generar una imatge de la UGT de Catalunya en línia amb les nostres propostes de progrés social i de protecció dels més febles.

En aquest sentit, el sindicat donarà un impuls a la seva política de comunicació interna. Continuarà aplicant totes les possibilitats que posen al nostre abast les noves tecnologies per millorar l'eficàcia de la nostra comunicació i apostarà per la creació de xarxes internes de relació i informació. En definitiva, perquè esdevingui interactiva, la UGT de Catalunya ha de col·locar en el centre de la seva activitat comunicativa interna els delegats i els afiliats coordinant-la i estructurant-la convenientment per evitar carències, duplicitats i solapaments. Els sindicalistes de la UGT han de gaudir de les eines més modernes per garantir la seva relació de proximitat amb els treballadors i l'organització els ha de garantir una adequada oferta formativa per assumir aquest repte. Els organismes del sindicat han d'incorporar-se a aquesta cultura comunicativa per a esdevenir nodes de

comunicació, distribuïdors d'informació. Aquest ha de ser un dels nostres avantatges competitius com a organització.

La UGT de Catalunya continuarà treballant per l'eradicació del llenguatge sexista en els seus comunicats interns i externs.

Rellevància pública i mitjans de comunicació

La presència mediàtica de la UGT de Catalunya és clau per al desenvolupament de la nostra estratègia sindical. El nostre rol social i la nostra legitimitat, en la societat en què vivim, ha de revalidar-se diàriament a través de la nostra activitat sindical a les empreses, però també a l'esfera pública que representen els mitjans de comunicació. Ells són els que elaboren l'agenda informativa, determinen la rellevància i, per tant, la visibilitat dels actors institucionals, econòmics i socials.

La UGT de Catalunya ha d'assegurar encara més el seu paper de referent social i mantenir la capacitat d'identificar amb claredat aquelles qüestions realment sensibles per als treballadors i les treballadores i convertir-les en arguments d'interès periodístic per als professionals de la informació. No obstant això, no n'hi ha prou a definir l'estratègia de la comunicació externa del sindicat tan sols des de la vessant de relació amb els mitjans de comunicació. En aquest sentit, la UGT de Catalunya té la voluntat de generar tota una acció planificada que impliqui també les organitzacions professionals d'informadors, les facultats de Comunicació, així com la relació institucional amb les empreses periodístiques públiques o privades. Això s'ha de traduir en una aproximació als informadors per a construir noves relacions més enllà de les habituals entre font i periodista. Vol dir convertir-se en factor de millora de la formació dels mateixos informadors de l'àmbit sociolaboral. I, finalment, generar espais de col·laboració institucional entre la UGT de Catalunya i els mitjans de comunicació que amplifiquin la nostra capacitat per orientar l'agenda informativa. En definitiva, una estratègia integral que optimitzi la nostra projecció pública i la de les nostres propostes.

L'estratègia digital i l'aposta pels formats audiovisuals

El sindicalisme ha trobat en la xarxa un veritable aliat. La immensa capacitat de comunicació i relació que ha obert Internet s'ha d'utilitzar en la consecució dels nostres objectius. La UGT de Catalunya ha d'impulsar encara més l'acció sindical a la xarxa: el cibersindicalisme. I ho ha de fer sobre els eixos principals que l'han caracteritzat. Consolidant la nostra web 2.0, però actualitzant la seva capacitat relacional; ampliant la xarxa sindical de blocs, l'anomenada Blocosfera Sindical, i apostant pel ple desenvolupament de les possibilitats del Canal UGT com un dels principals editors i promotors de continguts sindicals en format digital per a Internet.

En la línia d'adequar la producció dels missatges del sindicat a les formes i necessitats actuals en relació al consum d'informació, la UGT de Catalunya vol impulsar un pol de producció de continguts audiovisuals i fer-ho en col·laboració amb la universitat, les institucions públiques i les empreses de comunicació. L'impuls de produccions de qualitat serà estratègic per refermar la nostra estratègia comunicativa.

59. Servei Lingüístic i de Promoció de la Llengua Catalana

La llengua i la cultura catalanes són elements de cohesió social i d'identificació col·lectiva. Per això és imprescindible potenciar l'ús de la llengua catalana i establir mecanismes perquè sigui la llengua comuna en tots els àmbits de la societat catalana i, sobretot, de l'àmbit laboral, que és l'element que permet la inclusió i integració de totes les persones, partint del respecte a la pluralitat cultural i lingüística de l'individu.

La UGT de Catalunya contribuirà a l'ús social de la llengua catalana, utilitzant-la en tot el territori, tant en les comunicacions internes o externes, com en funcions de representació, fomentant el català com a llengua vehicular en tots els actes que el nostre sindicat organitza, al mateix temps d'avançar en el seu reconeixement europeu i internacional, garantint-ne el seu ús en el marc de la societat digital.

Apostem per l'impuls de la presència del català en la negociació col·lectiva mitjançant la introducció de clàusules de normalització lingüística i la signatura sistemàtica dels convenis com a mínim amb una versió en català.

El Servei Lingüístic i de Promoció de la Llengua Catalana és l'instrument de gestió de la política lingüística del sindicat, que s'ocupa de mantenir i millorar l'assessorament lingüístic als nostres organismes, els proporciona les eines necessàries i potencia l'autonomia dels seus usuaris.

Amb la col·laboració de la Secretaria de Política Lingüística i el Consorci per la Normalització Lingüística, la UGT de Catalunya impulsa campanyes i programes de foment de l'ús social de la llengua catalana en els col·lectius de persones immigrades per afavorir-ne la integració i potenciar la cohesió social.

En aquest sentit, manté, enforteix i promou les aliances i la col·laboració amb les entitats socials i que treballen a favor de la normalitat del català en tots els àmbits del conjunt de l'àrea lingüística catalana i amb les iniciatives que dinamitzen l'ús social de la llengua catalana.

60. Fomentar la participació

Un tret fonamental del model sindical de la UGT és la democràcia. Però la democràcia ha de treballar-se cada dia amb nous mecanismes que permetin exercir al seu si els valors que es defensen. Aquest exercici ha d'anar lligat obligatòriament a la participació al si del sindicat, una aposta constant en els darrers anys i que ha de seguir essent-ho cada cop amb més força i fent ús de totes les possibilitats que ens obren les noves tecnologies de la informació i la comunicació.

Consulta popular. Referèndum

En les organitzacions amb molta afiliació, els mecanismes de participació tradicionals poden ser insuficients per a la plena incorporació dels afiliats i afiliades a la vida del sindicat.

En aquestes organitzacions, la democràcia representativa no és suficient. No obstant això, la solució no passa per l'assemblearisme, per això, la UGT de Catalunya hem d'impulsar elements complementaris a l'hora de prendre decisions.

D'altra banda, la fragmentació cada vegada més acusada de les empreses i els centres de treball, requereix un major esforç dels nostres delegats i delegades en les activitats d'informació i atenció sindical.

La consulta popular és un mecanisme pel qual podrà optar la UGT de Catalunya, prèvia decisió del Comitè Nacional, quan cregui necessari polsar l'opinió dels ciutadans i ciutadanes respecte d'un tema d'interès polític/social que sobrepassi l'àmbit de l'acció sindical a l'empresa, sector i/o territori. A diferència del referèndum, que està limitat als delegats/des, delegats/des LOLS i/o afiliats/des, la consulta popular estarà oberta a totes les persones afectades directament o indirecta que hi vulguin participar, si bé l'opinió dels afiliats i afiliades es computarà de forma separada de la resta.

La consulta popular és una opció que el sindicat podrà compartir amb altres organitzacions polítiques i/o socials quan ho consideri oportú, no té caràcter vinculant ja que no hi ha cens previ i es regula mitjançant reglament aprovat pel Comitè Nacional de la UGT de Catalunya.

La consulta popular també es podrà fer servir en àmbits territorials i/o sectorials, sempre que el tema ho requereixi. La convocatòria la farà l'òrgan de control corresponent i el seu funcionament estarà subjecte al reglament aprovat pel Comitè Nacional de la UGT de Catalunya.

És per això que el 14è Congrés de la UGT de Catalunya farà que la presa de decisions que afectin directament el global d'afiliats i afiliades de la nostra organització a Catalunya, prèvia decisió i reglamentació del Comitè Nacional, es faci en la convocatòria de referèndums dels delegats i delegades i, si escau, de tots els afiliats i afiliades de la UGT. Per a la celebració d'aquests referèndums tenim a l'abast totes les possibilitats que les noves tecnologies ens ofereixen, per fer consultes i obtenir respostes ràpides que ens permetin adoptar decisions de manera àgil, com la utilització de la nostra web i les preguntes en línia.

El referèndum d'àmbit territorial, entre delegats i delegades (inclosos els delegats/des LOLS) i mitjançant votació secreta, serà vinculant.

En aquest sentit, si a través d'una consulta o referèndum es validés una proposta que requereixi canvis normatius en l'àmbit europeu, la UGT de Catalunya promourà canvis normatius de l'àmbit laboral, social i econòmic, a través d'iniciatives legislatives populars en el marc de la legislació europea.

Participació en la negociació col·lectiva

La diversitat d'interessos específics que es donen cita en la negociació col·lectiva de convenis fa necessari un mecanisme que garanteixi la participació dels treballadors i treballadores afectats pel seu conveni tant en l'elecció de les

comissions negociadores com en la ratificació dels convenis. En aquest sentit, entenem imprescindible que tant l'elecció de les persones negociadores com la plataforma negociadora es facin tendint a la màxima representació sectorial i territorial.

Elecció de les comissions negociadores

Per això és imperiosa la designació de les comissions negociadores dels convenis col·lectius mitjançant la consulta als delegats i a les delegades i, si s'escau, als afiliats i afiliades afectats pel conveni corresponent, tot reservant la funció d'assessorament sindical a les taules de negociació, per als i les responsables de la federació, del sector i/o del sindicat territorial.

Ratificació dels convenis

Així mateix, els convenis col·lectius necessitaran per a la seva signatura la ratificació a través de consulta (o referèndum) segons cada federació nacional.

En aquest sentit, el 14è Congrés de la UGT de Catalunya dóna el mandat a totes les federacions nacionals perquè adoptin en les seves resolucions la convocatòria de referèndum entre els seus delegats i delegades i, si escau, als afiliats i afiliades, amb la reglamentació corresponent, per a la ratificació o no dels convenis col·lectius sectorials en l'àmbit de Catalunya.

Quan el volum i la dispersió territorial dels afectats i afectades suposi un operatiu logístic desmesurat per a la consecució dels objectius/resultats, es poden fer servir fórmules de representació participativa ponderada per territoris i/o seccions sindicals. Aquest mecanisme serà d'ús excepcional i aprovat per l'òrgan de control competent.

61. La representació sindical, garantia dels teus drets

Les eleccions sindicals i el seguiment del delegat i delegada

Les eleccions sindicals són un element essencial per al sindicat, ja que els seus resultats determinen el grau de representativitat que tenim com a organització, és a dir, la capacitat que tenim per poder negociar i arribar a acords amb la representació patronal i l'Administració. El nostre nivell de representació depèn, doncs, de la confiança que atorguin els treballadors i treballadores a les nostres candidatures.

L'evolució de la configuració econòmica i del teixit productiu a Catalunya, formats en la gran majoria per la petita i mitjana empresa, dificulta la implantació del sindicalisme malgrat els molts esforços que s'han fet fins ara.

A més a més, el buit legal per celebrar eleccions sindicals en empreses de menys de 6 treballadors, que representen una part important del teixit empresarial a Catalunya, deixa milers de treballadors i treballadores sense representació sindical i, per tant, davant d'una primera indefensió en l'aplicació dels seus drets laborals, siguin de caràcter legal o de negociació col·lectiva. Per això, considerem

imprescindible la modificació actual del marc legal que regula els processos d'eleccions sindicals, de forma que es trobin solucions que permetin a aquests col·lectius disposar de representació legal.

En tot cas, i tenint en compte que per a la UGT el model d'organització al centre de treball és la secció sindical, i independentment de la reforma del marc legal sobre eleccions sindicals, esmentat anteriorment, cal fer un pas més en l'enfortiment organitzatiu a les empreses sense representació, o sense possibilitat d'escollir representació unitària, constituint seccions sindicals sectorials, o intersectorials a una mateixa àrea de concentració laboral, que ha de servir per créixer afiliativament, però també, alhora, per estructurar el sindicat i incidir amb majors garanties a la negociació col·lectiva d'aquell àmbit geogràfic.

Així mateix hem de treballar per aconseguir modificar la legislació i que el paper de representació dels treballadors i treballadores que ens atorga la carta magna no sigui l'excusa perquè la nostra tasca negociadora, finançada fonamentalment pels nostres afiliats i afiliades, beneficiï a tothom amb independència de qui ha pagat i qui no.

Per això, el 14è Congrés dóna el mandat a les federacions de constituir el màxim de seccions sindicals independentment de la grandària de l'empresa, i a identificar aquelles empreses sense representació unitària ni secció sindical, susceptibles de formar part de seccions sindicals intersectorials en una mateixa àrea de concentració laboral.

La incorporació de les noves tecnologies a les empreses és una realitat cada vegada més important. El sindicat, com a element de cohesió entre els treballadors de l'empresa, no pot restar al marge d'aquesta situació. Per això han d'implantar-se els mitjans telemàtics necessaris per incorporar l'acció sindical a la xarxa, habilitant el taulell sindical virtual i les comunicacions electròniques als treballadors, entre d'altres.

Mantenir i incrementar la nostra presència a les empreses no és fruit de la casualitat sinó de la feina que s'ha dut a terme prèviament. A les eleccions sindicals recollim el fruit del nostre treball sindical, a l'empresa i el sector, així com també constatem l'encert de les estratègies dissenyades en defensa dels interessos dels treballadors i treballadores.

És imprescindible, per tant, que les estructures de la nostra organització tinguin una comunicació permanent amb els delegats i delegades i membres de comitès d'empresa, per tenir-los informats de tots els temes que els afecten i de les activitats que genera la nostra organització. Per seguir consolidant-los i per a promoure l'enfortiment de l'organització a través de l'increment de l'afiliació als seus centres de treball, fent dels delegats membres actius i compromesos amb l'afiliació.

De la mateixa manera, és també de vital importància prestar la màxima atenció a tot el desenvolupament del procés electoral, especialment en aquells casos on existeixi un possible conflicte perquè no es respecta la legislació vigent en matèria

electoral, incorporant en les nostres actuacions la defensa dels drets fonamentals i llibertat sindical dels nostres delegats/des i candidats/es.

Els paràmetres principals per afrontar una millora organitzativa en aquest àmbit són:

- **Garantir l'atenció continuada i homogènia durant tot el període electoral als delegats i delegades**

  L'estratègia d'eleccions sindicals ha de ser en tots els aspectes homogènia a tot Catalunya. Els secretaris d'Organització i responsables d'eleccions sindicals han de compartir funcions similars i un mateix mètode de treball.

  L'acció sindical desenvolupada a les empreses i els resultats de les eleccions sindicals tenen una relació directa i sovint un caràcter decisiu. Per tant, és necessari incrementar l'esforç en la coordinació de totes les actuacions del sindicat amb els nostres representants sindicals als centres de treball.

  Acomplir els objectius fixats al PADAE: increment de la nostra representació, visites a les persones delegades i membres de comitès i fidelització de la nostra representació sindical; requereix el compromís de totes les estructures de la nostra organització. Cal també cercar els mecanismes per comprometre el compliment del PADAE.

  La via principal de comunicació amb els nostres delegats i delegades i seccions sindicals és mitjançant les federacions nacionals i les seves estructures territorials. Amb l'objectiu de millorar la comunicació i l'atenció, l'acció sindical de les federacions i territoris tindrà el suport de l'actuació dels organitzadors sindicals

  Els organitzadors sindicals hauran de canalitzar, a través dels seus informes, les inquietuds que troben als centres de treball per poder anticipar-nos en la recerca de solucions que facilitin el procés electoral.

  D'altra banda, hem de plantejar estendre la nostra representació sindical a més empreses: on no hi ha representació sindical o bé on no la tenim com a UGT. Les empreses noves han de ser objecte d'una planificació al territori i aprofitar els instruments de caire organitzatiu i sindical de què gaudeix el sindicat.

- **Coordinar i analitzar el desenvolupament dels processos electorals i el seguiment dels delegats.**

  L'instrument idoni per dur a terme aquestes tasques són els comitès electorals (territorials i de Catalunya), que són l'òrgan coordinador bàsic per a determinar les assignacions de tots els processos electorals, per tal de que cada procés tingui un responsable determinat.

  La principal tasca del CEC és acordar i garantir el desenvolupament racional i organitzat de les eleccions sindicals, assegurant, en tot moment, la utilització

més eficient dels recursos econòmics i humans en la distribució de processos electorals que s'estableixi per a cada organisme.

La problemàtica jurídica als processos electorals requereix d'una ràpida resposta, donats els breus terminis que fixa la normativa. Per això, la comunicació i la informació immediata al departament d'ES de qualsevol incident en el procés electoral esdevenen fonamentals per a la solució positiva d'aquest.

En cas de discrepància sobre l'assignació d'un procés electoral, el CEC es dota d'una Comissió ad hoc per abordar-ne la solució i, en el cas que no sigui possible, l'SNC en darrera instància decidirà amb efectes únicament sobre el procés electoral.

62. La formació sindical

La formació sindical és un dret que té tot afiliat al nostre sindicat.

La formació sindical ha de dissenyar-se vinculada als objectius estratègics de l'organització i l'acció sindical, instal·lant una cultura de l'aprenentatge com a part inseparable del treball sindical. La formació sindical s'ha d'integrar dins les activitats de l'organització i no ser un simple decurs d'accions formatives que es desenvolupen dins dels programes de formació. La formació sindical no sols ha de cobrir els aspectes tècnics, que contribueixen a una millor defensa dels interessos dels treballadors, sinó que ha d'incidir també a l'hora d'enfortir els elements programàtics de distinció sindical propis de la UGT de Catalunya. És necessari garantir una formació sindical de qualitat compatibilitzant la formació tècnica amb la ideològica. La idiosincràsia de la nostra organització, basada en una àmplia història de negociació col·lectiva i acords sindicals, ha de formar part, com a element diferenciador d'altres sindicats, del desenvolupament formatiu dels nostres delegats.

L'acció sindical que duen a terme els delegats als centres de treball necessita un mínim coneixement legislatiu que haurien de tenir tots els nostres delegats. Aquest conjunt de matèries ha de formar la base de l'itinerari formatiu que serà comú a tot Catalunya amb la participació imprescindible dels diferents sectors. A les matèries considerades imprescindibles per a desenvolupar adequadament les funcions del delegat sindical hi han de figurar els coneixements elementals de l'estructura sindical i de les eines que la UGT de Catalunya posa al seu abast per a millorar la capacitat de resposta davant de les diferents casuístiques que es presenten als centres de treball.

La UGT de Catalunya ha d'establir els mecanismes necessaris perquè tots els delegats/des rebin aquest mòdul base de l'itinerari formatiu, procurant un nivell formatiu mínim per a tots els delegats sindicals. Hem de fer especial èmfasi en l'actualització permanent de la formació sindical i la introducció de noves qualificacions professionals que permetin abordar els nous reptes a què s'enfronta l'acció sindical ja sigui dins o fora de les empreses.

Com a element clau per a la inserció dels nous delegats en l'itinerari formatiu de la UGT de Catalunya es plantegen les jornades de benvinguda, que s'han de dur a terme a les unions territorials i que s'adrecen als nous delegats i delegades que hagin estat elegits en els processos electorals. L'objectiu fonamental és acostar el sindicat a aquests companys i companyes de manera que els delegats que representen la UGT de Catalunya en els centres de treball coneguin tots els instruments que tenen al seu abast i com fer-los servir convenientment per a una millor defensa dels interessos dels treballadors.

Per a poder fer realitat tots aquests plantejaments és imprescindible una estreta vinculació entre totes les àrees del sindicat amb formació sindical i la reunió periòdica de grups de treball de caràcter trimestral, on participaran els responsables de formació de l'estructura sindical de la UGT de Catalunya, com a mínim un cop l'any, coincidint amb la planificació anual de formació sindical, es convocarà a aquesta reunió a l'equip tècnic de formació sindical, que permeti actualitzar contínuament els continguts dels mòduls i traslladar directament als delegats determinats criteris estratègics de l'organització.

La formació dels dirigents de la UGT de Catalunya ha d'esdevenir de la reflexió i la pròpia experiència conjunta, en un marc distès que faciliti la participació sense cap altre condicionant que la responsabilitat i implicació en aquelles accions formatives que han de facilitar el desenvolupament de les seves funcions com instrument essencial. Ha de contribuir tant a l'adquisició de les competències per a desenvolupar aquestes funcions com a la incorporació de més dirigents sindicals. L'exigència d'actualitzar-se permanentment ha de ser un imperatiu per als quadres estratègics.

La necessitat i importància de la formació de quadres estratègics se sustenta en consideracions ideològiques i estratègiques que ens han de col·locar en les millors condicions per encarar el futur.

Formació sindical on line

Amb la finalitat d'ampliar el servei de formació sindical a un nombre més ampli d'afiliats i delegats dintre de tot el territori de Catalunya, des de la UGT es fomentarà aquest tipus de formació.